

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie P - Número 96 / II Legislatura / Setè període

Dimarts, 12 de maig de 1987

Presidència del Molt Honorable
Sr. Miquel Coll i Alentorn

Sessions Plenàries núms. 71 i 72,

primera reunió

SUMARI

Sessió Plenària núm. 71

La sessió s'obre a un quart d'una del migdia i tres minuts.

Atès el caràcter de secreta d'aquesta, no se'n fa la transcripció.

Liquidació del Pressupost del Parlament corresponent al 1986 (Punt primer de l'ordre del dia.)

El Ple aprova la liquidació del Pressupost del Parlament corresponent a l'exercici del 1986 (p. 4379).

Nomenament de diputats interventors del Parlament (Punt segon i darrer de l'ordre del dia.)

El Ple nomena Diputats Interventors per al període pressupostari del 1987 l'I. Sr. Muntal (CiU), l'I. Sr. Alay (ER) i l'H. Sr. Gutiérrez i Díaz (PSUC) (p. 4383).

La sessió s'aixeca a un quart d'una del migdia i deu minuts.

Sessió Plenària núm. 72

La sessió s'obre a tres quarts d'una del migdia.

Modificació de l'ordre del dia

El M. H. Sr. President anuncia la supressió del punt desè de l'ordre del dia (p. 4384).

Proposició no de Llei d'Agermanament amb l'Estat de Califòrnia (Punt primer de l'ordre del dia.)

Presentació : M. H. Sr. President (p. 4384).

La I. Sra. Secretària Tercera en llegeix el text (p. 4385).

Votació : aprovada per unanimitat (p. 4385).

Dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana sobre el Projecte de Llei de Reforma de l'Article 6 de la Compilació del Dret Civil de Catalunya i les esmenes reservades (Punt segon de l'ordre del dia.)

Presentació dels tres Projectes de Llei corresponents als punts segon, tercer i quart de l'ordre del dia : *H. Sr. Conseller de Justícia (p. 4385).*

Esmenes a la totalitat

Esmena del G. Socialista (núm. 1, de retorn)

Torn a favor : *I. Sr. Casares (S), juntament amb les esmenes a la totalitat presentades als punts tercer i quart de l'ordre del dia (p. 4386).*

Esmena del G. p. del PSUC (núm. 2, de retorn)

Torn a favor : *I. Sr. Vives (PSUC), juntament amb les esmenes presentades als punts tercer i quart de l'ordre del dia (p. 4390).*

Torn en contra conjunt : *I. Sr. Albiol (CiU) (p. 4392).*

Posició dels grups : *I. Sr. Pujol i Folcrà (P) (p. 4393).*

Votació de les esmenes núms. 1 i 2 : *rebutjades per 29 vots a favor, 63 en contra i cap abstenció (p. 4394).*

Text del Dictamen

Votació : *aprobat per 89 vots a favor, 3 en contra i cap abstenció (p. 4394).*

La sessió se suspèn a les dues del migdia i onze minuts i es reprèn a les cinc de la tarda i tres minuts.

Explicació de vot : *I. Sr. Casares (S) (p. 4394), I. Sr. Pujol i Folcrà (P) (p. 4395) i I. Sr. Albiol (CiU) (p. 4395).*

Dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana sobre el Projecte de Llei de Reforma de les Reserves Legals i les esmenes reservades (Punt tercer de l'ordre del dia.)

Esmenes a la totalitat

Esmena del G. Socialista (núm. 1, de retorn)

Debatuda abans (punt segon de l'ordre del dia).

Esmena del G. p. del PSUC (núm. 3, de retorn)

Debatuda abans (punt segon de l'ordre del dia).

Votació : *rebutjades per 21 vots a favor, 55 en contra i cap abstenció (p. 4396).*

Esmena del G. Socialista (núm. 2, amb text alternatiu)

Torn a favor : *I. Sr. Casares (S) (p. 4396).*

Torn en contra : *I. Sr. Albiol (CiU) (p. 4397).*

Posició dels grups : *I. Sr. Vives (PSUC) (p. 4399) i I. Sr. Pujol i Folcrà (P) (p. 4399).*

Votació : *rebutjada per 23 vots a favor, 54 en contra i 6 abstencions (p. 4399).*

Article 1

Esmena del G. p. Popular (núm. 4, de modificació)

Torn a favor : *I. Sr. Pujol i Folcrà (P), juntament amb l'esmena núm. 6 (p. 4399).*

Torn en contra : *I. Sr. Albiol (CiU) (p. 4400).*

Esmena del G. Socialista (núm. 5, de supressió)

Torn a favor : *I. Sr. Casares (S) (p. 4400).*

Torn en contra : *I. Sr. Albiol (CiU) (p. 4400).*

Votació de l'esmena núm. 4 : *rebutjada per 28 vots a favor, 50 en contra i cap abstenció (p. 4401).*

Votació de l'esmena núm. 5 : *rebutjada per 23 vots a favor, 52 en contra i cap abstenció (p. 4401).*

Text del Dictamen

Votació : *aprobat per 47 vots a favor, 23 en contra i 5 abstencions (p. 4401).*

Article 2

Esmena del G. p. Popular (núm. 6, de modificació)

Debatuda abans (esmena núm. 4).

Votació : *rebutjada per 29 vots a favor, 47 en contra i cap abstenció (p. 4401).*

Text del Dictamen

Votació : *aprobat per 47 vots a favor, 24 en contra i 5 abstencions (p. 4401).*

Addició de noves disposicions

Esmena del G. Socialista (núm. 7, d'addició)

Torn a favor : *I. Sr. Casares (S) (p. 4401).*

Torn en contra : *I. Sr. Albiol (CiU) (p. 4401).*

Votació : *rebutjada per 25 vots a favor, 53 en contra i 3 abstencions (p. 4401).*

Disposició Transitòria

Text del Dictamen

Votació : *aprobat per 53 vots a favor, cap en contra i 28 abstencions (p. 4401).*

Preàmbul i títol

Text del Dictamen

Votació : *aprobat per 53 vots a favor, 25 en contra i 3 abstencions (p. 4401).*

Explicació de vot : I. Sr. Casares (S) (p. 4401) i I. Sr. Albiol (CiU) (p. 4402).

Dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana sobre el Projecte de Llei de Successió Intestada i les esmenes reservades (Punt quart de l'ordre del dia.)

Esmenes a la totalitat

Esmena del G. Socialista (núm. 1, de retorn)

Torn a favor : I. Sr. Casares (S) (p. 4402).

Esmena del G. p. del PSUC (núm. 3, de retorn)

Debatuda abans (punt segon de l'ordre del dia).

Votació : *rebutjades per 28 vots a favor, 47 en contra i cap abstenció* (p. 4403).

Esmena del G. Socialista (núm. 2, amb text alternatiu)

Torn a favor : I. Sr. Casares (S) (p. 4406).

Torn en contra : I. Sr. Albiol (CiU) (p. 4406).

Posició dels grups : I. Sr. Vives (PSUC) (p. 4407) i I. Sr. Pujol i Folcrà (P) (p. 4408).

Votació : *rebutjada per 21 vots a favor, 56 en contra i cap abstenció* (p. 4409).

Article 1

Text del Dictamen

Votació : *aprovada per unanimitat* (p. 4409).

Article 2

Esmena del G. p. Popular (núm. 4, d'addició i de supressió)

L'I. Sr. Pujol i Folcrà (P) anuncia el decaïment d'aquesta esmena i de les esmenes núms. 42 i 44 (p. 4409).

Esmena del G. Socialista (núm. 5, de supressió)

Torn a favor : I. Sr. Casares (S), *juntament amb l'esmena núm. 43* (p. 4409).

Torn en contra : I. Sr. Albiol (CiU) (p. 4411).

Esmena del G. Socialista (núm. 6, de modificació)

Torn a favor : I. Sr. Casares (S), *juntament amb les esmenes núms. 9, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 45, 47, 49 i 50* (p. 4413).

Torn en contra : I. Sr. Albiol (CiU) (p. 4413).

Esmena del G. Socialista (núm. 7, de supressió)

Torn a favor : I. Sr. Casares (S), *juntament amb les esmenes núms. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 i 46* (p. 4413).

Torn en contra : I. Sr. Albiol (CiU) (p. 4414).

Votació de l'esmena núm. 5 : *rebutjada per 18 vots a favor, 43 en contra i 5 abstencions* (p. 4415).

Votació de l'esmena núm. 6 : *rebutjada per 18 vots a favor, 43 en contra i 5 abstencions* (p. 4415).

Votació de l'esmena núm. 7 : *rebutjada per 18 vots a favor, 51 en contra i cap abstenció* (p. 4415).

Text del Dictamen

Votació : *aprovat per 52 vots a favor, 18 en contra i cap abstenció* (p. 4415).

Articles 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9

Text del Dictamen

Votació : *aprovats per unanimitat* (p. 4415).

Addició d'un nou article

Esmena del G. p. Popular (núm. 8, d'addició)

Torn a favor : I. Sr. Pujol i Folcrà (P) (p. 4415).

Torn en contra : I. Sr. Albiol (CiU) (p. 4416).

Votació : *rebutjada per 5 vots a favor, 69 en contra i cap abstenció* (p. 4416).

Article 10

Esmena del G. Socialista (núm. 9, de modificació)

Debatuda abans i decaiguda (esmena núm. 6).

Text del Dictamen

Votació : *aprovat per 60 vots a favor, 19 en contra i cap abstenció* (p. 4416).

Article 11

Esmenes del G. Socialista (núms. 10 i 11, de modificació, i 12, d'addició)

Debatudes abans (esmena núm. 7).

Votació : *rebutjades per 19 vots a favor, 60 en contra i cap abstenció* (p. 4416).

Text del Dictamen

Votació : *aprovat per 60 vots a favor, 19 en contra i cap abstenció* (p. 4416).

Article 12

Esmena del G. Socialista (núm. 13, de supressió)

Debatuda abans (esmena núm. 7).

Votació : *rebutjada per 19 vots a favor, 60 en contra i cap abstenció* (p. 4416).

Text del Dictamen

Votació : *aprovat per 60 vots a favor, 19 en contra i cap abstenció* (p. 4416).

Addició de nous articles

Esmenes del G. Socialista (núms. 14, 15 i 16, d'addició)

Debatudes abans (esmena núm. 7).

Votació : rebutjades per 19 vots a favor, 61 en contra i cap abstenció (p. 4416).

Article 13

Esmena del G. Socialista (núm. 17, de modificació)

Debatuda abans (esmena núm. 7).

Votació : rebutjada per 19 vots a favor, 56 en contra i 5 abstencions (p. 4416).

Text del Dictamen

Votació : aprovat per unanimitat (p. 4417).

Article 14

Esmena del G. p. Popular (núm. 18, de modificació)

L'I. Sr. Pujol i Folcrà (P) anuncia la retirada d'aquesta esmena. Alhora, fa el torn a favor de l'esmena núm. 22 (p. 4417).

Esmenes del G. Socialista (núms. 19, de modificació, i 20 i 21, de supressió)

Torn a favor : I. Sr. Casares (S) (p. 4417).

Torn en contra : I. Sr. Abiol (CiU) (p. 4417).

Votació : rebutjades per 17 vots a favor, 51 en contra i cap abstenció (p. 4418).

Text del Dictamen

Votació : aprovat per 52 vots a favor, 3 en contra i 15 abstencions (p. 4418).

Article 15

Esmena del G. p. Popular (núm. 22, de supressió i d'addició)

Debatuda abans (esmena núm. 18).

Votació : rebutjada per 6 vots a favor, 48 en contra i 15 abstencions (p. 4418).

Esmena del G. Socialista (núm. 23, d'addició)

Debatuda abans (esmena núm. 6).

Addició de nous articles

Esmenes del G. Socialista (núms. 24, 25, 26 i 27, d'addició)

Debatudes abans (esmena núm. 6).

Votació de les esmenes núms. 23, 24, 25, 26 i 27 : rebutjades per 17 vots a favor, 49 en contra i 2 abstencions (p. 4418).

Text del Dictamen

Votació : aprovat per 62 vots a favor, 6 en contra i cap abstenció (p. 4418).

Article 16

Esmena del G. Socialista (núm. 28, d'addició)

Debatuda abans i decaiguda (esmena núm. 6).

Text del Dictamen

Votació : aprovat per 54 vots a favor, 18 en contra i cap abstenció (p. 4418).

Article 17

Esmena del G. Socialista (núm. 29, de supressió)

Torn a favor : I. Sr. Casares (S), juntament amb les esmenes núms. 35 i 48 (p. 4418).

L'I. Sr. Pujol i Folcrà (P) fa el torn a favor de l'esmena núm. 34 (article 22) (p. 4419).

Torn en contra conjunt : I. Sr. Abiol (CiU) (p. 4419).

Votació de l'esmena núm. 29 : rebutjada per 19 vots a favor, 52 en contra i cap abstenció (p. 4419).

Text del Dictamen

Votació : aprovat per 49 vots a favor, 19 en contra i 3 abstencions (p. 4420).

Article 18

Esmena del G. Socialista (núm. 30, d'addició)

Debatuda abans i decaiguda (esmena núm. 6).

Text del Dictamen

Votació : aprovat per 51 vots a favor, cap en contra i 19 abstencions (p. 4420).

Article 19

Text del Dictamen

Votació : aprovat per unanimitat (p. 4420).

Article 20

Esmena del G. Socialista (núm. 31, de modificació)

Torn a favor : I. Sr. Casares (S), juntament amb les esmenes núms. 40 i 41 (p. 4420).

Addició de nous articles

Esmena del G. p. Popular (núm. 32, d'addició)

Torn a favor : I. Sr. Pujol i Folcrà (P) (p. 4420).

Torn en contra conjunt : I. Sr. Albiol (CiU) (p. 4420).

La sessió se suspèn a tres quarts de nou del vespre i vuit minuts i es reprèn a tres quarts de nou i nou minuts.

Votació de l'esmena núm. 31 : *rebutjada per 12 vots a favor, 57 en contra i cap abstenció (p. 4421).*

Text del Dictamen

Votació de l'article 20 : *aprovat per 55 vots a favor, 10 en contra i 6 abstencions (p. 4421).*

Secció Cinquena

Esmena del G. p. Popular (núm. 33, de modificació)

Torn a favor : I. Sr. Pujol i Folcrà (P) (p. 4421).

Torn en contra : I. Sr. Albiol (CiU) (p. 4422).

Votació de l'esmena núm. 32 : *rebutjada per 3 vots a favor, 72 en contra i cap abstenció (p. 4422).*

Votació de l'esmena núm. 33 : *rebutjada per 3 vots a favor, 72 en contra i cap abstenció (p. 4422).*

Article 21

Text del Dictamen

Votació : *aprovat per 68 vots a favor, cap en contra i 3 abstencions (p. 4422).*

Article 22

Esmena del G. p. Popular (núm. 34, de supressió)

Debatuda abans (article 17).

Esmena del G. Socialista (núm. 35, de supressió)

Debatuda abans (esmena núm. 29).

Votació de les esmenes núms. 34 i 35 : *rebutjades per 18 vots a favor, 55 en contra i cap abstenció (p. 4422).*

Text del Dictamen

Votació : *aprovat per 55 vots a favor, 18 en contra i cap abstenció (p. 4422).*

Article 23

Esmena del G. Socialista (núm. 36, de supressió)

Torn a favor : I. Sr. Casares (S), juntament amb les esmenes núms. 37 i 38 (p. 4422).

Torn en contra : I. Sr. Albiol (CiU) (p. 4423).

Text del Dictamen

Votació : *aprovat per 55 vots a favor, 15 en contra i cap abstenció (p. 4423).*

Article 24

Esmena del G. Socialista (núm. 37, de modificació)

Debatuda abans (esmena núm. 36).

Votació : *rebutjada per 15 vots a favor, 57 en contra i cap abstenció (p. 4423).*

Text del Dictamen

Votació : *aprovat per 57 vots a favor, cap en contra i 15 abstencions (p. 4423).*

Article 25

Esmena del G. Socialista (núm. 38, de modificació)

Debatuda abans (esmena núm. 36).

Votació : *rebutjada per 15 vots a favor, 57 en contra i cap abstenció (p. 4423).*

Text del Dictamen

Votació : *aprovat per 57 vots a favor, cap en contra i 15 abstencions (p. 4423).*

Article 26

Text del Dictamen

Votació : *aprovat per unanimitat (p. 4423).*

Capítol III

Esmena del G. p. Popular (núm. 39, de modificació)

L'I. Sr. Pujol i Folcrà (P) n'anuncia el decaïment (p. 4423).

Articles 27 i 28

Text del Dictamen

Votació : *aprovat per unanimitat (p. 4424).*

Article 29

Esmenes del G. Socialista (núms. 40 i 41, de modificació)

Debatudes abans (esmena núm. 31).

Votació : *rebutjades per 15 vots a favor, 57 en contra i cap abstenció (p. 4424).*

Esmena del G. p. Popular (núm. 42, de supressió)

Decaiguda abans (esmena núm. 4).

Esmena del G. Socialista (núm. 43, de supressió)

Debatuda abans (esmena núm. 5).

Esmena del G. p. Popular (núm. 44, de supressió)

Decaiguda abans (esmena núm. 4).

Text del Dictamen

Votació : *aprovat per 57 vots a favor, 13 en contra i 2 abstencions (p. 4424).*

Disposicions Addicionals

Esmena del G. Socialista (núm. 45, d'addició)

Debatuda abans (esmena núm. 6).

Esmena del G. Socialista (núm. 46, d'addició)

Debatuda abans (esmena núm. 7).

Esmena del G. Socialista (núm. 47, d'addició)

Debatuda abans (esmena núm. 6).

Esmena del G. Socialista (núm. 48, d'addició)

Debatuda abans (esmena núm. 29).

Esmenes del G. Socialista (núms. 49 i 50, d'addició)

Debatudes abans (esmena núm. 6).

Votació de les esmenes núms. 45, 46, 47, 48, 49 i 50 : *rebutjades per 15 vots a favor, 57 en contra i cap abstenció (p. 4424).*

Addició d'una Disposició Transitòria

Esmena del G. Socialista (núm. 51, d'addició)

Torn a favor : *I. Sr. Casares (S), juntament amb l'esmena núm. 55 (p. 4424).*

Torn en contra : *I. Sr. Albiol (CiU) (p. 4424).*

Votació : *rebutjada per 11 vots a favor, 54 en contra i 4 abstencions (p. 4424).*

Disposició Final

Esmenes del G. Socialista (núms. 52, de modificació; 53, d'addició i de modificació, i 54, d'addició)

Torn a favor : *I. Sr. Casares (S) (p. 4424).*

Torn en contra : *I. Sr. Albiol (CiU) (p. 4425).*

Votació de les esmenes núms. 52, 53 i 54 : *rebutjades per 15 vots a favor, 54 en contra i 2 abstencions (p. 4425).*

Text del Dictamen

Votació : *aprovada per 58 vots a favor, cap en contra i 13 abstencions (p. 4425).*

Disposició Transitòria

Esmena del G. Socialista (núm. 55, de supressió)

Debatuda abans (esmena núm. 51).

Votació : *rebutjada per 15 vots a favor, 54 en contra i 2 abstencions (p. 4425).*

Text del Dictamen

Votació : *aprovada per unanimitat (p. 4425).*

Exposició de Motius

Esmenes del G. Socialista (núms. 56, de modificació; 57, de supressió; 58, d'addició; 59, de supressió; 60, de supressió; 61, de supressió, i 62, de supressió)

L'I. Sr. Vice-president Primer anuncia que hi ha presentada una esmena transaccional a l'esmena núm. 57. La I. Sra. Secretària Tercera en llegeix el text (p. 4425).

L'I. Sr. Casares (S) intervé per retirar les esmenes del seu Grup (p. 4425).

Votació de l'esmena transaccional a l'esmena núm. 57 : *aprovada per 54 vots a favor, cap en contra i 7 abstencions (p. 4425).*

Títol i títols de la Llei*Text del Dictamen*

Votació de l'Exposició de Motius, el títol i els títols de la Llei : *aprovats per 56 vots a favor, 2 en contra i 13 abstencions (p. 4425).*

La sessió se suspèn a dos quarts de deu del vespre.

SESSIÓ PLENÀRIA Núm. 71

La sessió s'obre a un quart d'una del migdia i tres minuts. Presideix l'I. Sr. Vice-president Primer, acompanyat de l'I. Sr. Secretari Segon, de la I. Sra. Secretària Tercera i de l'I. Sr. Secretari Quart. Assisteixen la Mesa l'Oficial Major i l'Oïdor de Comptes.

Al banc del Govern seuen els H. Srs. Consellers de Sanitat i Seguretat Social, de Política Territorial i Obres Públiques i de Justícia.

Ordre del dia**1. Aprovació de la liquidació del Pressupost del Parlament cor-**

responent al 1986.

2. Nomenament de diputats interventors del Parlament.

El Ple del Parlament, després d'estudiar la liquidació del Pressupost del Parlament corresponent a l'exercici del 1986, que ha presentat la Comissió de Govern Interior, pren l'acord següent :

«D'acord amb l'article 46.2.3.º del Reglament, s'aprova la liquidació del Pressupost del Parlament de Catalunya corresponent a l'exercici del 1986, amb el detall que figura a l'annex.»

ANNEX A LA LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DEL PARLAMENT CORRESPONENT A L'EXERCICI DEL 1986**LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DEL PARLAMENT DEL 1986**

Concepte	Títol	Pressupost	Contret	Pagat	Pendent pagament	Disponible	%
11101.000.	Assignacions diputats	376.000.000	345.004.573	345.004.573		30.995.427	8,24
11201.000.	Retribucions bàsiques funcionaris	196.464.091	175.820.061	175.820.061		20.644.030	10,50
11.	<i>Retribucions bàsiques</i>	572.464.091	520.824.634	520.824.634		51.639.457	9,02
12201.000.	Retribucions complem. funcion.	1.000				1.000	100,00
12301.000.	Gratificacions serveis extraord.	4.501.000	3.876.430	3.876.430		624.570	13,87
12.	<i>Retribucions complementàries</i>	4.502.000	3.876.430	3.876.430		625.570	13,89
16101.000.	Retr. bàsiques personal lab.	4.000.000	1.995.529	1.995.529		2.004.471	50,11
16.	<i>Retribucions personal laboral</i>	4.000.000	1.995.529	1.995.529		2.004.471	50,11
17100.000.	Càrrecs de confiança						100,00
17101.000.	Retr. bàsiques personal event.	11.996.829	8.867.000	8.867.000		3.129.829	26,08
17300.000.	Altres personal						100,00
17.	<i>Personal eventual, contractat i vari</i>	11.996.829	8.867.000	8.867.000		3.129.829	26,08
18101.000.	Quotes Seg. Social diputats	59.000.000	57.176.350	57.176.350		1.823.650	3,09
18102.000.	Seg. Social funcionaris	47.000.000	44.221.747	40.094.111	4.127.636	2.778.253	5,91
18200.000.	Quotes de MUNPAL						100,00
18201.000.	Quotes de MUNPAL	7.200.000	7.200.000	7.200.000			
18301.000.	Quotes MUFACE	1.700.000	1.662.706	1.662.706		37.294	2,19
18401.000.	Altres règims prev. social	1.400.000	1.398.668	1.307.360	91.308	1.332	0,09
18.	<i>Assegurances socials</i>	116.300.000	111.659.471	107.440.527	4.218.944	4.640.529	3,99
1 .	<i>Remuneracions de personal</i>	709.262.920	647.223.064	643.004.120	4.218.944	62.039.856	8,74
20001.000.	Lloguer de fotocopiadores	3.000.000	3.000.000	1.621.484	1.378.516		
20002.000.	Lloguer d'altres béns mobles	375.000	371.350	371.350		3.650	0,97

Concepte	Títol	Pressupost	Contret	Pagat	Pendent pagament	Disponible	%
20.	<i>Compra béns corrents i de serveis</i>	3.375.000	3.371.350	1.992.834	1.378.516	3.650	0,10
21001.000.	Conserv. i repar. immobles	3.000.000	2.997.673	2.151.907	845.766	2.327	0,07
21002.000.	Conserv. i mant. sist. inf.	3.000.000	2.996.735	2.970.591	26.144	3.265	0,10
21003.000.	Conserv. aire condicionat	1.450.000	1.348.217	1.348.217		101.783	7,01
21004.000.	Conserv. parc mòbil	1.500.000	1.345.155	1.252.966	92.189	154.845	10,32
21005.000.	Conserv. equip alim. elèctr.	510.000	510.000	510.000			
21006.000.	Repar. i conserv. sist. seg.	125.000				125.000	100,00
21007.000.	Conserv. altra maquin. i equip	1.500.000	1.298.734	1.047.434	251.300	201.266	13,41
21.	<i>Dotació ord. despeses d'oficina</i>	11.085.000	10.496.514	9.281.115	1.215.399	588.486	5,30
22001.000.	Material ord. d'oficina	4.500.000	4.476.950	4.359.743	117.207	23.050	0,51
22002.000.	Mobil. i equip d'oficina	500.000	499.202	499.202		798	0,15
22101.000.	Submin. d'aigua, llum i gas	12.000.000	12.000.000	11.592.322	407.678		
22102.000.	Carburants	1.900.000	1.787.970	1.638.235	149.735	112.030	5,89
22103.000.	Vestuari	1.550.000	1.444.626	1.173.276	271.350	105.374	6,79
22104.000.	Material informàtic	1.000.000	996.872	529.637	467.235	3.128	0,31
22105.000.	Altres subministraments	2.255.000	2.231.672	2.209.563	22.109	23.328	1,03
22201.000.	Comunicacions	9.000.000	9.000.000	8.419.082	580.918		
22300.000.	Neteja, calef. ventil. llum						100,00
22301.000.	Transports	300.000	292.648	292.648		7.352	2,45
22401.000.	Altres assegurances	200.000	86.908	86.908		113.092	56,54
22601.000.	Protocol	6.650.000	6.647.902	6.578.365	69.537	2.098	0,03
22701.000.	Neteja	23.000.000	23.000.000	23.000.000			
22801.000.	Estudis i treballs	100.000	96.860	96.860		3.140	3,14
22901.000.	Subscripcions periòdiques	500.000	486.559	486.559		13.441	2,68
22902.000.	Publicacions obligatòries	18.000.000	17.198.503	16.476.346	722.157	801.497	4,45
22903.000.	Publicacions voluntàries	20.900.000	4.486.238	2.807.928	1.678.310	16.413.762	78,53
22904.000.	Servei Agències Notícies	1.500.000	1.343.678	1.186.878	156.800	156.322	10,42
22905.000.	Formació personal	1.050.000	892.508	837.458	55.050	157.492	14,99
22906.000.	Servei bar-restaurant	3.700.000	3.700.000	3.700.000			
22907.000.	Prest. servei informàtic	6.020.000	6.018.672	4.884.237	1.134.435	1.328	0,02
22908.000.	Altres prest. i serveis	3.650.000	3.649.407	3.649.407		593	0,01
22909.000.	Conveni Hospital Clínic	690.000	685.008	513.756	171.252	4.992	0,72
22.	<i>Despeses d'immobles</i>	118.965.000	101.022.183	95.018.410	6.003.773	17.942.817	15,08
23001.000.	Dietes, locom. i trasllats	8.850.000	8.813.584	8.813.584		36.416	0,41
23002.000.	Conveni amb RENFE	600.000	459.089	459.089		140.911	23,48
23003.000.	Conveni amb AVIACO	10.000				10.000	100,00
23101.000.	Indemnitzacions	300.000	271.869	271.869		28.131	9,37
23102.000.	Indemnització als diputats	100.000.000	99.134.507	99.134.507		865.493	0,86
23300.000.	Carburants, assegurances i despeses vehicles						100,00
23400.000.	Comunicacions						100,00
23.	<i>Transports i comunicacions</i>	109.760.000	108.679.049	108.679.049		1.080.951	0,98
24001.000.	Serveis de nova creació	25.000				25.000	100,00
24.	<i>Dietes, locom. i trasllats</i>	25.000				25.000	100,00
25700.000.	Servei d'informàtica						100,00

Concepte	Titol	Pressupost	Contret	Pagat	Pendent pagament	Disponible	• %
25.	<i>Desp. especials funcion. serveis</i>						100,00
27100.000.	Mobil. equip i altres materials invent.						100,00
27.	<i>Mobil. equip i alt. mat. invent.</i>						100,00
2 .	<i>Compra béns cor. i de serveis</i>	243.210.000	223.569.096	214.971.408	8.597.688	19.640.904	8,07
48101.000.	Assign. grups parlamentaris	282.854.634	281.082.600	281.082.600		1.772.034	0,62
48.	<i>Artículo 61</i>	282.854.634	281.082.600	281.082.600		1.772.034	0,62
4 .	<i>Transferències corrents</i>	282.854.634	281.082.600	281.082.600		1.772.034	0,62
61101.000.	Obres condic. edifici	88.229.674	88.000.015	66.169.300	21.830.715	229.659	0,26
61.	<i>Programa condic. locals existents</i>	88.229.674	88.000.015	66.169.300	21.830.715	229.659	0,26
62101.000.	Microfilmació arxius. 2. ^a fase	1.500.000	306.528	300.412	6.116	1.193.472	79,56
62201.000.	Àudiovisuals d'arxius	500.000				500.000	100,00
62301.000.	Adquis. altra maquin. i equip	5.000.000	4.639.159	3.454.633	1.184.526	360.841	7,21
62.	<i>Programes de condicionament</i>	7.000.000	4.945.687	3.755.045	1.190.642	2.054.313	29,34
64101.000.	Adquis. de mobiliari	10.000.000	9.856.291	4.931.955	4.924.336	143.709	1,43
64.	<i>Artículo 65</i>	10.000.000	9.856.291	4.931.955	4.924.336	143.709	1,43
65101.000.	Ampl. sist. inf. bibliot.	4.000.000	3.871.824	3.871.824		128.176	3,20
65201.000.	Ampl. sist. inf. altres	7.680.000	7.613.473	7.484.482	128.991	66.527	0,86
65.	<i>Inversions equip procés de dades</i>	11.680.000	11.485.297	11.356.306	128.991	194.703	1,66
67101.000.	Adquisició de llibres	9.724.037	7.965.943	7.190.894	775.049	1.758.094	18,07
67.	<i>Artículo 67</i>	9.724.037	7.965.943	7.190.894	775.049	1.758.094	18,07
6 .	<i>Inversions reals</i>	126.633.711	122.253.233	93.403.500	28.849.733	4.380.478	3,45
TOTAL EXERCICI 1986		1.361.961.265	1.274.127.993	1.232.461.628	41.666.365	87.833.272	6,44

LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DEL SÍNDIC DE GREUGES DEL 1986

Concepte	Títol	Pressupost	Contret	Pagat	Pendent pagament	Disponible	%
11111.000. Retrib. alts càrrecs		18.177.396	18.177.396	18.177.396			
11. <i>Retribucions bàsiques</i>		18.177.396	18.177.396	18.177.396			
17110.000							100,00
17111.000. Retrib. bàsiques personal event.		31.339.883	23.845.420	23.845.420		7.494.463	23,91
17211.000. Retrib. complementàries		61.000	19.800	19.800		41.200	67,54
17311.000. Gratif. serveis extraord.		1.081.000	512.736	512.736		568.264	52,56
17. <i>Personal eventual, contr. i vari</i>		32.481.883	24.377.956	24.377.956		8.103.927	24,94
18111.000. Quotes Seguretat Social		15.137.080	8.721.053	7.832.269	888.784	6.416.027	42,38
18411.000. Altres règims prev. social		25.000				25.000	100,00
18. <i>Assegurances socials</i>		15.162.080	8.721.053	7.832.269	888.784	6.441.027	42,48
1. <i>Remuneracions de personal</i>		65.821.359	51.276.405	50.387.621	888.784	14.544.954	22,09
20011.000. Lloguer de béns mobles		1.050.000				1.050.000	100,00
20111.000. Lloguer de béns immobles		2.866.908	2.625.121	2.625.121		241.787	8,43
20. <i>Compra béns corrents i de serveis</i>		3.916.908	2.625.121	2.625.121		1.291.787	32,97
21011.000. Despeses mant. de l'immob.		300.000	197.255	192.831	4.424	102.745	34,24
21. <i>Dotació ord. despeses d'oficina</i>		300.000	197.255	192.831	4.424	102.745	34,24
22011.000. Material d'oficina		2.450.000	1.394.307	1.177.857	216.450	1.055.693	43,08
22111.000. Submin. de béns i serveis		2.323.192	1.619.177	1.242.239	376.938	704.015	30,30
22211.000. Comunicacions		2.000.000	962.496	758.759	203.737	1.037.504	51,87
22310.000							100,00
22311.000. Transports		600.000				600.000	100,00
22411.000. Primes d'assegurances		375.500	108.089	108.089		267.411	71,21
22611.000. Atencions protocol. i repres.		800.000	166.924	151.077	15.847	633.076	79,13
22711.000. Neteja		908.000	894.809	820.809	74.000	13.191	1,45
22811.000. Estudis i treballs tècnics		5.300.000	497.718	257.718	240.000	4.802.282	90,60
22911.000. Despeses diverses		3.575.500	1.470.137	1.420.137	50.000	2.105.363	58,88
22. <i>Despeses d'immobles</i>		18.332.192	7.113.657	5.936.685	1.176.972	11.218.535	61,19
23011.000. Dietes, locom. i trasllats		1.500.000	534.570	534.570		965.430	64,36
23111.000. Altres indemnitzacions		50.000				50.000	100,00
23. <i>Transports i comunicacions</i>		1.550.000	534.570	534.570		1.015.430	65,51
25210.000							100,00
25. <i>Despeses espec. funcion. serveis</i>							100,00
2. <i>Compra béns corrents i de serveis</i>		24.099.100	10.470.603	9.289.207	1.181.396	13.628.497	56,55
61111.000. Inversions en edificis		6.700.000				6.700.000	100,00

Concepte	Títol	Pressupost	Contret	Pagat	Pendent pagament	Disponible	%
61.	<i>Programa condic. locals existents</i>	6.700.000				6.700.000	100,00
62111.000.	Inv. maquinària i instal.	1.731.000	500.720	500.720		1.230.280	71,07
62.	<i>Programes de condicionament</i>	1.731.000	500.720	500.720		1.230.280	71,07
64111.000.	Inv. en mobiliari i estris	3.131.926	377.376	377.376		2.754.550	87,95
64.	<i>Artículo 65</i>	3.131.926	377.376	377.376		2.754.550	87,95
65111.000.	Inv. equips procés dades	1.200.000	460.421	369.600	90.821	739.579	61,63
65.	<i>Inversions equip procés dades</i>	1.200.000	460.421	369.600	90.821	739.579	61,63
6 .	<i>Inversions reals</i>	12.762.926	1.338.517	1.247.696	90.821	11.424.409	89,51
TOTAL EXERCICI 1986		102.683.385	63.085.525	60.924.524	2.161.001	39.597.860	38,56

PENDENT DE PAGAMENT DEL PRESSUPOST DEL PARLAMENT D'ANYS ANTERIORS

Exercici	Pressupost	Contret	Pagat	Pendent de pagament	Crèdit anul·lat
1985	95.200.694	93.958.833	41.867.483	52.091.350	1.241.861
1984	67.758.791	63.919.013	39.225.868	24.693.145	3.839.778
1983	871.439	152.705	152.705		718.734

PENDENT DE PAGAMENT DEL PRESSUPOST DEL SÍNDIC DE GREUGES D'ANYS ANTERIORS

Exercici	Pressupost	Contret	Pagat	Pendent de pagament	Crèdit anul·lat
1985	14.305.513	14.280.682	2.280.682	12.000.000	24.831
1984	14.925				14.925

Nomenament de Diputats Interventors del Parlament

El Ple del Parlament pren l'acord següent :

«A proposta de la Comissió de Govern Interior, i d'acord amb l'article 46.3 del Reglament, es designen Diputats Interventors per al període pressupostari del 1987 l'I. Sr. Josep

Muntal i Julià, del Grup parlamentari de Convergència i Unió, l'I. Sr. Albert Alay i Serret, del Grup parlamentari d'Esquerra Republicana, i l'H. Sr. Antoni Gutiérrez i Díaz, del Grup parlamentari del PSUC. »

(La sessió s'aixeca a un quart d'una del migdia i deu minuts.)

SESSIÓ PLENÀRIA Núm. 72

La sessió s'obre a tres quarts d'una del migdia. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat dels I. Srs. Vicepresidents Primer i Segon i de l'I. Sr. Secretari Segon, de la I. Sra. Secretària Tercera i de l'I. Sr. Secretari Quart. Assisteixen la Mesa l'Oficial Major i els lletrats Sr. Pau i Sr. de Alfonso.

Al banc del Govern seuen els H. Srs. Consellers de Governació, d'Economia i Finances, de Cultura, de Sanitat i Seguretat Social, de Política Territorial i Obres Públiques i de Justícia.

Ordre del dia

1. *Debat i votació de la Proposició no de Llei d'Agermanament amb l'Estat de Califòrnia.*

2. *Debat i votació del Dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana sobre el Projecte de Llei de Reforma de l'Article 6 de la Compilació del Dret Civil de Catalunya i de les esmenes reservades per a defensar en el Ple.*

3. *Debat i votació del Dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana sobre el Projecte de Llei de Reforma de les Reserves Legals i de les esmenes reservades per a defensar en el Ple.*

4. *Debat i votació del Dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana sobre el Projecte de Llei de Successió Intestada i de les esmenes reservades per a defensar en el Ple.*

5. *Debat i votació del Dictamen de la Comissió de Política Territorial sobre el Projecte de Llei de Regulació del Transport de Viatgers per Carretera mitjançant Vehicles de Motor, de les esmenes reservades per a defensar en el Ple i de les esmenes subsegüents al Dictamen del Consell Consultiu.*

6. *Designació dels diputats que han de defensar en el Congrés dels Diputats la Proposició de Llei sobre Incentius Fiscals per a Activitats Culturals.*

7. *Interpel·lació al Consell Executiu sobre l'associacionisme estudiantil.*

8. *Interpel·lació al Consell Executiu sobre la compra de sang i la venda de plasma per centres hospitalaris concertats amb l'ICS o que en depenen.*

9. *Interpel·lació al Consell Executiu sobre la manca de representació i defensa de la Generalitat en procediments contenciosos administratius.*

10. *Interpel·lació al Consell Executiu sobre el desnonament dels parcers de Montagut.*

11. *Interpel·lació al Consell Executiu sobre la construcció de nous centres penitenciaris.*

12. *Interpel·lació al Consell Executiu sobre l'aplicació de la Llei de Política Territorial.*

13. *Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política de muntanya.*

14. *Interpel·lació al Consell Executiu sobre el compliment de la Resolució 81/II, sobre la Promoció de la Dona.*

15. *Moció subsegüent a la interpel·lació al Consell Executiu sobre les Mesures per a assegurar que els Bancs de Sang fan la Prova Detectora d'Anticossos de la SIDA.*

16. *Preguntes.*

El Sr. PRESIDENT : Comença la sessió.

Aquesta Presidència té l'honor d'anunciar que, d'acord amb l'article 128.4 del Reglament, ha estat dreçada la llista ordenada de les preguntes que s'han presentat per respondre oralment en el Ple, i també els noms dels qui les han formulades. Així mateix, fa avinent que la dita llista ha estat distribuïda a les il·lustres senyores diputades i als il·lustres senyors diputats, per la qual cosa prega que se l'eximeixi de la seva lectura.

Modificació de l'ordre del dia

Així mateix, vol fer avinent que la interpel·lació número 10 de l'ordre del dia, sobre el desnonament dels parcers de Montagut, decau, donat que la Mesa, a sol·licitud del diputat interpellant, ha acordat de donar-li tramitació com a pregunta a respondre per escrit.

Proposició no de Llei d'Agermanament amb l'Estat de Califòrnia

El primer punt del nostre ordre del dia per a avui és : debat i votació de la Proposició no de Llei d'Agermanament amb l'Estat de Califòrnia, presentada per tots els grups parlamentaris. Aquesta Presidència es fa un veritable honor, amb el consentiment de la Cambra, de fer la presentació d'aquesta Proposició, i de recordar que Catalunya i Califòrnia han tingut, des del naixement de Califòrnia, com a Estat i com a país pertanyent a la nostra civilització, una relació íntima amb Catalunya.

Vosaltres sabeu que aquesta darrera conquesta d'Amèrica és una conquesta catalana, i en realitat, doncs, els «conquistadores» en aquest cas són «conqueridors». Gaspar de Portolà i de Rovira, fill de Balaguer, va ser l'home que va portar a terme aquesta operació —no m'atreveixo a dir-ne militar, perquè va ser cívico-militar—, era, a més, originari d'Arties, a la Vall d'Aran, capità de dragons, i, juntament amb ell, hi anava fra Ginebre Serra, franciscà mallorquí, fill de Petra, i deu franciscans més.

A més, hi va haver altres persones originàries de les terres de llengua catalana. Per exemple, el capità mallorquí Ferran de Ribera i de Montcada, de manera que, per tant, els Montcada, que havien estat a la conquesta de Mallorca i a la de València i a la de Sicília, no van deixar de ser, a través d'aquest mallorquí, presents a la conquesta de Califòrnia, cosa que, naturalment, és molt agradable de subratllar.

En conjunt, eren dos-cents dinou homes, catalans i mallorquins, amb cent vuitanta-set cavalls i dos-cents caps de bestiar. I el cartògraf de l'expedició era el català Miquel Constançó.

Tot el voltant d'aquesta expedició està ple de noms catalans : el bergantí San Carlos estava manat per Vicenç Vila; vint-i-cinc homes de la companyia de voluntaris de Catalunya, manats pel tinent Pere Fages, fill de Guissona, es van afegir a l'expedició inicial. I, com veieu, doncs, és un motiu per a nosaltres digne de ser subratllat. I, sobretot, per una cosa que estic segur que a tots us agradarà molt, i és que aquesta conquesta es va fer sense disparar ni un tret. Per tant, va ser un avantatge per a la civilització, i sense les dificultats o les coses negatives que porten de vegades aquests fets d'intromissió —diguem-ne— d'uns pobles a casa dels altres.

Voldria dir, a més, que aquest tinent Fages va ser el segon governador de l'alta Califòrnia —el primer, naturalment,

havia estat Gaspar de Portolà; Fages va ser el segon — i que la seva muller, Eulàlia Callís, va estar amb el seu marit exercint aquest càrrec. Per tant, va ser la primera primera dama de l'Estat de Califòrnia, quan encara no era pròpiament un Estat.

Bé, com veieu, doncs, tot això són motius per a subratllar la importància d'aquesta operació d'incorporació de Califòrnia a la nostra civilització, a través de gent de llengua catalana. I, per altre cantó, la relació amb Califòrnia ha continuat: encara, dintre d'aquests darrers temps, hi va haver un arquebisbe de San Francisco, de Califòrnia, que era de Vic, i darrerament, no fa molts anys, reclamat pels seus antics feligresos, ha estat enviat el seu cos a San Francisco, de Califòrnia.

Per tant, com veieu, hi ha, hi continua havent una estreta relació entre aquests dos països, que nosaltres ara voldríem deixar ben posada en relleu amb l'aprovació d'aquesta Proposició no de Llei que sotmetem a la vostra consideració.

Per altre cantó, us voldria dir que hem rebut un telegrama de l'Ambaixador dels Estats Units —que hauria volgut ser aquí present—, que diu que ens dona l'enhorabona per l'aprovació avui, en aquest Parlament, de la Proposició per a crear la relació d'agermanament entre Catalunya i Califòrnia: «Estic segur», diu «que aquest agermanament afavorirà l'amistat i la cooperació entre Catalunya i el meu país. Sento no poder acompanyar-vos. Una cordial salutació, Reginald Bartholomew».

Ara, doncs, aquesta Presidència donaria la paraula, ja que no hi ha cap esmena a aquesta Proposició, donaria pas a la intervenció dels grups parlamentaris. *(Pausa.)*

Ara, serà llegida per algun senyor Secretari la Proposició no de Llei.

La Sra. SECRETÀRIA TERCERA: «Atesos els vincles de tipus històric, cultural i artístic que han lligat Califòrnia i Catalunya al llarg dels segles, i que és voluntat d'ambdues parts intensificar-los i aprofundir-los, i també contribuir a l'enfortiment de les relacions d'amistat entre ambdós països; atès que tant Califòrnia com Catalunya tenen voluntat comuna per a la millora constant en àmbits com l'ensenyament, la cultura, les noves tecnologies, el turisme i l'agricultura, i desitgen establir lligams mutus d'ordre cultural, científic i tècnic; atesos els agermanaments vigents entre les ciutats de Lleida-Monterey i de Balaguer-Pacífica, i el conveni signat entre la Generalitat de Catalunya i la Universitat de Califòrnia; atesa la Resolució número 71 del Cos Legislatiu de Califòrnia —Senat de l'Estat, conjuntament amb l'Assemblea—, d'invitar els ciutadans de Catalunya a agermanar-s'hi a fi de promoure intercanvis artístics, acadèmics i culturals, i de fer que l'amistat i la relació entre els californians i els ciutadans de Catalunya siguin més ineludibles i duradores, Proposició no de Llei: El Ple del Parlament, en representació del poble de Catalunya, accepta la invitació feta pel Cos Legislatiu de l'Estat de Califòrnia a agermanar-se amb Catalunya per tal d'aprofundir els lligams de tipus cultural, científic, tècnic i artístic, a fi de promoure intercanvis d'aquest ordre i d'estrener les relacions d'amistat entre els ciutadans de Califòrnia i de Catalunya.»

El Sr. PRESIDENT: Aleshores, es tracta ara de sotmetre a la vostra consideració aquesta Proposició no de Llei que acaba de ser llegida, i esperant que haureu acceptat que la Presidència parli en nom de tots vosaltres, anem a sotmetre-la a votació.

Els qui siguin favorables a aquesta Proposició, que tinguin la bondat de posar-se de peu dret.

Els qui hi estiguin en contra?

Els qui s'abstenen?

La Proposició no de Llei ha estat aprovada per unanimitat dels presents.

I ara, abans de continuar, voldria saludar afectuosament la senyora Cònsol dels Estats Units que ens honora amb la seva presència a la llotja d'invitats d'honor, i els seus col·legues californians, també, que hauran pogut ser testimonis de com nosaltres estimem aquesta amistat entre Califòrnia i Catalunya.

(Aplaudiments.)

Projecte de Llei de Reforma de l'Article 6 de la Compilació del Dret Civil de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: El segon punt de l'ordre del dia és: debat i votació del Dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana sobre el Projecte de Llei de Reforma de l'Article 6 de la Compilació del Dret Civil de Catalunya i les esmenes reservades per a defensar en el Ple.

Aquesta Presidència ha d'informar que la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana ha acabat els seus treballs i ha emès dictamen. Voldria preguntar si hi ha algun membre del Consell Executiu que vulgui presentar la iniciativa de la Llei. L'Honorable Conseller de Justícia, senyor Xicoy, té la paraula.

El Sr. CONSELLER DE JUSTÍCIA (Joaquim Xicoy): Senyor President, el dret, en general, i en especial el dret civil, senyores i senyors diputats, és una cosa viva. El dret és la mateixa vida social traduïda a normes. La llei, expressió escrita i formal del dret, ha de reflectir aquesta mateixa vida social canviant.

Si la llei es manté estàtica no compleix la seva missió, sempre al servei de la societat, s'allunya del ciutadà i, fins i tot, pot constituir un obstacle per al progrés individual i col·lectiu.

El dret civil català, miraculosament salvat de la desfeta militar de 1714, que va representar durant més de dos segles la pèrdua de les nostres institucions polítiques, va poder superar, el segle passat, l'investida del moviment codificador a Espanya —com saben les senyores i els senyors diputats, impulsat per les Corts de Cadis de 1812—, que pretenia la unificació de la legislació civil a tot l'Estat.

La Compilació del nostre dret, assolida per llei del 21 de juliol de 1960, va ésser objecte —retornada ja, sortosament, la sobirania a aquest Parlament— de la reforma aprovada per llei del 20 de març de 1984, amb el concurs de totes les forces polítiques parlamentàries aquí representades.

Aquesta reforma va complir feliçment una molt concreta funció, que era, d'altra part, de tot punt necessària: adaptar l'antic text a una nova realitat legal i política, que era la derivada de la Constitució Espanyola de 1978. Al mateix temps, aquesta reforma va obrir un període de reflexió sobre les necessitats d'adaptació del dret civil català a les noves demandes socials per mantenir i perfeccionar jurídicament l'estructuració adient de la nostra societat civil, sempre tan viva.

Això no vol dir que la tasca d'adaptació del nostre dret propi s'hagi de fer amb urgències injustificades. Ens movem en l'àmbit del dret voluntari i, per tant, supletori de la voluntat individual. I seran els mateixos ciutadans els que, sense necessitat de la intervenció del legislador, aniran arraconant les instituci-

ons jurídiques poc adients amb els temps nous que es vagin esdevenint.

La funció del legislador, en matèria de dret privat, més que a corregir tendències o directrius, ha de consistir a remoure obstacles que puguin impedir la lliure iniciativa dels particulars, procurant en tot moment que la llei no sigui mai un fre, sinó un instrument fàcilment manejable de cara a les noves necessitats.

Cal tenir molt present que una interpretació correcta de l'article 149.1.8 de la Constitució Espanyola, reproduït literalment en l'article 9.2 de l'Estatut, refusa totalment limitar el concepte del dret català al text compilat. Que quedi clar això. Si no fos així, seria difícil, per no dir impossible, entendre el significat de la paraula «desenvolupament», «*desarrollo*», aplicada al nostre dret per la norma fonamental de l'Estat espanyol.

Entén el Consell Executiu —i crec que amb ell tota la Cambra, i també d'acord amb els tractadistes més solvents, tant d'aquí com de fora d'aquí— que les competències de la Generalitat en matèria de dret civil s'estenen a tot allò no expressament reservat a la competència estatal per la Constitució.

El període de reflexió de què abans he fet esment va tenir una de les seves primeres manifestacions externes en la celebració del Simposi del Dret Civil de Catalunya, convocat pel Departament de Justícia de la Generalitat, que va comptar amb l'entusiasta col·laboració de tots els estaments jurídics del nostre país : la judicatura, l'advocacia, el notariat, els registradors, les facultats de dret, els procuradors. Però el simposi no va ésser més que una passa; una passa important, sens dubte, però sols una passa d'un llarg camí que hem de recórrer.

Correspon al Parlament, a aquest Parlament, en exercici de la competència exclusiva —i subratllo «exclusiva»— de la Generalitat sobre conservació, modificació i desenvolupament del dret civil català, reconeguda en l'apartat 2 de l'article 9 de l'Estatut, abans esmentat, la plena i absoluta sobirania en aquesta tasca legislativa. I correspon al Consell Executiu l'impuls d'aquesta tasca, si bé no exclusivament, mitjançant la presentació dels corresponents projectes de llei, recollint els treballs dels estudiosos i les recomanacions dels col·lectius de juristes de diferents àmbits professionals, sortosament no escassos i molt actius a Catalunya, sempre en contacte amb la realitat viscuda.

És ben cert, però, que per encetar la tasca d'actualització del nostre dret hom no necessita tenir finalitzats tots els estudis i totes i cadascuna de les reformes que cal portar a terme, ni tampoc el seu rigorós calendari : fer això, que seria equivalent a la revisió doctrinal completa de tot el nostre dret civil, seria l'ajornament indefinit de l'objectiu que cerquem.

És possible, i també desitjable, una tasca paral·lela, portant al Parlament les propostes de reforma ja suficientment treballades, tot continuant els estudis de les restants. En afrontar aquesta reforma, una de les qüestions més complexes que hom planteja és el de la sistemàtica a seguir. Diverses són les possibilitats : un sistema de lleis especials, redacció de successius llibres d'un futur codi o llei general a la manera com es va elaborar l'actual i modern Codi Civil italià, sistema de lleis de bases, reforma concreta i puntual de determinats articles de la Compilació... Sembla clar que tots aquests sistemes tenen els seus avantatges i els seus inconvenients. El Consell Executiu, en aquesta etapa inicial en què ens trobem, s'inclina pel siste-

ma de lleis especials, però no d'una forma absoluta. El sistema de lleis especials permet el tractament harmònic i complet d'una institució jurídica determinada, sense els condicionaments que imposa la sistemàtica i el nombre limitat d'articles que conté la Compilació actual.

Aquest mètode és el seguit en el Projecte de Llei de Successió Intestada, que m'honoro a presentar a la Cambra. Això mai ha impedit —i no hi ha cap contradicció— que en els altres dos projectes de llei, més puntuals, que també m'honoro a presentar en aquests moments, s'hagi emprat el sistema de la modificació de determinats articles de la Compilació.

La modificació de l'article sisè ve aconsellada per una nova regulació de la successió intestada, i la modificació de les reserves legals té cabuda i encaix perfectes mitjançant la simple modificació dels articles 269, 270, 271 i 272 de la Compilació vigent.

Vull resistir, senyores i senyors diputats, en fer la presentació d'aquests projectes de llei, a la temptació, potser un xic petulant, però que no seria, d'altra part, il·legítima, de fer un llarg discurs exposant a les senyores i senyors diputats el contingut detallat de totes les innovacions que conté i, també, de la seva justificació jurídica i social. Satisfaria, evidentment, la meua vanitat personal omplir unes quantes pàgines del *Diari de Sessions*, sobretot de cara a futurs estudiosos del nostre dret, però crec que la Cambra no es mereix que jo li repeteixi, en altres termes potser amb altres paraules —potser més escollides, potser més rebuscades—, tot allò que està clarament exposat en les exposicions de motius d'aquests tres projectes de llei que, pel fet d'estar en el *Butlletí Oficial del Parlament*, són conegudes a bastament per tots els seus membres.

Només em referiré —i amb molts pocs mots— a la més important, sens dubte, a la reguladora de la successió intestada. Amb aquest text assolim una doble fita : en primer lloc, posar fi a una situació absurda d'abandó d'un règim autòcton, imposat per una jurisprudència més que discutible que va aplicar en aquesta matèria, indegudament, el Codi Civil espanyol. En segon lloc, situar la regulació de la successió intestada allà on exigeix la realitat de la vida catalana en els nostres temps.

Seria injust si ara no deixés constància de la gran tasca desenvolupada per l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya en la preparació del seu redactat, així com les valuoses aportacions fetes per la Comissió Jurídica Assessora. I, per acabar, vull felicitar amb tota efusió i, per què no?, amb certa solemnitat totes les senyores i senyors diputats perquè amb el debat i votació d'aquestes lleis es constitueixen en protagonistes continuadors de la gloriosa tradició legislativa del nostre venerat dret civil Català.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Algun Il·lustre membre de la Cambra ha estat encarregat de presentar el Dictamen? (*Pausa.*) No. Bé, aleshores podem passar ja a la discussió del debat del Projecte de Llei. Començarà per les esmenes a la totalitat. N'hi ha dues; la primera correspon al Grup Socialista al Parlament de Catalunya, i, per defensar-la, tinc el gust de donar la paraula a l'Il·lustre Diputat, senyor Casares.

El Sr. CASARES : Molt Honorable senyor President, senyores i senyors diputats, vaig a defensar l'esmena a la totalitat de retorn del Projecte al Govern que ha presentat el meu Grup, i he de començar per fer un aclariment, de tipus sistemàtic, que,

de fet, ve ja justificat per la intervenció anterior, de l'Honorable Conseller de Justícia, el qual, en fer-nos la presentació del Projecte de Llei que estrictament ara anem a debatre i a votar, ens ha fet una explicació global, no solament d'aquest Projecte de Llei, del primer, que consisteix exclusivament en la Reforma de l'article 6 de la Compilació, sinó de les altres dues lleis que seguiran a continuació.

Pels mateixos motius, jo també haig d'explicar que la defensa d'aquesta esmena a la totalitat de retorn es fa en funció del conjunt dels tres projectes, perquè els tres projectes estan, evidentment, connectats entre si, toquen la mateixa matèria: dret civil de Catalunya; estan connectats per raó de la seva interdependència, i han estat enviats simultàniament pel Govern de la Generalitat a aquesta Cambra. I es dona la particularitat que el primer, que és el que ara anem a debatre i, posteriorment, a votar, és de tots tres, potser, el que té —i sense el «potser» també— menor importància, perquè té una importància purament instrumental: es tracta, com ja s'ha dit aquí, simplement, de modificar un article de la Compilació del Dret Civil de Catalunya, en funció de l'aprovació o de la consideració que s'ha de prendre després respecte als altres dos projectes de llei.

Per tant, en l'explicació que jo ara faré, en la qual, doncs, òbviament m'hauré d'estendre, perquè és el conjunt dels tres projectes de llei el que està considerat, des del nostre punt de vista, inviable en aquest moment, i que necessitaria un retorn al Govern, dic que, això no obstant, els estalviarà, a tots vostès, que davant de cada un dels dos projectes de llei que seguiran hagi de repetir conceptes que en aquests moments ja desenvoluparé i que després, eventualment, podré donar per presentants.

Feta aquesta reflexió d'entrada, vull explicar, doncs, per què nosaltres creiem que aquests tres projectes de llei no es troben en condicions per ser debatuts en el Ple ara, com ara i que necessitarien tornar altra vegada allà d'on varen sortir. I, evidentment, això implica una contradicció evident, frontal, diria, amb les paraules —breus, sí, però triomfalistes també— del senyor Conseller, que ens ha explicat que, en funció de determinats principis, s'havien presentat aquests projectes.

Vostès veuran que nosaltres creiem en els principis que s'han anunciat, però, al mateix temps, estem convençuts que una cosa és omplir-se la boca d'aquests principis, és a dir, un que el dret és una cosa viva, i que, per tant, la nostra obligació com a legisladors és anar fent seguir la vida real de la societat; l'altre el respecte a l'autonomia de la llibertat en la societat civil. Nosaltres creiem que són dues coses diferents i que les iniciatives del Govern de la Generalitat en aquestes tres lleis no han seguit aquests principis.

Ni se segueix la realitat, o almenys no se segueix adequadament, perquè el seguiment del dret respecte a la realitat, si no s'avança la realitat, que de fet és el que hauria de produir-se, com a mínim l'ha de seguir, com s'ha dit, com l'ombra segueix el cos, i no amb una forma rerassegada, que és el que s'ha produït, i perquè el principi de la llibertat s'ha de respectar, fins i tot dintre el dret civil, i no amb entorpiments, no amb institucions, com veurem al seu moment, que, veritablement, el que frenen és aquesta autonomia de la voluntat.

També voldria —i això ho ha fet el Conseller; jo, en aquest moment, em sumo a la seva intervenció— destacar la impor-

tància extraordinària, possiblement no copsada per tothom, d'aquest pas que anem a donar.

Anem a entrar, per dir-ho així, a fons en la modificació del nostre dret civil català. És una competència exclusiva, que ens correspon, en virtut, ja s'ha dit, de l'article 149.8 de la Constitució i del 9.2 de l'Estatut, i que és una competència que varem recuperar amb la Constitució i amb l'Estatut, després d'haver perdut la facultat d'autogovern des del 1714.

Però, aquest camí, el de recuperar aquesta competència exclusiva, no és, si hem de ser realistes, un camí fàcil ni, probablement, serà un camí pacífic. I jo voldria dir que em penso que el meu Grup estaria en sintonia amb la totalitat de la Cambra en la configuració de quina és la veritable substància d'aquesta competència exclusiva. I jo subscriuria, en aquest aspecte, moltes de les paraules que ha pronunciat aquí l'Honorable senyor Conseller de Justícia.

Però, precisament, prendre consciència d'aquestes dificultats ens obligaria —i el Govern, en primer lloc, abans que ningú— a buscar les coincidències necessàries i convenients per tal que, a l'hora de defensar aquesta competència, com cal defensar-la, haguéssim portat un exercici compartit d'anar posant ja les primeres pedres d'aquesta modificació del nostre dret civil. I, això, per les raons que després diré, no s'ha fet així, i em temo —voldria que no ho fos— que això fragilitzi en certa manera, després, entre nosaltres mateixos, els debats que es puguin produir al voltant d'aquesta qüestió acadèmica.

He dit que iniciàvem l'exercici d'aquesta competència perduda des del 1614, i no és exactament veritat: hi ha dos episodis que interrompen aquest silenci secular imposat, que són, per un costat, l'actuació del Parlament, del Parlament català de l'època de la República, el qual, com és sabut, va poder exercir aquesta competència, i en va fer ús promulgant lleis civils molt importants, molt avançades en relació amb la seva època i que després varen ser ignominiosament esborrades, i l'altre parèntesi, evidentment, l'altre precedent, és la labor d'aquesta Cambra durant l'anterior legislatura. Una llei que ha estat aquí també mencionada, la Llei 13, del 1984, del 20 de març, en virtut de la qual varem fer el primer que calia fer per procedir a allò que ara anem a emprendre: és a dir, posar el cos més important de compilació de dret civil, la Compilació del Dret Civil de Catalunya, en consonància amb la Constitució. Aquesta feina es va fer, i es va fer d'una determinada manera, i això ho subratllo, de tal forma que va poder donar uns resultats, uns resultats que en general han estat qualificats de positius i, tot i que el meu Grup, en aquella ocasió, no va poder compartir enterament el resultat final, no obstant això es va mostrar satisfet de l'obra realitzada, perquè s'havia realitzat d'una determinada manera, que és buscant aquesta compenetració i aquest consens en unes matèries que, moltes vegades, no seria forçós que dividissin aquesta Cambra.

Fixin-se, doncs, els qui tinguin curiositat per recordar el que va passar en l'anterior legislatura, que en el preàmbul d'aquesta Llei que va actualitzar, per dir-ho així, la Compilació del Dret Civil de Catalunya es parlava ja d'una tasca futura: la d'integrar les modificacions necessàries, a fi d'acomodar aquest cos legal a les actuals necessitats socials i a la realitat catalana. Aquestes són paraules textuais, és el preàmbul d'aquella Llei que varem aprovar, és a dir, que tots nosaltres ens emplaçàvem per a la tasca de la modernització del nostre Dret Civil. I més

endavant diré en quina forma, perquè això era molt important també, ens emplaçàvem a fer això.

Doncs bé, d'aquí, senyores i senyors diputats, arrenca la raó profunda de la nostra esmena de retorn. Nosaltres creiem que aquests tres projectes de llei no reuneixen les condicions necessàries per iniciar com caldria aquesta nova etapa de la història del nostre Dret Civil. Aquest repte, evidentment des del nostre punt de vista, i jo m'atreviria a dir que fins i tot des del punt de vista de molts altres que estrictament no comparteixen els nostres posicionaments polítics, havia d'arrencar de tres premisses o de tres eixos fonamentals: un, bàsic, l'estudi de la realitat social de Catalunya avui; un estudi sociològic.

En segon lloc, una reflexió que havia d'haver estat conjunta i que probablement hauria pogut ser consensuada, de les bases polítiques, en el sentit més ampli, d'aquesta reforma i del sistema de prioritats que calia seguir. Tercer eix, una elaboració tècnica, sobreposada ja a aquesta reflexió i a aquestes conclusions polítiques amb una gran participació dels millors especialistes de dret civil, amb els quals, afortunadament, comptem.

Aquell procés no havia de ser necessàriament llarg; podia ser curt, això sí, si s'hi aplicava entre tots la necessària diligència i una voluntat de participació conjunta; però, és clar, tampoc podia ser precipitat. Ara bé, cap d'aquestes premisses, des del nostre punt de vista, s'han complert. No s'ha complert, per tant, ni la primera d'elles; fixin-se que es va procedir d'una manera esquemàtica, es va produir, a més a més, amb un retard considerable, perquè des que es va acabar la primera legislatura i va començar la segona, van passar dos anys fins que de la Conselleria de Justícia hagués sortit absolutament cap projecte de llei, i, finalment, aquests projectes de llei han estat un any en aquesta Cambra. Creiem que no s'ha fet bé tot això.

Però, de tots els tres punts, que són importants, jo voldria destacar amb un especial èmfasi l'oblit del primer d'ells, és a dir, el deliberat —i ho dic subratllant-ho— desconeixement de consultar la realitat social. No hi va haver interès a complir aquesta prospecció. Fixin-se només en unes quantes dades i en unes quantes dates: és un procés que, evidentment, si volen vostès, és una autojustificació de com i fins a quin punt el Grup Socialista ha tractat d'estimular, ha tractat de col·laborar, ha tractat de projectar els seus punts de vista perquè poguessin ser degudament rebuts, però em penso que aquesta és una explicació legítima perquè el que estic demanant —ja ho saben tots vostès— és que aquests tres projectes de llei no es debatin ara i tornin al Govern.

El novembre de 1984, quan encara ningú havia començat a dir què fariem en aquesta legislatura sobre la reforma del dret civil català, el Grup Socialista presenta una proposició no de llei en la qual demanàvem la creació d'una comissió *ad hoc*. És a dir, una comissió encaminada a què? Encaminada a fer aquest estudi sociològic; va ser una proposició molt meditada, va ser objecte fins i tot de converses amb l'antecessor de l'actual Conseller de Justícia, i estava pensada amb la voluntat que des de la mateixa Conselleria es poguessin dirigir aquests treballs, però que aquests treballs fossin un autèntic coneixement de la realitat. És a dir, que poguéssim saber, abans de posar mans a l'obra, exactament què demanava tot el conjunt de la societat catalana en relació amb el tema del nostre dret civil: donar la paraula al poble, encara que això sembli una expressió demagògica, i ho dic així perquè, efectivament, doncs, comen-

taris que es van fer van destacar aquesta necessitat.

Mirin, per exemple —i no és la primera vegada que ho cito—, en aquella època a *La Vanguardia* un editorial va dir —llegeixo tal com era en la seva llengua original—: «Hay que adecuar nuestro derecho a la sociedad actual. Eso motiva el que el PSC, a nuestro entender con toda lógica, haya propuesto al Consell Executiu la formación de una comisión especial para que estudie las reformas necesarias, y especialmente consulte sobre ellas a las partes afectadas de la sociedad. Pero como las partes afectadas son todas, es decir, la sociedad entera, cabría decir que en esa comisión no haya solamente técnicos representantes de colegios profesionales, etcétera...», després el famós Simposi de Dret Civil va recollir, efectivament, aquesta necessària col·laboració, però només aquesta necessària col·laboració de representants de col·legis professionals. I continuava: «...sino también ciudadanos de a pie, payeses, comerciantes, asociaciones de separados incluso, por los problemas de reparto de bienes, de modo que la justicia, que siempre es para el pueblo, no se escriba sin el pueblo.» Jo, aquesta frase, que pot sonar com a demagògica, potser per mi mateix no m'hauria atrevit a pronunciar-la aquí, tot i que la subscric enterament; és de *La Vanguardia* i, per tant, doncs, em penso que m'hauran de reconèixer que alguna part de raó devíem de tenir quan proposàvem posar en peu aquesta comissió.

Però aquesta comissió va ser rebutjada, va ser absolutament impossible de tirar endavant i això va motivar el que nosaltres haguéssim de formular una pregunta al senyor Conseller, dient-li: «Senyor Conseller de Justícia, ja que aquesta comissió no pot anar endavant, què pensa fer vostè?», i, aleshores, la Conselleria de Justícia es va treure de la màniga, per dir-ho així, deixin-me utilitzar aquesta expressió, el Simposi de Dret Civil Català. I aquest Simposi, que, evidentment, es va muntar i es va dirigir des de la Conselleria, havia de complir aquesta funció de prospecció de l'estudi de la realitat catalana. Però, a través de qui? A través d'uns estaments professionals, els quals podrien donar directament, i fins i tot admeto que indirectament, fe del que els semblava que la realitat catalana donava: advocats, notaris, registradors de la propietat, professors de la universitat. Aquests són els estaments que varen ser consultats. Però, si encara això s'hagués fet correctament i s'hagués arribat fins a les últimes conseqüències, probablement jo no tindria aquí ara motiu de queixar-me —només que en part, de les limitacions pròpies de l'instrument en si mateix—, però és que ni tan sols això es va arribar a fer correctament, i quan dic correctament, no vull dir altra cosa sinó que no va arribar ni tan sols al final d'acord amb allò que estava previst. Es deia, per exemple, i es va dir concretament en aquesta Cambra: «Això donarà lloc que hi hagi una segona i una tercera fase en què es redactarà una memòria definitiva, i ja amb propostes concretes de reforma.» Doncs, bé, jo no em puc entendre ara en el contingut i en el desenvolupament d'aquest simposi, però només els diré una cosa: que la memòria va consistir en la recopilació dels diferents treballs efectuats per aquests estaments, i que no hi va haver cap proposta concreta de reforma.

Amb tot això, aquest Simposi, que va acabar d'una manera esfilagarsada —això sí, amb un acte social molt brillant a Lloret de Mar—, ara fa un any aproximadament, amb una cloenda, que jo en vaig dir una cloenda sense conclusions, perquè les

conclusions no les vam veure per enlloc. I fixin-se que, fins i tot abans d'aquesta cloenda sense conclusions, abans de l'acte social de Lloret de Mar, ja la Conselleria envia els tres projectes de llei en aquesta Cambra i es veu obligada fins i tot a confessar que això ho ha fet a través d'uns estudis, evidentment, uns estudis meritoris, els de l'Acadèmia de Jurisprudència de Catalunya, els de la Comissió Jurídica Assessora, i s'atreveix com a màxima a dir que «les lleis sintonitzen amb els criteris deduits del Simposi de Dret Civil de Catalunya». «Sintonitzava», simplement sintonitzava perquè és que a aquest Simposi ni tan sols li havien donat oportunitat que s'acabés. No s'havia acabat, i s'enviaven ja aquests tres projectes de llei. Per què, això? No ho sabem exactament, encara que jo haig de dir que ho sospito. En aquell moment hi havia un relleu a la Conselleria de Justícia, i el predecessor de l'actual Conseller de Justícia cessava, i segurament va tenir pressa, utilitzant en aquest sentit el dret civil d'una manera jo diria impròpia —el dret civil català—, de donar una mostra, una prova del seu pas per la Conselleria, del seu interès, que, per altra banda, ningú podia discutir, pel dret civil català, i ens va deixar en testament una llei de successions sense testament. Aquesta és la raó que jo almenys penso que està en el fons d'aquella precipitació.

Però aquí no va acabar la nostra col·laboració ni la nostra voluntat de participar, sinó que immediatament ens vam veure abocats a la necessitat de no solament formular el que estem formulant ara, és a dir, unes esmenes de retorn, sinó que vam formular els tres projectes de llei, unes esmenes amb text alternatiu i unes esmenes a l'articulat que ja tindrem ocasió de presentar i de parlar-ne. Però en aquell moment encara vam creure que la cosa podria salvar-se. Com? Vam fer una proposta, una altra proposició no de llei en la qual demanàvem que es creés una ponència conjunta dintre la Comissió de Justícia, i es procedís com es va procedir en la primera legislatura amb els resultats que ja he explicat abans. I la raó ens sobrava; ens sobrava, no solament perquè era raonable el que demanàvem, sinó que, com no sigui que es volgués canviar —i, de fet, amb tota legitimitat, dient-ho clar, es podia canviar—, es volgués canviar, dic, el criteri anunciat en l'anterior legislatura, també en això ens assistia la raó, perquè es digui el que es vulgui, i només cal llegir les actes i el text aprovats per l'anterior legislatura, aleshores nosaltres vam veure, en conjunt tota la Cambra, dues coses : que primer calia fer la modificació de la Compilació per adequar-la a la Constitució, però que immediatament, i amb la mateixa forma de ponència conjunta calia intentar abordar d'una manera global i sistemàtica la reforma de la Compilació per posar-la en consonància amb les necessitats de la societat civil de Catalunya.

Això està així, i això, es digui el que es vulgui, està escrit; que es digui claríssimament : «Hem canviat de criteri; en virtut de la nostra posició política actual hem canviat de criteri i volem fer les lleis sols», que es digui així, i ja està. Però no essent d'aquesta manera, jo crec que el més encertat hauria estat seguir el criteri de l'anterior legislatura.

Queden, doncs, senyores i senyors diputats, tres coses clares : no s'han complert cap d'aquestes tres premisses. Sobre la primera, m'hi he expressat, i m'hi he expressat d'una manera emfàtica perquè realment és de doldre que efectivament aquesta negativa a consultar la realitat social del nostre país avui pugui donar a entendre que s'hi està en contra, que

s'expressa un conjunt d'interessos que són minoritaris i que no corresponen a la majoria de la voluntat i les necessitats d'aquesta societat. Per això és de doldre i per això ho subratllo.

Els altres dos criteris evidentment tampoc s'han seguit; ja ho he explicat, no s'ha volgut buscar el consens i, per tant, no s'ha pogut anar a establir un sistema de prioritats en virtut del qual potser nosaltres avui aquí hauríem cregut que era més convenient començar a aprovar una llei, qui sap si sobre la protecció del consumidor immobiliari, per exemple —que són temes que connecten molt directament amb la realitat— : qui sap si sobre temes de servituds urbanístiques; qui sap si sobre altres problemes de dret d'obligacions. Bé, això no ho sabem perquè no s'ha produït aquest contacte, aquest examen conjunt i, a més a més, no s'ha volgut tampoc seguir per aquell camí que sembla que hauria estat el més raonable.

Davant d'aquell conjunt d'opcions que l'Honorable Conseller ens acaba de presentar aquí com a mètode per abordar la reforma, la modernització del nostre dret civil, evidentment hi ha raons per inclinar-se per uns o per uns altres, però semblava —jo diria que aquesta era en definitiva, des de les àrees de la doctrina, el més acceptat—, que el més correcte era, en lloc d'aprofundir d'aquesta manera més o menys circumstancial i episòdica una sèrie de lleis especials, tractar de buscar quin és aquest marc global de la modificació del dret civil català i, aleshores, això ens hauria portat segurament a la discussió d'una llei de bases, una llei de bases a partir de la qual podien haver anat sortint les lleis especials. És que nosaltres no estem dient en absolut que s'hagués de començar d'una manera excessivament ambiciosa l'elaboració d'un codi complet de dret civil català; no és pas això, però es tractava de procedir una mica com en general hi ha tradició de procedir; és a dir, la modificació de les lleis civil es fa sobre unes bases que es procuren establir abans —si és possible per consens i, si no, per majoria—, i a partir d'aquí entren a treballar els tècnics, que en matèria de dret civil sabem tots fins a quin punt és necessari el seu concurs. Aleshores hauria pogut treballar una mena de comissió de codificació i probablement no ens hauríem trobat aquí encallats en una sèrie de problemes de detall que en el dret civil, ja ho he dit abans, es produeixen sovint.

I amb això, senyores i senyors diputats, jo acabo. Vostès han vist, doncs, que ens hem estat, per dir-ho així, exclamant durant temps i temps perquè no passés el que està a punt de passar ara, que unes lleis com aquestes ens poden arribar amb alguns defectes tècnics, i això seria el de menys, però, sobretot, amb una desconexió total de la realitat catalana d'avui per una deliberada ignorància, per una deliberada posició política de connectar amb aquesta realitat.

Ha estat un camí curiosament precipitat, però al mateix temps lent, perquè estem a punt d'acabar la segona legislatura i, ara, com a màxim, traurem tres lleis, de les quals una, sí, té una certa importància, però tampoc sabem fins a quin punt no hauria estat preferible dedicar-se a altres i, evidentment, amb un mètode que jo m'atreveria a qualificar de prepotent i, en certa manera, amb uns resultats que, si acaben per aprovar-se aquests Projectes de Llei, més aviat hauríem de qualificar de pobres i, sobretot, d'antiquats.

Per aquest motiu els demano que donin un vot favorable a la nostra esmena de retorn al Govern d'aquest Projecte de Llei que, evidentment, sistemàticament cal fer extensiu als Projec-

tes de Llei que seguiran.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Suposo que el torn en contra el farem després, conjuntament, no? *(Pausa.)* Aleshores, m'és molt grat de donar la paraula a l'Il·lustre Diputat senyor Maties Vives, per defensar la segona esmena a la totalitat, presentada pel seu Grup parlamentari.

El Sr. VIVES : Moltes gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, el text escrit de les tres esmenes a la totalitat de retorn estableix dues motivacions : la primera, per respecte als principis inspiradors, encara vigents, de la Moció aprovada el dia 29 d'abril de l'any 1981. La segona, perquè entenem, dèiem, que el desenvolupament del dret civil de Catalunya ha de ser una obra consensuada per tots els grups parlamentaris, mitjançant ponència conjunta. I aquestes eren les raons de forma de la nostra oposició a la tramitació, de la manera com es pensava fer, d'aquests tres Projectes de Llei.

Naturalment, en el decurs dels treballs de ponència, en el decurs dels treballs de comissió, entrant en el que és la temàtica concreta que s'explicita en aquests tres Projectes de Llei, hem d'afegir avui, aquí, davant el Ple de la Cambra, amb aquestes raons de forma, raons evidents de fons; raons de fons.

Val a dir que el nostre Grup parlamentari va renunciar volgudament a presentar esmenes concretes a l'articulat d'aquests tres Projectes de Llei, perquè no volíem participar en el que ens teníem que fóra —i ara ho confirmem— una obra mal feta pel Parlament de Catalunya, i perquè estàvem absolutament convençuts que era tanta la raó que ens podia emparar a l'hora de demanar ponència conjunta en aquest tema —i així ho apuntaven, fins i tot, les referències, les opinions que, des de mitjans molt propers al Grup parlamentari de Convergència i Unió i a la mateixa Conselleria, se'ns feien arribar—, que realment enteníem que la cosa queia pel seu mateix pes, i que els textos havien d'anar forçosament a ponència conjunta. Per què? Perquè així ho va decidir el Parlament de Catalunya a la primera legislatura —any 81, 29 d'abril—, i així van reconèixer tots els grups parlamentaris que la tasca feta en aquella ponència conjunta era bona, que el treball va ser útil, i que el que sortia d'aquesta Cambra era quelcom que podien acceptar tots i cadascun dels ciutadans de Catalunya que se sentissin representats pels grups parlamentaris presents en el Parlament de Catalunya. Perquè no estem parlant d'una competència qualsevol; estem parlant de la competència número 2 de l'article 9 de l'Estatut, i els vull recordar que el punt primer d'aquest article 9 parla d'organitzar les institucions d'autogovern. Per tant, la segona competència en importància que tenim avui a les nostres mans és precisament aquesta : la de desenvolupar el dret civil català. I, si ponència conjunta mereix l'organització de les institucions d'autogovern de Catalunya, ponència conjunta es mereixia el desenvolupament de la segona competència en importància del nostre text estatutari, perquè és un tema clau de l'autogovern de Catalunya, entès des del punt de vista d'assumpció de pròpies competències, entès des del que s'explicita genèricament com una nació autogovernada : la capacitat de difondre, la capacitat de legislar sobre allò que afecta el camp del dret civil de casa nostra.

I ho dèiem, a més a més, perquè en el debat d'aquella resolució, en el debat en Comissió, de la proposta de tres grups —crec recordar— perquè això anés per ponència conjunta, de

la boca dels mateixos portaveus de Convergència i Unió sortien opinions que deien : «Aquest treball s'ha de fer sense precipitacions, aquest treball s'ha de fer sense protagonismes». Doncs, bé, si es deia això i això no s'ha fet, vol dir, o que no es creia en allò que es deia, o que hi ha altres raons per explicar que les coses s'hagin fet de la manera com s'han fet.

Naturalment, estem en una situació diferent, i el que es preguntava el nostre Grup parlamentari —i s'ho pregunta encara— és què ha variat, des del 29 d'abril del 81 fins a l'any 1986, en què es presenten aquestes Lleis, en el Parlament de Catalunya, i què ha variat en el treball que anem a fer. I observem que el que ha variat en el Parlament de Catalunya és el joc de majories i minories, i que abans teníem una majoria no absoluta, una majoria que necessitava el pacte, per part de Convergència i Unió, i que ara tenim una majoria absoluta en mans de Convergència i Unió, i que això inclina un grup polític a dir : «No, tots aquells principis inspiradors bàsics del desenvolupament del dret civil català, amb els quals ens vam omplir la boca abans, quan no teníem majoria absoluta, ara ja no valen; ara hem canviat els principis, ara hem canviat les regles del joc d'aquest desenvolupament, jo diria, estatutari, i, en definitiva, ara s'imposa anar per via de projecte de llei normal». Per tant, es fa un ús, d'aquesta majoria absoluta, radicalment contrari del que era la filosofia inspiradora del mateix partit polític, de la mateixa coalició, simplement quatre anys abans, quan la situació a la Cambra era una altra.

Però, si volen que els ho digui, jo crec que aquesta no és la raó de fons per la qual s'ha fet així : la raó de fons és el tipus de tasca que anàvem a realitzar. L'any 81 es tractava d'adaptar la Compilació al text constitucional, i es va cercar la via del consens. Ara es tracta, segons les mateixes exposicions de motius dels Projectes de Llei, d'adaptar el dret civil català a la realitat social catalana. Santa paraula! Amb la societat ens hem enfrontat. I, naturalment, Convergència i Unió, quan es tracta d'interpretar aquesta realitat social, d'intentar, no transformar-la, sinó adaptar el cos del dret privat de Catalunya, quan es tracta, en definitiva, de modificar vulgues que no una part important de les normes interpretatives de la realitat social, ja no vol el consens, vol fer-ho en solitari, perquè pensa, segurament no sense certa raó, que la manera d'interpretar aquesta realitat social no és idèntica, de la manera com ho fa ell, de com ho fan altres grups parlamentaris presents en aquesta Cambra.

Convergència i Unió ja no vol sentir parlar de consens a l'hora de sentir parlar, a l'hora de discutir, a l'hora d'analitzar i intervenir sobre aquesta realitat social, sobre el mateix cos social de Catalunya. Si volen que els ho digui, jo diria que la raó de fons és que, Convergència i Unió, com a expressió d'unes forces polítiques conservadores, vol conservar, no vol innovar, i, naturalment, aquesta és la ratlla que marca —i que marcarà en aquest debat— la diferència entre la majoria que donarà suport a les Lleis i l'oposició, o, almenys, una part d'aquesta oposició que, naturalment, s'hi enfronta.

I això ens preocupa perquè, observant les petites evolucions del nostre Codi Civil, alguns ciutadans de Catalunya poden arribar a tenir la sensació —no sense fonament— que aquella legislació avança més de pressa que la nostra Compilació, i, naturalment, flac servei fem a l'autonomia, flac servei fem a l'Estatut, flac servei fem a aquest Parlament, si els ciutadans de Catalunya arriben a pensar —ho repeteixo, no sense un cert

fonament — que la legislació forània en el camp del dret civil s'adapta més de pressa a la realitat social, interpreta millor el que està passant en la societat que els legisladors de Catalunya. També per aquesta via es lamina l'autogovern; també per aquesta via s'atempta contra l'Estatut; també per aquesta via fem un flac servei a la capacitat legislativa d'aquesta Cambra.

Si els catalans veuen major modernor, major capacitat innovadora en el Codi Civil que en la nostra Compilació, totes les paraules de l'Honorable President de la Generalitat sobre el sentit de la modernitat —en aquesta Cambra i en d'altres—, naturalment, queden en no res, a partir de la mateixa actuació del seu Grup parlamentari, del seu Govern.

Jo diria que aquesta Cambra ha legislat bastant en matèria de dret públic i, naturalment, hem tingut posicions diferenciades en funció del que entenem què ha de ser aquest dret públic, en funció d'una major o menor capacitat de control, des de les institucions, de determinades activitats que afecten el camp del dret públic de casa nostra : sobre la forma de participació dels ciutadans de Catalunya i dels seus estaments representatius en el camp d'actuació del dret públic; sobre els mecanismes, en definitiva, d'arribar a elaborar propostes que puguin vincular l'Administració. Sobre això hem discrepat, però jo vull recordar que en aquesta Cambra, els debats més importants dels del punt de vista de posicionament social, ideològic, dels diferents partits polítics i coalicions que hi són representats, es produeixen, precisament, en lleis com aquesta, en lleis que afecten el camp del dret privat. Jo no en recordo cap altra en què això hagi estat tan clar com en la famosa Llei de Contractes d'Integració —en la qual s'afectaven relacions jurídico privades entre membres de la nostra societat civil—, en la qual va quedar palesa, a la meua manera de veure, la diferent concepció que hi havia sobre les coses que calia fer a Catalunya des d'un punt de vista i des d'un altre. El que succeeix és que, en aquestes Lleis —i vull remarcar-ho, perquè la cosa és, si més no, curiosa—, un grup, suposadament més conservadors que vostès, el Grup que avui representa el partit d'Aliança Popular, té unes posicions extraordinàriament més avançades que les seves, i vull dir-ho amb lletres majúscules, perquè és veritat, perquè és cert, i vostès es queden, per tant, en les més pures essències del conservadorisme en aquest tema, i altres grups, suposadament més conservadors, senyors de Convergència i Unió, van més enllà del que van vostès.

És cert que cal una certa defensa de la Compilació, que cal defensar la Compilació, però com es fa, això? En forma de desenvolupament per atansar-la a la realitat social? O com un text absolutament fossilitzat a casa nostra? És cert que nosaltres hem de venerar la Compilació, senyor Conseller; podem, fins i tot, embolicar-nos amb la bandera de la Compilació, però no per ofegar-nos en aquesta Compilació. És clar que, segurament, fóra un ofec venerable, però, en definitiva, ofec i res més que ofec.

Són tres textos de Projectes de Llei que tenen un cert tuf —encara avui, a casa nostra— de bases del dret natural. Són tres textos que parlen encara, que tenen un cert regust, que tenen el seu fonament bàsic —almenys en un d'ells— en una determinada concepció de la indissolubilitat del matrimoni, i això és quelcom que, avui, a casa nostra, cau pel seu propi pes. No hi és, no està estipulat, no figura en el que són les cròniques de la nostra realitat social. Són tres Projectes de Llei que tenen

un regust, un tuf, una base de distinció, encara, entre fills matrimonials i fills extramatrimonials; són uns Projectes de Llei que no alteren les bases del règim econòmic matrimonial que la societat ha alterat ja fa molts anys; són textos que, en definitiva, no van per allà on va la realitat social, avui, de casa nostra.

Vostès, senyors de Convergència i Unió —ho deia abans el Diputat senyor Casares—, no van esperar ni tan sols les conclusions d'un simposi organitzat des de la mateixa Conselleria, per vostès mateixos, per presentar aquestes lleis. El senyor Casares es preguntava el perquè i en feia una interpretació. Jo diria que, fins i tot, en aquell mateix simposi, hi havia multitud d'opinions que eren contràries a les Lleis que vostès ens han portat. Vostès s'omplen la boca d'escoltar la societat civil, de dinamitzar-la, de fer tirar endavant... Doncs, bé, quan uns determinats estaments, molt concrets, de la nostra societat civil es manifesten sobre un determinat tema, vostès no esperen ni que els acabin de dir les seves conclusions, si és que n'hi havia, i tiren endavant aquestes Lleis, sense esperar les seves conclusions.

Jo diria que vostès, en aquestes Lleis, senyors de Convergència i Unió, ensenyen l'orella de la seva concepció profundament conservadora de Catalunya. I ens preguntem com col·locarem Catalunya al capdavant de la legislació europea sobre el tema —si és que, de veritat, la hi volem col·locar— amb lleis com aquestes, que no s'assemblen —no ja en positiu, sinó en positiu i en negatiu, del dret i del revés— amb el que és la legislació europea mínimament avançada sobre aquestes qüestions.

Com pensen tractar vostès —i queda clar en aquestes Lleis—, en lleis posteriors, els nous problemes de les relacions entre parelles? Com aborden vostès —i en aquestes Lleis queda molt clar— les noves situacions familiars? I dic que queda clar a partir d'un principi que s'hi manté, i que, en definitiva, és l'expressió més palesa de la seva concepció sobre aquest tema, quan parlen d'evitar el trencament de la sacrosagrada unitat familiar. La «sacrosagrada», evidentment, és de collita pròpia; no ho fica el text, afortunadament, però es desprèn del que és la base, el fonament, el substrate, el regust d'aquests tres Projectes de Llei.

Jo crec que vostès, en realitat, no volien modificar la Compilació, i, en realitat, no la modifiquen; conserven, simplement, el que hi havia, com si aferrant-se a un passat que avui, afortunadament, ja no existeix, es pogués canviar la realitat present. I això, senyors de Convergència i Unió, no els sortirà bé.

En funció d'aquests arguments : per raons de forma, des del punt de vista de considerar que era necessària la creació d'una ponència conjunta per tirar endavant aquests tres Projectes de Llei; vistos els treballs de la Ponència i de la Comissió, per raons de fons, per les raons que jo acabo d'esmentar, és pel que nosaltres mantenim i demanem que sigui votada afirmativament la nostra esmena de retorn, i repeteixo que nosaltres, si no hem fet esmenes a l'articulat, és per no participar en el que considerem una obra mal feta.

I, per tant, coherents amb aquesta posició, nosaltres anunciem el nostre vot contrari a les tres Lleis presentades pel Govern, que jo crec que despullen Convergència i Unió i ens l'ofereixen com el que realment és : com un partit conservador, com un partit sense capacitat innovadora, i que s'aferra als vells tòpics, incapaç de dirigir la nostra societat, la societat catalana, cap al futur, que és un futur en el qual hi ha molts ele-

ments de present que Convergència i Unió, o no sap o..., jo crec que, en realitat, el que fa és que no vol veure, perquè no lliguen, no es poden maridar amb el que són les seves concepcions d'una societat de l'any 1987 a casa nostra.

El Sr. PRESIDENT : Per a un torn en contra, tinc el gust de donar la paraula a l'Illustre Diputat senyor Albiol.

El Sr. ALBIOL : Senyor President, senyores diputades, senyors diputats, el nostre Grup també farà aquesta acumulació que han fet els oradors que m'han precedit en l'ús de la paraula, respecte a les tres lleis, quant aquesta esmena a la totalitat de retorn, ja que totes tres, d'una manera o altra, van lligades.

No obstant això, per fer-ho més sistemàtic, donarem, en primer lloc, resposta... o farem el torn en contra a l'esmena a la totalitat que ens acaba de presentar l'Illustre portaveu del Grup parlamentari del PSUC.

La motivació de l'esmena a la totalitat del Grup parlamentari del PSUC se centra fonamentalment en un sol motiu abordat des d'un punt de vista, primer, formal i, en segon lloc, material.

El Grup parlamentari del PSUC sembla voler que la tasca legislativa en matèria de dret civil de Catalunya —i així es despenia de les seves paraules— es faci materialment amb el major consens possible, i amb aquesta idea-força estem absolutament d'acord, però discrepem, amb la mateixa rotunditat, que la Moció aprovada pel Parlament de Catalunya en la legislatura anterior resulti vigent encara que ho siguin els principis inspiradors, respecte als quals jo ja li ho he dit abans que sí que hi estàvem d'acord, i que procedeixi o sigui convenient la tramitació dels corresponents projectes legislatius en forma de ponència conjunta.

La Moció a la qual vostè havia fet referència, aprovada en la legislatura anterior, si no ho recordo malament el 29 d'abril de l'any 81, tenia un context ben diferent de l'actual. Hi havia una certa pressa motivada per la urgent necessitat de procedir a l'acomodació de la Compilació al text constitucional —ja s'havia plantejat al Jutjat de Primera Instància número 7, dels de Barcelona, una qüestió precisament davant del Tribunal Constitucional.

D'altra banda, diferents grups parlamentaris havien presentat proposicions de llei sobre diverses matèries de la Compilació. No s'estava d'acord en el valor que calia donar al text compilat, que va ser aprovat —com vostès saben— l'any 1960; es discrepava sobre la tècnica a emprar per a la revisió de la Compilació.

Per aquests motius, la Moció aprovada no es limità a establir la ponència conjunta abstractament considerada, sinó que s'acordà que la modificació de la Compilació es fes en forma de proposició de llei sistemàtica i global i que s'hi incorporessin les iniciatives legislatives ja presentades i la documentació del Departament de Justícia. Fou fonamentalment per aquestes raons que s'imposà, i que tots acceptàrem en aquell moment, el tràmit a través de la ponència conjunta.

Avui, en canvi, la situació és ben diferent : hi ha un pràctic acord —unànimement entre els diferents grups parlamentaris, i fins i tot, m'atreveixo a dir, entre els juristes de Catalunya— en el sentit que l'acomodació de la nostra legislació a la realitat catalana d'avui es faci mitjançant lleis especials i, per tant, no de manera sistemàtica i global, i no s'han produït tampoc iniciatives parlamentàries sobre matèries de la Compilació.

No es donen, doncs, les raons que determinaren l'any 1981 l'establiment d'una ponència conjunta i no n'existeixen tampoc de noves que justifiquin l'aplicació, en aquest cas, de l'article 108 del Reglament. Per això no acceptem l'esmena a la totalitat del Grup parlamentari del Partit Socialista Unificat de Catalunya, però sense que això vulgui dir —i vull que consti expressament— que la idea de cercar el màxim consens, que es va aconseguir —i el senyor Casares hi ha fet referència—, en gran part, però no totalment en la legislatura anterior, ha continuat presidint la nostra actuació, com ho demostra la Llei de la Modificació de l'Article 6 de la Compilació, en què pràcticament han estat transaccionades totes les esmenes, com ho demostra la Llei de Reserves, on s'ha transigit en l'única matèria en què no hi havia una coalició frontal entre els diferents principis en què s'inspira el Projecte de Llei i els que inspira l'esmena a la totalitat amb text alternatiu. I, pel que es refereix a la successió intestada, no acredita el fet d'haver-se acceptat trenta-vuit esmenes, perquè evidentment som conscients de fins a quin punt és important l'acord en una matèria que, sense estridències ni ressons, tan influeix en la configuració de la nostra societat.

I pel que, senyor Maties Vives, vostè puntualment deia de la modernitat del Codi Civil amb el dret civil català, jo només li poso un exemple : per exemple, miri quin ordre té el cònjuge dintre de l'ordre de les successions en el Codi Civil i quin ordre té en el dret civil català, i, d'altra manera, respecte a les lleis europees o al dret comparat, quan entrem al debat de l'articulat tindrem ja prou ocasió per demostrar si estem o no estem a l'alçada de les lleis europees de què vostè feia menció.

Respecte a l'esmena presentada pel Grup Socialista, i la qual tenen motivada en el Projecte de Llei de Successió Intestada, que modifica l'article 6 i la de Reserves és la mateixa, els hem de dir que la motivació de l'esmena de retorn del Grup Socialista parteix —per arribar a conclusions, amb les quals no podem estar d'acord, i que sí que ens porten a rebutjar l'esmena— d'uns principis amb els quals tenim una coincidència plena i perfecta. Aquests principis són, d'una banda, que aquesta iniciativa legislativa inicia una segona etapa d'activitat legislativa en matèria de dret civil català que té per objecte el desenvolupament de la nostra legislació per tal d'acomodar-la a la realitat catalana d'avui. D'altra banda, que aquesta és una empresa de gran envergadura, que cal escometre amb condicions de madura reflexió. I, en tercer lloc, que, si fos possible, caldria cercar posicions compartides pel conjunt de tots els grups parlamentaris i pels diferents sectors i instàncies acadèmiques de Catalunya.

Creiem que el Projecte de Llei del Govern de la Generalitat s'acomoda en els seus grans trets, sens perjudici de les millores que la discussió parlamentària, tant en Ponència com en Comissió ha introduït, s'acomoda, doncs, a la realitat catalana d'avui, que és producte d'una madura reflexió a què han contribuït les valuoses aportacions de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya i de la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat, que integra posicions compartides per la major part dels sectors de la vida jurídica catalana i que ha incorporat les millores que s'han estimat oportunes dels diferents grups parlamentaris amb la sincera finalitat de poder arribar a un text dotat del més ampli consens.

No podem estar d'acord, però, amb les conseqüències que

dels principis abans esmentats extreu el Grup parlamentari Socialista i que el porten a concloure de demanar el retorn al Govern d'un projecte de llei que en si mateix és bo, com es demostra en la Llei de l'Article 6, en què no ha arribat cap esmena a l'articulat en el Ple, en les Reserves —com en el seu moment oportú s'argumentarà— i en la Successió Intestada —ho reconeix el mateix Grup Socialista—, com tindrem ocasió d'analitzar en comentar el text alternatiu que acompanya l'altra esmena a la totalitat.

En primer lloc, no podem acceptar que la legislació civil exigeixi quasi inexorablement —com pretén el Grup Socialista— ni tan sols aconselli prospeccions i anàlisis sociològiques basades en les tècniques més depurades. Això sembla una clara referència a les enquestes.

Ni el dret comparat ens ofereix experiències similars ni, per descomptat, aquesta és la metodologia emprada pels companys del Grup Socialista en els supòsits en què exerceixen el Govern d'una collectivitat com, per exemple, succeeix en el cas de la modificació o de les modificacions del Codi Civil espanyol.

Hi ha, a més, una palesa contradicció amb l'argumentació de la motivació de l'esmena si la posem en contacte amb els textos sortits de Comissió. En efecte, en aquests hi ha punts de discrepància i hi ha punts de concordança. Què és, preguntem, el que haurà de ser objecte de prospeccions i anàlisis sociològiques? Aquells punts en què hi ha acord o aquells punts en què discrepem? No sembla un evident dispendi d'energia, de temps i de diners fer-ho, pel que fa a matèries en què hi ha un pràctic acord entre la pràctica totalitat dels grups parlamentaris que componen la Cambra i que són els representants del poble de Catalunya? I si ho fem en els punts de discrepància? Té sentit una enquesta, per tal de saber si en l'article 6 s'aplica el Codi Civil o la Compilació? Si no han de funcionar mai les reserves binupcials o només quan el reservant no disposa el contrari? O en la successió intestada, en cas de mort intestada d'un cosí germà, ha de succeir l'interessat o la Generalitat de Catalunya? I si féssim l'enquesta sobre l'altre gran tema de discrepància, els drets hereditaris de la parella estable, qui s'hauria d'atendre preferentment, els interessats directes, els que es troben en una tal situació o els que no s'hi troben i respecte als quals és previsible una resposta favorable? El que un poble vol en matèria de dret civil ho exposa sense cap tipus de dubte.

Per això, sense necessitat de fer cap enquesta, tots estem d'acord a millorar la posició del cònjuge vidu en la successió intestada, la qual cosa no vol dir que per a determinades solucions tècniques o de matís existeixi i, en conseqüència, s'hagi o es pugui escoltar aquesta expressió de la voluntat popular, la qual, de tota manera, arriba a les lleis mitjançant l'influx que sens dubte té en la sensibilitat dels juristes que preparen les lleis i, sobretot, dels parlamentaris que definitivament les aproven.

En aquest sentit, a més, la destacada intervenció que en els projectes han tingut dues de les institucions jurídiques més prestigioses del país i que integren una representació dels diferents estaments professionals —advocats, notaris, professors universitaris, registradors, magistrats, etcètera—, com són l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya i la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat, sembla constituir i, de

fet, constitueix, almenys per al nostre Grup, una més que suficient garantia.

Respecte a les al·lusions que tant un grup com l'altre fart al Simposi de Dret Civil de Lloret de Mar, cal dir unes paraules, perquè la motivació de l'esmena de retorn també alludeix a l'Exposició de Motius del Projecte de Llei que fa del Simposi de Dret Civil de Catalunya. Però en aquest punt la motivació presenta una greu incoherència interna; en efecte, quan es presenta el Projecte de Llei, el Simposi encara s'està desenvolupant —com diu bé l'Exposició de Motius—, però quan es redacta l'esmena i la seva notificació —3 de setembre— el Simposi ja havia conclòs i, per tant, no té sentit que ara es digui que cal esperar-ne les conclusions, quan el Simposi ja s'ha acabat i en ell, tot i no havent-hi conclusions formals no previstes ni exigint-les en el que, etimològicament, és una posada en comú, hi hagué una implícita, però real, aprovació, almenys en els seus trets generals, del Projecte de Llei, aprovació de la qual ja existien indicis en presentar-se el Projecte de Llei, car ja s'havien produït sessions de treball en les quals, tal com expressa l'Exposició de Motius, s'havien exposat criteris que sintetitzaven perfectament amb el text del Projecte.

Pel que fa a la segona exigència que, en opinió del Grup Socialista, s'havia d'haver complert abans de la presentació del Projecte de Llei que analitzem, és a dir, de la preexistència d'un quadre conjunt programa global i calendari, considerem que aquest no és el lloc adient per tractar-lo. Existeix, però, i dels seus grans trets n'han informat al Parlament els diversos titulars del Departament de Justícia. Si hi ha discrepàncies o les explicacions no s'han considerat insatisfactòries, entenem que aquest no és el lloc adient per plantejar-les ni per discutir-les.

Finalment, hem de concloure palesant la nostra substancial conformitat amb els criteris amb què es tanca la motivació de l'esmena de retorn : aquesta Llei exigeix unes condicions de maduresa i reclama la màxima participació. Tenim la certesa que procedeix la maduresa precisa i creiem que en el tràmit parlamentari ha trobat una bona participació. Per tot això, ens oposem a aquestes esmenes de totalitat presentades tant pel Grup Socialista com pel Grup comunista, sense deixar de recordar abans, sobretot a vostè, senyor Casares, que no hi ha cap deliberació ni mala fe en la presentació d'aquests projectes, ni el meu Grup té absolutament cap interès a demostrar una prepotència que no té.

Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT : Ara aquesta Presidència donarà la paraula als altres grups que no han intervingut, perquè puguin fixar llur posició. El Grup Mixt vol intervenir? (*Pausa.*) No. El Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya? Tinc el gust de donar la paraula...

El Sr. VILA I COMAPOSADA : Des de l'escó, si em permet la Presidència. Nosaltres farem la conclusió al final, en fer l'explicació de vot. Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Bé, perfectament. El Grup Popular vol intervenir? L'Illustre Diputat senyor Pujol té la paraula.

El Sr. PUJOL I FOLCRA : Molt Honorable senyor President, senyores i senyors diputats, hi ha dues maneres diferents d'entendre el tractament de qualsevol tasca legislativa : una, des d'una perspectiva global o integrada; l'altra, des d'una visió d'anar desenvolupant allò que suposa que forma part

d'un esquema global que ja es té emmarcat o ja està decidit. Jo crec que ambdues posicions són correctes. La primera podria estar patrocinada pels grups de l'oposició, que desconeixem com es complementaria una tasca legislativa, o pensem que, si no és globalment, el que es fa avui pot sobrar o contradir el que es farà demà, o pot ser el contrari.

El Grup Popular comença aquesta legislatura fiant-se de la legislació per etapes que fa el Govern de la Generalitat. Així, varem donar suport, per exemple, a la Llei de Protecció de Menors, confiant en una futura llei de serveis socials. El Grup Socialista, ja en aquella ocasió, va demanar el retorn al Govern. Ara, es continua dient que seria millor una ponència conjunta d'adequació i desenvolupament del dret civil català, i es demana el retorn del Projecte al Govern. És veritat que, estant ja al final o quasi al final d'aquesta legislatura, es veu que el Govern opera amb una certa «catxassa» alarmant i, si bé no podem dir que no és veritat que no té un esquema global emmarcat i decidit, no podem dir-ho perquè s'hagi contradit, sinó perquè no ha avançat, o nosaltres no tenim notícies que s'avanci. Recordem que aquests tres Projectes de Llei que avui debatem fa un any que estan presentats, i suposo que la demora en els treballs sota la batuta del Govern de la majoria desportista fet que, mentre estan a la Cambra, no s'empeny per reclamar la continuïtat legislativa.

Malgrat això, no volem donar suport a iniciatives, podríem dir, dirigides en contra de la presentació de lleis, perquè entenem que, en tot cas, la manca de globalitat o de ponència conjunta, si no s'està d'acord, que hauria estat millor, segons aquest camí, si no fos per la força que dona una majoria, preferim contribuir a arribar al mateix lloc, encara que sigui per un altre camí.

Subscriuim que aquests projectes podrien haver esperat la fi dels treballs del Simposi de Dret Civil Català, i que l'encàrrec de l'informe a l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació hauria d'haver estat un document complementari i no substitutori de la investigació sociològica, perquè els valors resultants no són els mateixos, encara que les conclusions arriben a una mateixa recomanació.

L'acomodació del dret civil català és una tasca engrescadora, però difícil si volem que s'adapti a la realitat catalana d'avui, i creiem que s'han de fer uns treballs preparatoris molt importants i molt llargs, i no veiem que es facin; o, almenys, nosaltres desconeixem que es facin. La competència exclusiva que la Constitució i l'Estatut d'Autonomia atribueixen al Parlament de Catalunya, la tenim indubtablement, però nosaltres creiem que no l'usem. Pot ser que estiguem equivocats i el Departament de Justícia treballi més del que ens pensem, i espereu que sigui així i no ens haguem de penedir de renunciar a la convocatòria d'una ponència conjunta, que hauria anat avançant, almenys, en un any, en aquest últim any, i molt més del que s'ha avançat aprovant aquestes tres lleis.

De l'encert o de l'equivocació en aquesta posició ens ho dirà l'entrada o no de nous projectes de llei, projectes de llei d'adequació i desenvolupament del dret civil català, i que tots nosaltres esperem que no ens defraudi.

Vull remarcar, amb aquest posicionament, que, igual que els altres grups, comprenem les tres lleis que debatrem en el dia d'avui, que la nostra posició envers la tasca legislativa del Govern ens porta inexorablement a desconfiar que hi hagi pla-

nificació que hi hagi planificació que pugui justificar l'abordament parcial de temes legislatius i que ens haurem d'alinear, forçosament, en demanar lleis sectorials completes, per la qual cosa la nostra posició que no s'entengui d'altra manera que un toc d'atenció, posició de no recolzament a aquestes esmenes de retorn dels projectes al Govern, d'una significada manera de governar, de la qual no volem sentir-nos defraudats.

Gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT : Bé, acabat el debat, aquesta Presidència sotmetrà a votació les esmenes, que es pot fer, naturalment, conjuntament, eh?

Els qui siguin favorables a aquestes esmenes, que tinguin la bondat de posar-se de peu dret.

Els qui hi estiguin en contra?

Els qui s'abstenen?

Les esmenes han estat refusades per 29 vots a favor, 63 en contra i cap abstenció.

Com que a aquest Projecte no hi ha presentada cap esmena a l'articulat, si no hi ha inconvenient podríem procedir ja a la votació global del text del Dictamen.

Per tant, els senyors diputats que hi siguin favorables, que tinguin la bondat de posar-se de peu dret.

Els qui hi estiguin en contra?

Els qui s'abstenen?

La votació ha donat el següent resultat: 89 vots a favor, 3 en contra i cap abstenció.

Deixarem per a l'altre dia.

(*Ll. Sr. Lucchetti demana per parlar.*) Digueu, digueu. Sí, hi haurà explicació de vot, però ho deixarem per la tarda.

El Sr. LUCCHETTI : Sí, senyor President, com el senyor President indiqui. No obstant això, jo voldria anunciar que la meua explicació de vot seria molt breu, brevíssima.

El Sr. PRESIDENT : Bé, sembla que la Cambra no coincideix amb aquest criteri.

(*Rialles.*) Bé, suspènem la sessió per reprendre-la a dos quarts de cinc.

Se suspèn la sessió.

(*Són les dues del migdia i onze minuts.*)

La sessió es reprèn a les cinc de la tarda i tres minuts.

M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, és assistida per l'Oficial Major i el lletrat Sr. de Alfonso.

Al banc del Govern seuen H. Srs. Consellers de Governació, d'Economia i Finances, d'Ensenyament, de Sanitat i Seguretat Social, de Política Territorial i Obres Públiques, de Treball i de Justícia.

El Sr. PRESIDENT : Es reprèn la sessió. Com sabem els il·lustres membres de la Cambra, hem de fer ara les explicacions de vot corresponents al Projecte de Llei aprovat sobre la Reforma de l'article 6 de la Compilació del Dret Civil.

Aquesta presidència està a disposició dels parlamentaris que vulguin fer aquesta explicació de vot.

L'Il·lustre Diputat senyor CASARES té la paraula.

El Sr. CASARES : Gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats, aquesta explicació de vot ha de ser, com he promès, molt breu. Serà breu, però és necessària.

Després de la defensa que he fet de la nostra esmena a la totalitat, de retorn, no solament a aquesta Llei, sinó al conjunt de les tres lleis que pels motius que he esmentat abans havien

de tenir en aquest aspecte un tractament conjunt, podia semblar —ja dic, només semblar en aparença— que era una contradicció després votar el text de la Llei, però això no és així si es contempla que aquesta Llei, tal com hem dit abans, és de les tres lleis simplement una Llei que en podríem dir instrumental; és a dir, és una Llei de coherència, és una Llei que l'únic que fa és a través d'un article únic i d'una disposició transitòria, modificar un article únic també de la Compilació del Dret Civil de Catalunya. És un article, l'article 6, en el qual s'establia quin és el règim jurídic de l'adopció, que s'adequava al règim del Codi Civil únicament amb les excepcions que s'hi fan referència, la principal de les quals és el tractament del règim successori de l'adopció plena.

Per tant, quan encara queden darrere d'aquestes lleis altres dues lleis: la de les Reserves, una, i la de la Successió Intestada, dues, nosaltres, que tenim esmenes, per un costat, a la totalitat d'aquestes dues lleis, i, per altra banda, esmenes a l'articulat, nosaltres hem de pensar que aquestes esmenes poden prosperar. Si aquestes esmenes prosperen, nosaltres tindríem dues lleis congruents amb el nostre punt de vista i, per tant, aleshores, la Llei que modifica l'article 6 de la Compilació del Dret Civil de Catalunya, sense més referència a la necessitat d'establir, diríem, la prelació de fonts quant al tractament de l'adopció plena, seria absolutament vàlida i absolutament necessària.

Per aquest motiu, doncs, nosaltres hem donat suport a aquest Projecte de Llei, convertit ja en Llei, que no té, fins ara, cap contradicció amb el conjunt del nostre plantejament en relació amb la globalitat del tema.

Res més; moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Alguna altra explicació de vot? *(Pausa.)* L'Ilustre Diputat senyor Pujol té la paraula.

El Sr. PUJOL I FOLCRÀ: Senyor President, senyores i senyors diputats, molt breument, el projecte del Govern des del nostre punt de vista tenia dos defectes: per un cantó, una deficient redacció, o podem dir una deficient tècnica legislativa, i, per un altre, una renúncia implícita que el Parlament de Catalunya legislés en matèria d'adopció.

En vista d'aquests defectes, nosaltres vàrem fer les nostres esmenes i vàrem intentar en ponència i en Comissió solucionar-los. Així va ser, i amb l'esmena transaccional ha quedat redactat de la manera que els senyors diputats han votat aquest Projecte de Llei.

Quant a la renúncia implícita que el Parlament de Catalunya legislés sobre matèria d'adopció, nosaltres vàrem abordar-lo amb una certa prudència a veure quin era el parer dels altres grups. Denunciat aquest defecte, vàrem aconseguir l'adhesió del Grup del Govern i d'aquesta manera el Parlament de Catalunya haurà, forçosament —no sabem quan, la iniciativa de la legislació depèn del Govern—, haurà d'abordar la legislació en matèria d'adopció i no donar per fet, tal com deia el projecte del Govern, que el Codi Civil continués regulant-la de manera permanent. Aquests són els motius pels quals la nova redacció de l'article sisè del dret civil català ha quedat tal com ha estat votat, i nosaltres, per aquests motius, l'hem votat favorablement.

Gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Alguna altra explicació de vot? *(Pausa.)* L'Ilustre Diputat senyor Albiol té la paraula.

El Sr. ALBIOL: Gràcies, senyor President. Senyores i seny-

ors diputats, aquesta és una Llei que d'alguna manera ve exigida per la Llei de Successió Intestada. En efecte, una vegada aprovada aquesta Llei, no seria acceptable la regulació actual de l'article sisè, que remet només a la Compilació, quan a partir d'ara els drets successoris derivats de l'adopció es trobaran, d'una banda i com abans a la Compilació, successió testamentària o voluntària, per una altra banda, successió intestada a la nova llei reguladora de la matèria.

Per això no vam entendre en el seu moment —ni les entenem encara ara— les esmenes a la totalitat de retorn dels Grups Socialista i comunista, perquè si hi ha Llei de Successió Intestada, la modificació de l'article sisè de la Compilació s'imposava inexorablement.

És cert que aquesta modificació es podia fer incorporant-la fonamentalment a la mateixa Llei de Successió Intestada a través, per exemple, d'una disposició addicional, però es va voler fer mitjançant una llei especial per un doble ordre de raons. D'una part, perquè es va creure que era una millor solució tècnica; d'altra part, per raons polítiques en què voldria aturar-me una mica.

En efecte, la Llei, tal com ha arribat a aquest Ple, a part de la ja esmentada reforma tècnica d'afudir a la Llei del Parlament de Catalunya, ha assenyalat dos principis de política legislativa que necessàriament han de ser tinguts en compte. D'una banda, ha suprimit la referència primària continguda en el text anterior al Codi Civil, que ara passa a ser cridat, supletòriament, en la Disposició Transitòria del nou text legal, la qual cosa suposa un pas més en la configuració de la Compilació i de les lleis civils de Catalunya, com un ordenament jurídic complet o amb vocació de compliment.

D'altra banda, ha proclamat la voluntat del Parlament de Catalunya de legislar —i això és important— en el futur en matèria d'adopció, considerant així que és un àmbit de desenvolupament del dret civil català sobre el qual, com és sabut, la Generalitat té competència exclusiva, segons la Constitució i segons l'Estatut. I això s'ha produït en gran part perquè aquesta Llei ha estat objecte d'un ampli consens en tràmit de ponència, especialment de Comissió; consens que s'ha produït mercès al bon criteri de tots els grups de la Cambra.

En conclusió, doncs, hem votat afirmativament la Llei perquè és una Llei tècnicament necessària, perquè és una Llei que obre unes perspectives de política legislativa catalana força interessants, i perquè amb el concurs i les aportacions de la totalitat dels grups parlamentaris és, en definitiva, una Llei que millora el projecte, i suposa un pas endavant en la línia de conservar, modificar i desenvolupar el nostre dret civil de Catalunya.

Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyores diputades, senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Alguna altra explicació de vot? *(Pausa.)* Cap més?

Projecte de Llei de Reforma de les Reserves Legals

Bé, doncs, llavors donem per llest ja aquest torn d'explicacions de vot i podem passar al punt següent de l'ordre del dia, que és el tercer, que es refereix al debat i votació del Dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana, sobre el

Projecte de Llei de Reforma de les Reserves Legals i de les esmenes reservades per a defensar en el Ple.

Aquesta presidència té el gust d'informar que la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana ha acabat els seus treballs i ha emès dictamen. Aquesta presidència ha de preguntar si hi ha algun membre del Consell Executiu que vulgui presentar la iniciativa de la Llei (*Pausa.*) Bé, es dona, doncs, ja, per presentada. En aquest cas, hi ha algun diputat que hagi estat encarregat per la Comissió de presentar el Dictamen? (*Pausa.*) Tampoc. Bé, doncs, aleshores, anem ja a començar el debat del Projecte de Llei.

Primer, és començarà per les esmenes a la totalitat; n'hi ha tres. La primera esmena a la totalitat és presentada pel Grup Socialista al Parlament de Catalunya. Per defensar-la, tinc el gust de donar la paraula a l'Illustre Diputat senyor Casares.

El Sr. CASARES (*de l'escó estant*) : Gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats, aquesta és l'esmena a la totalitat, de retorn del Projecte al Govern, que el nostre Grup ha presentat, com ja he dit abans, a cada una de les tres lleis.

Com que abans he fet una defensa global, dono per reproduïts ara els arguments; em mantinc i em ratifico absolutament en tots ells, i demano, no obstant el resultat de la votació anterior, que formalment sigui votada aquesta esmena.

Moltes gràcies.

(*Pausa. Remor de veus.*)

El Sr. PRESIDENT : Bé, sembla que hem de considerar que ha estat defensada ja... és així?, molt bé... (*L'I. Sr. Vives s'aixeca per parlar.*)

El Sr. VIVES (*de l'escó estant*) : De tota manera, senyor President, si a efectes formals, perquè són tres projectes de llei diferents, vol que el nostre Grup doni per reproduïts els arguments que hem utilitzat aquest matí en la defensa de la primera esmena a la totalitat, no hi ha cap inconvenient a fer-ho.

El Sr. PRESIDENT : Bé, anem ara, doncs, a la votació d'aquestes esmenes.

Els qui siguin favorables a la primera d'aquestes esmenes, ara excusada, que tingui la bondat de posar-se de peu dret...

Els qui hi estiguin en contra?

Els qui s'abstenen?

L'esmena ha estat refusada per 21 vots a favor, 55 en contra i cap abstenció.

Ara, anem a la votació de la segona esmena... (*Remor de veus.*)

Bé, ara passem a la defensa de l'esmena segona. El senyor Casares té la bondat de fer el torn de defensa?

El Sr. CASARES : Molt Honorable senyor President, senyores i senyors diputats, ens trobem ara davant la segona esmena a la totalitat al Projecte de Llei de Reserves Legals, la segona d'aquestes tres lleis.

Lògicament, doncs, havent-se rebutjat l'esmena de retorn, correspon ara que jo expliqui aquí per què hem presentat una esmena a la totalitat amb text alternatiu a aquest Projecte de Llei.

A la nostra Compilació —a la Compilació del Dret Civil de Catalunya— es troben avui —avui encara— quatre articles : el 269, el 270, el 271 i el 272, que regulen unes institucions anomenades «reserves». De fet, regulen dues classes o dues menes de reserves : una, l'anomenada «reserva binupcial», en el sentit de segones noccs, i l'altra, coneguda com a «reser-

va troncal», indicativa del tronc, del tronc familiar.

Aquest Projecte de Llei, el que ara ens ocupa, ve a modificar la primera de les dues reserves, és a dir, la reserva binupcial, i ve a suprimir la segona, és a dir, la troncal.

A nosaltres ens sembla que aquesta és una iniciativa que es queda a mig camí. És una iniciativa que hauria calgut portar-la fins al final, i, per tant, suprimir, no una, sinó les dues menes o les dues classes de reserva, perquè ni l'una ni l'altra tenen sentit avui dintre de la nostra societat, de la societat catalana contemporània.

I és per això que nosaltres hem presentat una esmena a la totalitat amb un text alternatiu que conté un article sol, únic, tan clar i tan concret com aquest : «Es deroguen els articles 269, 270, 271 i 272 de la Compilació de Dret Civil de Catalunya en la seva redacció actual.» I, després, una disposició transitòria que tracta de donar una solució d'equitat a les situacions derivades de successions obertes abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, de la Llei que, en tot cas, ara s'aprovaria, i això ho fem per tal de compaginar la nova regulació, la que és adequada a les necessitats i a la sensibilitat d'avui, amb el principi de seguretat jurídica, un principi que no aconsella, i potser diríem que ni tan sols permet, excedir-se en els efectes retroactius de la llei, de les lleis en general. Per això, doncs, una disposició transitòria.

Però la pregunta és : per què, doncs, nosaltres no estem d'acord amb aquesta proposta que es fa en el Projecte, que supprimeix una, la més contradictòria amb la sensibilitat actual, de les dues reserves, i que, respecte a l'altra, la suavitza, per dir-ho així —cosa que reconeixem : suavitza els cantells, les coses aspres, les més dures que tenen aquestes reserves, això ho reconeixem—; però, així i tot, continuem creient que no feia cap falta mantenir aquesta reserva en les condicions, fins i tot, amb què s'ha mantingut.

Per entendre això, jo crec que el més indicat és —i m'ho permetran— llegir textualment una explicació que es fa en un dels manuals, un dels manuals més acreditats sobre dret civil català, i que jo diria que parla per si sola. Diu : «La reserva binupcial» —aquesta de la qual estem tractant, la que es manté en el Projecte de Llei— «és una institució fonamentada en el recel que tradicionalment s'ha suscitat entorn de les segones noccs, i persegueix fonamentalment protegir els fills d'un primer o anterior matrimoni. Per aquest motiu s'estableix que, quan el pare o la mare que tenen descendència d'un anterior matrimoni contrauen noves núpcies», en aquest cas, dic, «perden la facultat de disposar lliurement dels béns que d'una manera directa o, fins i tot, indirecta, havien adquirit del consort premort. I, en congruència amb aquesta limitació, la llei reserva», d'aquí ve la denominació de la institució, «aquests béns per als fills o els descendents de l'anterior matrimoni, presumint que aquesta hauria estat la probable voluntat del consort premort». Suposo que ha quedat clar, per si no ho sabien. Però, perdonin, no és cap impertinència dir això, perquè jo crec que la majoria de la gent, de la gent que ens envolta, avui, no solament no ho sap, això, sinó que, mirin, si els ho diuen, no s'ho creuen.

Facin la prova, facin la prova amb qualsevol amic o conegut, que, després de tenir la desgràcia de perdre el seu marit o la seva esposa, amb els quals haguessin tingut fills anteriorment, s'hagin tornat a casar, i expliquin-li que, a partir d'aquest

moment, allò que el seu marit o que la seva esposa —per al cas és igual— li havia deixat en herència —fixin-s'hi, fins i tot amb testament, fins i tot, i és de suposar que havia estat així, amb total i plena voluntat, amb perfecta harmonia d'afecte mutu—, allò, allò que els havia deixat en testament o a través de qualsevol donació, allò ja no li pertany o, si volen que siguem més rigorosos, allò és alguna cosa de la qual ja no podrà disposar, perquè la Llei, pensant i volent pels altres, ho reserva per als fills del primer matrimoni. Siguin com siguin, aquests fills : siguin bons, siguin dolents, siguin agraïts o desagradats, egoistes o solidaris. La Llei es posa en el lloc del difunt o de la difunta i, parlant per la seva boca, li fa dir : «Mira, jo no vull que et tornis a casar i, si et cases, el teu nou marit o la teva nova dona han de ser per força persones perverses. Per tant, allò que has rebut de mi, que passi als meus fills o als meus néts». Doncs, ja ho veuen : això és el mite, l'etern motiu literari de les madrastres; és la història de la Blancaneus o de la Ventafocs, portada al final del segle XX, i, presumiblement, ja entrant en el segle XXI.

Doncs, bé, això, i, evidentment, salvades les situacions excepcionals —que sempre n'hi ha, però cal tenir sempre en compte que, quan es legisla, es legisla per al ciutadà mitjà, per a la mitjana d'allò que succeeix en el nostre entorn social—, per a la nostra sensibilitat actual —ho repeteixo—, això ja no és així. Avui dia, l'espontaneïtat de les relacions, de l'afecte entre aquells que fan l'elecció lliure d'un projecte de vida en comú, no està subjecte a aquestes restriccions ni està subjecte a aquestes actituds de prevenció. És una prevenció, ja ho he dit abans, contra les segones noccs, que certament, abans impregnava tot el nostre dret —atenció, tot el nostre dret i molts altres sistemes legals. Per això, un tractadista eminent, com és Borrell, reconeix que aquesta és una de les institucions dictades, textualment, en odi a les segones noccs. Tant és així que, la majoria d'institucions basades en aquesta prevenció, en aquesta Cambra les vàrem suprimir a l'anterior legislatura, i quan vàrem fer el que en podríem dir una «depuració» de la Compilació del Dret Civil de Catalunya, per tractar de posar-la en consonància amb la Constitució, vàrem suprimir totes aquelles institucions que hi havia, que responien a aquesta prevenció. Les vàrem suprimir totes i, quan vàrem arribar a algunes de dubtosa constitucionalitat, com és aquesta, en certa manera vàrem dir : «No ens hi embarquem i, en tot cas, això és alguna cosa que convindrà fer quan sigui oportú», en atenció no tant a confessar que es tractava de situacions inconstitucionals, que probablement ho poden ser, sinó per raons d'opunitat legislativa o de justícia.

Això és el que ha passat, i això és el que ara hauríem de fer. Jo penso que no haig d'abundar en més arguments. Els arguments, jo crec que els he donat fonamentalment, arguments en relació amb la sensibilitat social, amb els usos i els costums, amb la manera de pensar i, jo diria que, fins i tot, la doctrina jurídica o bé es pronuncia de manera molt dubtosa o bé és radicalment contrària al manteniment d'una institució d'aquesta naturalesa.

Fixin-se només en una cosa : en la tercera Llei prendrem en consideració un dels problemes que, aquest sí, l'hem resolt, i jo penso que, en general, de comú acord, que és el de la posició que ha d'ocupar el consort —marit o muller— en el cas de successió intestada, quan no hi ha testament, en l'ordre de succeir.

Bé, i l'hem fet avançar en l'ordre de succeir, de tal manera que l'hem col·locat en el segon lloc després dels fills; ara ocupava el tercer i, antigament, havia ocupat el quart, el cinquè, el sisè, fins i tot no fa gaires anys que anava després dels col·laterals de tercer, quart i cinquè grau. Però no és pas segur —no és pas segur— que encara tothom estigui d'acord amb aquesta solució; hi ha una gran part, no tota —i per això nosaltres tampoc hem fet aquesta proposta—, que està pensant que avui el consort, en la successió intestada, hauria d'ocupar el primer lloc, fins i tot davant dels fills. Jo crec que aquesta és una posició bastant compartida... Per exemple, el programa electoral de Convergència i Unió, del 1980, a la pàgina 38, propugnava la crida prioritària del cònjuge a la successió abans que els fills.

Alguns tractadistes importants, i jo diria que pròxims a la sensibilitat política de Convergència i Unió —em refereixo al cas de Puig-Salells—, propugnen també la crida del consort en primer lloc. Doncs, bé, aquest fet, més sumant-hi el fet de l'existència legal i acceptada del divorci vincular, avui, fa que es pugui dir que és insostenible aquesta prevenció contra les segones noccs, i fa que sigui impossible de mantenir aquesta reserva, fins i tot amb les acomodacions, amb les suavitzacions amb què s'ha presentat el Projecte de Llei.

Per tot això, senyores i senyors diputats, jo els demano un vot favorable a la nostra esmena a la totalitat, amb text alternatiu i, en fer això, els demano un vot a favor del dret i un vot en contra de l'arqueologia.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Per a un torn en contra, tinc el gust de donar la paraula a l'Illustre Diputat senyor Albiol.

El Sr. ALBIOL : Moltes gràcies, senyor President. Senyores diputades, senyors diputats, senyor Casares, no li parlaré de la Blancaneus ni de la Ventafocs; intentaré parlar-li d'arguments, i donar-los-hi per veure si el puc convèncer —vostè també m'ho ha demanat a mi— i, també, en certa manera, li faré una mica de memòria respecte a la legislatura anterior.

Això no obstant, jo voldria dir a la Cambra que, quan vostè fonamenta les Reserves, ho fa des d'una perspectiva històrica, i així ho acaba, quan fa referència a l'arqueologia. Evidentment, evidentment, la doctrina civilística catalana històricament té un cert rebuig a les segones noccs, però hi ha un altre corrent, dintre la doctrina civilística catalana, de tipus sociològic, i d'aquesta no n'ha parlat, i d'aquesta és de la que li vull parlar jo, que és la protecció d'unes determinades persones i la previsió legal del que hauria de ser la més justa voluntat del vidu. La Llei 13/1984, del 20 de març, de Reforma de la Compilació, no es limità a l'adequació de la Compilació als principis constitucionals —i això vostè ho sap, senyor Casares, perquè vostè i jo vam ser ponents en la legislatura anterior respecte a aquesta reforma—, sinó que aprofità l'avinentsa per tal de reformar, modificant o suprimint, institucions que, encara que no estrictament, semblava que no s'acomodaven ja a la realitat social de Catalunya.

És cert que pràcticament cap modificació substancial es va introduir en matèria de Reserves. Sembla, doncs, que el criteri d'aquell moment fou el de procedir a una reforma de la institució en aquesta segona fase en què avui ens trobem. I, si això és així, no sembla oportú que el que es faci sigui suprimir radicalment les reserves. Si així s'hagués volgut actuar, s'hauria pogut fer en el tràmit de la Llei de Reforma abans esmentada,

com ha succeït, per exemple, en la Llei *hac edictali*, i si no es va voler fer fa dos anys, no sembla que convingui de fer-ho ara.

En canvi, sí que resulta convenient procedir a resoldre els problemes que la pràctica ha posat en relleu, i això —només això, però això— tan important és el que fa el Projecte de Llei.

L'Exposició de Motius del text alternatiu dóna, al nostre entendre, una visió estereotipada, parcial, incompleta, de la realitat de la Reserva, una institució que prové del dret romà i que s'ha revelat idònia per resoldre molts problemes de la vida civil, i que en continuarà resolent, amb la modernització que comporta la reforma que preveu el Projecte que avui estem sotmetent a discussió i debatent.

En efecte, tres eren les possibilitats teòriques d'afrontar la qüestió de les Reserves : mantenir-la, purament i simplement; suprimir-les, també purament i simplement, o procedir a una reordenació o nova regulació en la qual precindint d'apriorismes s'utilitzés el que de positiu té la institució, esporgant-la de tot el que no sembla útil, encara que això pogués arribar a comportar una certa desnaturalització.

Mantenir el règim normatiu actual no constituïa cap despropòsit; el mateix fet que no s'hagués introduït cap reforma l'any 84 així ho acreditava. Tinguem present que en aquell moment es va suprimir la Llei *hac edictali*, no per raons de pretesa inconstitucionalitat —com ho va proclamar el Dictamen emès pel Consell Consultiu—, sinó per la seva manca de virtualitat social.

D'altra banda, la doctrina civil en general feia un judici més aviat favorable de la reserva binupcial, i els problemes pràctics, tot i existir, no resultaven especialment significatius. Es podia, doncs, mantenir tal qual la regulació de les reserves feta per la Compilació.

Una altra alternativa consistia a suprimir d'un cop de ploma totes les reserves i reversiones legals del nostre ordenament jurídic. La fonamentació era i és encara variada i presenta, a més a més, l'atractiu de la simplicitat. Suprimint les reserves se suprimeixen totes les dificultats i problemes que comporta la seva existència, per això voldríem contestar aquesta argumentació, amb independència dels fonaments materials de la proposta de supressió.

En efecte, no sol ser cert en matèria civil que la desaparició d'una institució comporti la desaparició de la problemàtica que genera. Es fonen uns problemes, però se'n generen d'altres, i això succeeix també en el cas de les reserves, i fins i tot en el negat supòsit que la supressió d'una determinada institució resolgués determinats problemes tècnics o fos més coherent amb uns concrets principis teòrics. Mai seria justificable una supressió que vulnerés l'ideal de justícia a què tota la legislació, i més la civil, ha d'atendre d'una manera molt especial.

Un dels fonaments sovint adduïts en contra de la reserva binupcial és que parteix —es diu— d'una actitud de prevenció o hostilitat d'un ordenament jurídic en relació amb les segones núpries, per això es continua argumentant que : «un ordenament jurídic que no vulgui palesar aquesta actitud haurà», es conclou, «de suprimir les reserves.»

Nosaltres no estem ni podem estar d'acord amb aquesta tesi, no tenim —i ho vull manifestar expressament— cap mena de prevenció o hostilitat cap a les segones noces, però acceptem la reserva, perquè essencialment la reserva és un instrument jurídic que serveix en la major part dels casos per protegir la part

que pot resultar desvalguda en una situació jurídica concreta, i per això és un instrument al servei de la justícia del cas.

Recordem breument el supòsit de fet sobre el qual es projecta la reserva binupcial : hi ha un matrimoni amb descendència, mor un dels consorts. La resposta del nostre ordenament jurídic, en aquest cas, és doble : si hi ha testament del causant, heretarà l'instituït en testament; si no n'hi ha, de testament, la llei vol que hereti la descendència.

L'experiència pràctica ens diu que en el segon cas no hi ha problema i que, en el primer, el supòsit normal és que el beneficiari de la institució testamentària sigui el consort. Sens dubte, per una complexa sèrie de causes, en les quals no cal entrar ara, però entre elles, amb tota seguretat, perquè d'aquesta manera es protegeix millor l'interès familiar, que és formant un bloc, el del cònjuge i els fills, es produeix a continuació un fet nou : el consort sobrevivent passa a integrar-se de dret o de fet en una nova família. El fet és important, perquè òbviament modifica l'estat de les coses —clàusula *rebus sic stantibus*—, implícitament previst pel testador.

És lògic que l'ordenament civil es preocupi de determinar uns efectes dels que la nova situació no és la causa, sinó la condició; la causa és preveure com queda millor complimentada la voluntat implícita del testador, i la solució es mou en la línia que es produeixin els efectes que la mateixa llei ha determinat, en el cas que el progenitor premort no hagués atorgat testament.

En un ordenament civil en què la crida successòria intestada es deferís en primer terme al cònjuge amb preferència als ascendents, probablement no tindria cap sentit la reserva, però entenem que sí que en té en el nostre on la Llei de Successió Intestada —ho veurem a continuació— ha ratificat el primer ordre intestat a favor dels fills i descendents. A aquests se'ls ha de protegir i una manera de fer-ho és a través de la reserva binupcial; el problema es desplaça aleshores en la determinació de fins a quin punt aquesta protecció legal s'ha de portar més enllà de la voluntat del mateix progenitor premort, però com que aquesta qüestió es resol en el text de la Llei, àmpliament modificador del règim actual, la tractarem més endavant, en argumentar la procedència de la solució escollida.

I en aquesta mateixa línia, cal també sortir del pas de l'afirmació que la supressió de la Llei *hac edictali* suposa inexorablement la supressió de la reserva binupcial. Això no és cert, i precisament il·lustra també sobre la bondat de la solució que se li dóna en la nova Llei.

En efecte, la Llei *hac edictali* suposava, com ja hem apuntat abans, una limitació a la llibertat de disposició del causant que se sobreposava i s'imposava a la seva pròpia voluntat. També ho era la reserva legal en la regulació anterior i, d'aquesta manera, en la situació anterior a la llei del 84, un bínube es trobava que havia de reservar als fills del primer matrimoni el que hagués rebut per títol gratuït del seu consort premort i que no podia atribuir al segon consort, ni tan sols dels seus propis béns. I això és molt important, més que el fill menys afavorit del primer matrimoni. En aquest cas, el principi de llibertat de disposició *mortis causa*, cabdal en el sistema successori català, es trobava molt limitat. Ara, la Llei *hac edictali* ha desaparegut i el causant amb els seus béns propis pot fer lliurement el que estimi més adient.

I precisament en aquesta successió, quan els fills del primer

matrimoni han perdut la protecció de la Llei *hac edictali*, no és lògic que resultin reservables en benefici dels fills del primer matrimoni els béns que el bínube havia rebut d'un primer consort que si no hagués testat hauria estat succeït, abintestat pels seus mateixos fills.

Per totes aquestes raons, senyor Casares, i esperant haver-lo convençut, fem el torn en contra d'aquesta esmena amb text alternatiu a la totalitat.

Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT : Bé, el Grup Mixt vol intervenir ara, en el torn aquest... (Pausa.) No? El Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya? (Pausa.) El Grup del Partit Socialista Unificat de Catalunya? (Pausa.) El senyor Maties Vives té la paraula.

El Sr. VIVES : Moltes gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, en aquest torn de posicionament sobre el text alternatiu socialista a la Llei de Reserves, per anunciar el nostre vot favorable al text alternatiu i, per tant, favorable a eliminar del dret civil català la figura de les reserves.

Perquè, fixi-s'hi bé, senyor Albiol, quan vostè parlava de protegir els fills, aquest diputat es preguntava de qui els hem de protegir, i resulta que vostè els vol protegir del seu pare o de la seva mare, i això, naturalment, per a nosaltres és greu, és anacrònic, perquè trenca un dels principis bàsics de la vida de parella, que és que aquesta vida de parella ha de comportar sempre els efectes de la voluntarietat de la mateixa vida en comú, aquest suprem valor de la llibertat, i els béns, senyor Albiol, no poden dependre —entén el nostre Grup parlamentari— de si mateixos ni del seu origen, sinó de la voluntat explícita dels seus legals posseïdors.

Per tant, si vostès en la Llei diuen : «hi haurà reserves sempre que no es digui res al contrari», nosaltres entenem que no només per eliminar les reserves hi ha aquest suprem valor de la llibertat, sinó que fruit de l'exercici d'aquesta mateixa, de la vida de parella, també per imposar-les.

Per tant, si res diu el causant, res s'ha d'afectar; si res diu el causant, fora reserves; si res diu el causant, una confiança total en la llibertat de l'altre, en la llibertat del sobrevivent. Dos conceptes d'aquests, senyor Albiol, llibertat i confiança, que vostès volen eliminar amb aquesta Llei, i el que és més greu és que el volen eliminar, defensors de la catalanitat com són, al més pur estil del *Mio Cid* fins i tot després d'haver mort el causant.

El Sr. PRESIDENT : Vol intervenir ara el Grup parlamentari Popular? (Pausa.) El senyor Pujol té la paraula.

El Sr. PUJOL I FOLCRÀ : Molt Honorable senyor President, senyores i senyors diputats, a vegades raons i doctrines diferents arriben a les mateixes conclusions, però moltes vegades els matisos són tan importants que no pots recolzar-les totalment.

Aquesta esmena a la totalitat amb text alternatiu del Grup Socialista, des del nostre punt de vista, n'és un exemple. Arribem a la conclusió que les reserves legals no han d'afectar els béns adquirits per causa de mort o per donació, però no acceptem, no compartim que haguem arribat a aquesta conclusió perquè la reserva binupcial impliqui una discriminació contra els consorts que contreuen noves núpcies.

Ni que sigui tradicional l'animadversió del legislador per les

ulteriors núpcies, certa prevenció sí que hi és. Animadversió? Ens sembla que no. Tampoc que la probable voluntat del consort premort ni que el recel sigui la regla essencial de tot matrimoni.

Tampoc entenem què té a veure la supressió d'una figura que era cautelar i que vetllava en altres temps per mantenir dins de la línia de consanguinitat els béns fruit de l'estalvi i del treball d'una persona, amb l'indissolubilitat del matrimoni, la protecció de la família legítima i la discriminació entre fills matrimonials i no matrimonials.

Des del nostre punt de vista, creiem que tot és molt més simple. La societat va canviant, i el que abans era perfectament assumible ara pot arribar un moment que no té per què continuar conservant-se. S'ha de conservar el que s'ha incrustat en el desenvolupament positiu d'un poble, i que va ser renovació en el seu moment; s'ha de conservar el que serveix a l'home perquè continua servint-li i no perquè va servir-li.

Les reserves legals tenien ple sentit en un moment que la societat eminentment rural, agrària i de nivell cultural baix, necessitava la previsió del legislador. El que abans era excepcional, avui és normal, i sempre cap la voluntat del testador per suplir les conseqüències indesitjades, derivades de la repartició de béns per causa de mort.

Avui la societat dona més prioritat a la lliure voluntat dels homes per disposar la distribució dels seus estalvis, i majoritàriament aconseguits amb l'ajut de l'home o de la dona, que a la permanència d'obligacions que encasellin la llibertat.

És per això, i no per altra cosa, i menys pels arguments que ha desenvolupat el representant del Grup Socialista en l'Exposició de Motius, que arribem a la mateixa conclusió, de demanar la supressió de les reserves. Però, en ser no superficial, sinó contundent, des d'un prisma jurídic, la força de la lletra, encara que l'esperit és diferent i sens perjudici de les matisacions que farem quan fem el torn d'explicació de vot, en aquesta esmena el Grup Popular s'abstindrà.

Moltes gràcies, senyor President; senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT : Acabat el debat, aquesta Presidència ha de sotmetre a votació l'esmena que falta votar, que és la segona.

Els il·lustres membres de la Cambra que siguin favorables a aquesta esmena, que tinguin la bondat de posar-se de peu dret.

Els qui hi estiguin en contra?

Els qui s'abstenen?

L'esmena ha estat refusada per 23 vots a favor, 54 en contra i 6 abstencions.

Ara hem de passar ja al debat de la part dispositiva.

La primera esmena és a l'article 1 i és presentada pel Grup parlamentari Popular; és una esmena de modificació, i per defensar-la, tinc el gust de donar la paraula a l'Il·lustre Diputat senyor Pujol.

El Sr. PUJOL I FOLCRÀ : Senyor President, senyores i senyors diputats, les reserves són complicades : institucions successòries que, si bé van acomplir una important finalitat per a la societat rural passada, a ningú no se li escapa que en l'actualitat han perdut gran part del seu interès per la seva escassa aplicació pràctica.

Nosaltres..., queden, les esmenes que hem presentat a aquest Projecte de Llei, queden molt simplificades perquè pre-

tenem que cap reserva ni reversió legal no afecti els béns adquirits per causa de mort o per donació, és a dir, no és res més que una conclusió del que d'alguna forma s'ha exposat en el posicionament davant l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Socialista. I, naturalment, demanant que l'article 269 tingui aquest redactat, forçosament després hem de demanar la derogació dels articles 270, 71 i 72 de la Compilació del Dret Civil de Catalunya, que és l'objecte de la nostra esmena número 6, a l'article 2, que dono també per defensada.

El Sr. PRESIDENT : Per a un torn en contra, tinc el gust de donar la paraula a l'Illustre Diputat senyor Albiol.

El Sr. ALBIOL : Senyor President, senyores i senyors diputats, des de l'escó si em permet. Bé, en realitat, les esmenes 4 i número 6, del Grup Popular, estan demanant bàsicament el que el Grup Socialista demana quan presenta la seva esmena a la totalitat amb text alternatiu, és a dir, la nova redacció de l'article 269 i la supressió del 270, del 271 i del 272. Per no fatigar la Cambra, ja que el senyor Pujol ha donat per defensat això, jo també dono per reproduïts els arguments que el meu Grup ha donat en el torn en contra al text alternatiu presentat pel Grup Socialista.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : A aquest article hi ha encara una esmena, la número 5, presentada pel Grup Socialista; és de supressió. Per a defensar-la, tinc el gust de donar la paraula a l'Illustre Diputat senyor Casares.

El Sr. CASARES : Molt Honorable senyor President, senyores i senyors diputats, aquesta és una esmena que nosaltres hem presentat a l'articulat de la Llei, que en principi respon a una conducta que em penso que parlamentàriament és absolutament lícita, que consisteix que, malgrat que la posició global nostra sigui la supressió total de les reserves legals, nosaltres els oferim una possibilitat, per si s'hi volen agafar, perquè puguin millorar el seu text. I aquesta millora va en el següent sentit : mirin, jo abans he reconegut que, efectivament, aquest Projecte de Llei suavitza la institució de les reserves legals, i que, fins i tot, aquella que manté, la reserva binupcial, queda millorada, queda més suau, però, al mateix temps, haig de posar de manifest que, si per un costat hem produït aquest efecte, per l'altre hem produït l'efecte contrari, és a dir, en un punt, encara que només sigui en un punt, l'han fet més carregosa, encara. Què han fet? Doncs miri, la situació actual era que la reserva binupcial funcionava, per dir-ho així, únicament i exclusivament en el cas de segones noces, i prou, no hi havia més que aquesta situació. Per què? Perquè, evidentment, la figura sospitosa és la segona dona, o el segon marit, però tradicionalment era la segona dona. Era la figura sospitosa, era aquella que, en definitiva, feia l'operació de captació de voluntat —d'això hi ha exemples, fins i tot molt pintorescos, de comentaristes que diuen per què funciona això d'aquesta manera.

Bé, no té cap sentit mantenir això, però en té molt menys encara fer el que vostès han fet, que, a sobre, han ampliat els supòsits en els quals ha d'aplicar-se la reserva. Vostès han dit : «ara, la reserva es produirà no solament quan es contreguin noves núpcies, sinó també quan el consort sobrevivent tingui un fill no matrimonial o n'adopti un en forma plena». És a dir, aquí no hi ha, és a dir, en la figura de la nova esposa, de la mare «postissa», «sobreposada», de la marastra, i, en canvi, vostès li diuen, a aquest marit o muller vídua : «aquests altres fills

que has tingut» —que, no ho oblidin, extramatrimonials o adoptius, són, davant de la sensibilitat actual i de la legalitat actual de la Constitució, iguals fills que els fills matrimonials—, «respecte a aquests fills, en vostè, no hi podem confiar, i, per tant, els béns que havia rebut també passen exclusivament i reservats, al fill del primer matrimoni ». És a dir, és un tracte diferencial, discriminat, absolutament contrari, no sé si a la lletra però segur que a l'esperit de la Constitució, el mantenir aquesta ampliació de les circumstàncies i de les causes en què s'aplica la reserva. Doncs mirin, suprimixin-ho, els hem donat l'ocasió, i crec que és un bon moment perquè ens votin aquesta esmena.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Per a un torn en contra, tinc el gust de donar la paraula a l'Illustre Diputat senyor Albiol.

El Sr. ALBIOL : Senyor President, senyores i senyors diputats, l'esmena número 5, del Grup Socialista, pretén suprimir l'equiparació que fa el Projecte entre contreure noves núpcies i tenir un fill matrimonial o no o adoptar-ne un en forma plena.

Senyor Casares, no podem acceptar aquesta esmena perquè l'esmentada equiparació o semblants ha causat i ha estat en legislacions com la del Codi Civil i en el mateix text compilat. En efecte, d'una banda, la Llei 11/1981, de 13 de maig, de modificació del Codi Civil en matèria d'afiliació, pàtria potestat i règim econòmic del matrimoni va donar una nova regulació a l'article 980 del Codi Civil, que ja desencadenava el fenomen de la reserva quan el vidu tenia un fill natural, assimilant el fet de les noves núpcies a tenir un fill extramatrimonial o adoptar-ne un en forma plena.

D'altra banda, la Llei catalana de reforma de la Compilació, de l'any 1984, es preocupà també de l'equiparació de les segones noccs a altres realitats. En uns casos ho va fer assimilant-les a viure materialment de fet : article 25 de la Compilació, en matèria d'any de plor; l'article 152, en matèria de quarta vidual; article 250, en matèria d'usdefruit vidual. És cert que pròpiament l'equiparació es va fer amb el que el text de l'any 1960 en deia —i cito literalment en l'idioma oficial que estava escrit— «vida deshonesto o vida manifestamente licenciosa », però la realitat sociològica era la mateixa : incloure dins dels efectes de les segones noccs els supòsits de convivència marital de fet, que de vegades no es juridificaven amb el casament precisament per no ser afectades per aquells efectes.

I, en tercer lloc, hi ha una esmena socialista al Projecte de Llei de Successió Intestada, que palesa, encara que sigui per contrapunt, la nostra argumentació. Segons el text de l'esmena 24 de la Llei de Successió Intestada, segons el criteri del Grup Socialista, existeix parella estable encara que no es doni el termini prefixat de tres anys quan ha nascut un fill de la unió —fill no matrimonial— o existeix una adopció plena durant la relació de què es tracta. Això mateix és el que el Projecte de Llei fa : assimilar segones núpcies a relació de parella estable o matrimoni de fet, i aquesta situació a la de tenir un fill no matrimonial o adoptar-ne un en forma plena. D'altra banda, sembla obvi que les raons per què es desencadeni el procés de la reserva —possibilitat que la destinació normal dels béns en favor dels descendents d'un matrimoni es desvii— es donen tant quan es contreuen segones núpcies com quan es té un fill no matrimonial o se n'adopta un en forma plena.

Per totes aquestes raons, el nostre Grup parlamentari rebutja

l'esmena número 5, del Grup Socialista.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT : Debatudes ja totes les esmenes de l'article 1, procedirem a la seva votació.

Els qui siguin favorables a l'esmena 4, del Grup Popular, que tinguin la bondat de posar-se de peu dret.

Els qui hi estiguin en contra?

Els qui s'abstenen?

L'esmena ha estat rebutjada per 28 vots a favor, 50 en contra i cap abstenció.

Sotmetem ara a votació l'esmena número 5, del Grup Socialista.

Els qui hi siguin favorables, que tinguin la bondat de posar-se de peu dret.

Els qui hi estiguin en contra?

Els qui s'abstenen?

L'esmena ha estat refusada per 23 vots a favor, 52 en contra i cap abstenció.

Ara, anem a la votació del text del Dictamen per a l'article número 1.

Els qui hi siguin favorables, que tinguin la bondat de posar-se de peu dret.

Els qui hi estiguin en contra?

Els qui s'abstenen?

El text del Dictamen per a aquest article primer ha estat aprovat per 47 vots a favor, 23 en contra i 5 abstencions.

Entrem ara en l'esmena número 6, que és l'única que hi ha a l'article segon. És del Grup Popular. Per a defensar-la, tinc el gust de donar la paraula a l'Il·lustre Diputat senyor Pujol. (Pausa.) Ha estat defensada ja? Anem doncs a la seva votació.

Els qui siguin favorables a aquesta esmena número 6, a l'article 2, que tinguin la bondat de posar-se de peu dret.

Els qui hi estiguin en contra?

Els qui s'abstenen?

Aquesta esmena ha estat refusada per 29 vots a favor, 47 en contra i cap abstenció.

Anem a la votació del text del Dictamen per aquest article 2.

Els qui hi siguin favorables, que tinguin la bondat de posar-se de peu dret.

Els qui hi estiguin en contra?

Els qui s'abstenen?

El text del Dictamen per aquest article 2 ha estat aprovat per 47 vots a favor, 24 en contra i 5 abstencions.

Ara passem a l'addició de noves disposicions, que té una esmena, número 7, del Grup Socialista. Per a defensar-la, tinc el gust de donar la paraula a l'Il·lustre Diputat senyor Casares.

El Sr. CASARES : Gràcies, senyor President, des de l'escó mateix. Aquesta esmena es presenta a propòsit de la Disposició Final, que és la que estableix el moment de vigència de la Llei. La Llei no preveu res en relació amb la seva vigència, i, per tant, s'aplicaria el principi general que regirà als vint dies de la seva publicació en el *Butlletí Oficial*.

Contràriament, nosaltres creiem que una llei, quan, d'alguna manera, estableix avantatges en relació amb la situació anterior, i aquests avantatges es poden aplicar o no es poden aplicar segons es produeixin determinats fets fortuïts i imprevisibles, com és, per exemple, aquests casos, és convenient que entri en vigor al més aviat possible per tal que tothom se'n pugui beneficiar.

Per tant, tot i que coneixem la tradició —que, evidentment, serà invocada—, segons la qual és costum que les lleis pròpies del dret civil entrin en vigor als vint dies de la seva publicació, nosaltres creiem que cal seguir la regla que he anunciat abans i que, per altra banda, s'ha aplicat en moltes altres ocasions. I, per això, mantenim aquesta esmena, que determina que la llei entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Per a un torn en contra, tinc el gust de donar la paraula a l'Il·lustre Diputat senyor Albiol.

El Sr. ALBIOL : Moltes gràcies, senyor President. L'esmena número 7, senyor Casares —bé, vostè ja s'ha donat la resposta—, per a nosaltres no pot ser acceptada perquè infringeix, sense cap motivació suficient, el principi de la *vacatio legis*, principi que és tradicional en el nostre ordenament jurídic i en tots els ordenaments jurídics privats.

En efecte, l'antic article primer, i actual segon, del Codi Civil, disposen que les lleis entraran en vigor als vint dies de la seva publicació al diari oficial de què es tracti.

És cert que aquesta regla funciona només —vostè ho ha dit— en defecte d'una norma expressa en contrari, que és la que intenta introduir vostè, i que aquesta norma es sol donar en moltes activitats legislatives, sobretot en l'àmbit del dret públic, que exigeixen una aplicació immediata. Però, com que avui ens trobem en un àmbit del dret privat, és per això que nosaltres no li acceptarem aquesta esmena número 7, del Grup Socialista.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT : Anem, doncs, a posar-la a votació.

Els qui siguin favorables a aquesta esmena, que tinguin la bondat de posar-se de peu dret.

Els qui hi estiguin en contra?

Els qui s'abstenen?

Aquesta esmena ha estat refusada per 25 vots a favor, 53 en contra i 3 abstencions.

(Pausa.)

Bé, ara hi ha una Disposició Transitòria que no té cap esmena i que, per tant, podem votar ara el text del Dictamen.

Els qui siguin favorables a aquest text del Dictamen per a la Disposició Transitòria, que tinguin la bondat de posar-se de peu dret.

Els qui hi estiguin en contra?

Els qui s'abstenen?

El text del Dictamen per a aquesta Disposició Transitòria ha estat aprovat per 53 vots a favor, cap en contra i 28 abstencions.

Ara, hem de sotmetre a votació el Preàmbul i el títol.

Els qui siguin favorables a aquest conjunt, que tinguin la bondat de posar-se de peu dret.

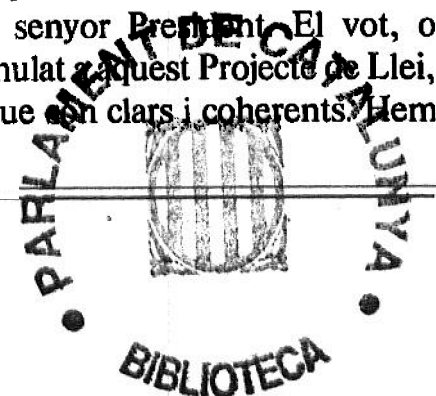
Els qui hi estiguin en contra?

Els qui s'abstenen?

L'Exposició de Motius del Projecte de Llei i el títol han estat aprovats per 53 vots a favor, 25 en contra i 3 abstencions.

Ara, és l'hora de donar la paraula per a l'explicació de vot. Aquesta Presidència està a la disposició dels senyors diputats per a això. El senyor Casares té la paraula.

El Sr. CASARES : Gràcies, senyor President. El vot, o millor dit, els vots que hem formulat a aquest Projecte de Llei, per la nostra banda em penso que són clars i coherents. Hem

votat que no a totes les esmenes que anaven en el sentit que nosaltres propugnàvem; és a dir, en el sentit d'esborrar definitivament tot vestigi de reserva legal, per les raons que ja he exposat, encara que en algun cas —el cas del Grup Popular—, això hagi estat fet des d'una perspectiva diferent; una perspectiva, que jo li diria al senyor Pujol, que em penso que no és contradictòria, sinó que, en tot cas, és complementària de la que nosaltres hem presentat; potser l'únic que cal és contemplar les dues des d'una mateixa perspectiva, és a dir, allò que avui és convenient a la nostra societat, allò que avui demana la sensibilitat social de la nostra societat i, per tant, nosaltres estariem d'acord que també, en atenció a salvaguardar el principi de lliure disposició, de mobilització de la propietat —dintre d'uns límits, evidentment!, dintre d'uns límits que, per a nosaltres, sempre han d'existir en atenció a les necessitats socials, però mai en atenció a uns criteris artificiosos, que són els que precisament ens proposa la Llei. Per tant, els motius poden ser no contradictoris sinó complementaris, i el resultat —com s'ha dit— és el mateix; per això nosaltres hem votat aquestes esmenes. I, simplement ens hem abstingut en la Disposició Transitoria perquè considerem que, aprovada la Llei, és necessària aquesta regulació, que implica un benefici per a tots aquells que encara es poden adaptar a les millores relatives que la Llei estableix.

Res més, senyor President, moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Alguna altra intervenció? *(Pausa.)* El senyor Albiol té la paraula.

El Sr. ALBIOL : Senyor President, senyores i senyors diputats, la Llei de Reforma de les Reserves Legals és una llei que presenta els valors i la virtut de la prudència. No és una llei conservadora. De les tres reserves o reversions legals que s'apliquen fins fa ben poc a Catalunya : la binupcial, la lineal de l'article 811 del Codi Civil i la reversió del 812 —encara que sobre aquesta darrera l'aplicació era impugnada pels juristes catalans, i fou bandejada per la reforma de l'any 84—, només es manté la primera, i en la seva regulació s'han introduït també importants novetats que la fan, al nostre entendre, una llei moderna i de progrés.

Però és que hi ha més : resulta que la reforma que aquesta Llei introdueix en el règim legal de les reserves, el primer testador, el que tècnicament s'anomena reservant, el que mor primer en el supòsit de fàctic considerat, pot rellevar expressament de la reserva. Es confirma, doncs, el principi de llibertat de disposició successòria, i no solament per raons de fidelitat a uns principis, sinó per la convicció que l'ordenament de la successió és el que millor pot conèixer les circumstàncies concretes de la seva realitat familiar.

Aquesta és la reforma més substantiva i essencial que introdueix la nova Llei amb la regulació de la reserva binupcial. A partir d'ara, el funcionament normal de la reserva podrà ser deixat sense efecte pel testador. Però, si no ho fa, es produiran els efectes de la reserva, perquè entenem que aquests efectes protegeixen una situació digna de protecció i, en aquest sentit, som plenament justos.

Tal vegada es pugui dir que d'aquesta manera la reserva queda desvirtualitzada fins a tal punt que, pràcticament, ja no pot ser considerada com una reserva legal. No ens preocupa. Del que es tracta, seguint la vella tradició del dret civil de Catalunya, és que les institucions estiguin al servei del ciutadà, de

l'autèntic subjecte del dret civil, i no al servei de principis abstractes.

Altres són les modificacions introduïdes al Projecte que avui hem aprovat com a Llei. Ja n'hem fet esment en altres moments del debat. Fonamentalment, s'ha tractat de resoldre amb criteris pràctics les dificultats que s'havien posat de manifest amb l'aplicació de la reserva legal. Així, la voluntat dels reservataris, destinataris de la reserva, alliberarà el reservista de l'obligació de mantenir reservats els béns. I això succeirà quan concorrin els reservataris de fet, i no, com succeïa fins ara, amb tots els teòricament possibles. S'amissila el fet de contraure ulteriors núpcies, el fet de constituir quelcom de semblant a una altra família, matrimonial o adoptiva, a través de tenir un fill d'aquesta condició, i es faculta els òrgans judicials perquè puguin autoritzar la subrogació real de certs béns reservables —canvi de béns— de manera similar al que ja contempla la Compilació en matèria de fideïcomisos.

Per tots aquests motius, i per la plena seguretat que tenim que la Llei millora el règim legal anterior i no presenta els inconvenients tècnics, ni provoca situacions injustes, com és el cas de la supressió radical de les reserves, el nostre Grup parlamentari ha votat afirmativament aquesta Llei.

Moltes gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

Projecte de Llei de Successió Intestada

El Sr. PRESIDENT : Alguna altra explicació de vot? *(Pausa.)* Cap més explicació de vot? Bé, doncs, aleshores podem deixar ja aquest punt per llest i passar al punt següent, que és el quart : debat i votació del Dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana sobre el Projecte de Llei de Successió Intestada i de les esmenes reservades per a defensar en el Ple. La Comissió ha emès dictamen i, per tant, aquesta Presidència demana al Consell Executiu si vol fer el favor de presentar... *(Pausa.)* Ja ho ha fet això? Bé, doncs, anem ara a l'esmena a la totalitat.

L'esmena número 1 es dona per defensada? *(Pausa.)*

(Ll. Sr. Casares s'aixeca per parlar.)

El Sr. CASARES : Gràcies, senyor President, efectivament l'esmena número 1 és l'esmena a la totalitat, de retorn, que té el mateix plantejament que en el cas anterior; em ratifico en tots els arguments desenvolupats, però no voldria deixar passar aquest tràmit sense cridar l'atenció de la Cambra que és ara, en aquest moment, que anem a entrar a la part més densa d'aquestes tres lleis : la Llei de Successió Intestada, i recordar que, ara fa cinquanta-un anys, aquesta Cambra va debatre i va aprovar una llei que portava el mateix títol que aquesta : Llei de Successió Intestada, que regulava els mateixos problemes; que aquella Llei, en aquell moment, va representar una aportació modernitzadora, importantíssima, i que connectava amb la sensibilitat i amb les necessitats d'aquella època.

Nosaltres, en el moment de reproduir aquesta esmena a la totalitat de retorn, voldríem fer una crida, encara, a la responsabilitat de tots els senyors i senyores diputats de la majoria per tal que prenguessin en consideració la possibilitat de tornar-se a situar en línia del que va succeir en aquest Parlament ara fa cinquanta-un anys, i estudiessin un nou projecte de llei que representés, avui, per a nosaltres, per a la nostra societat, el

mateix que va representar aquella Llei en la seva època.

Moltes gràcies.

(*El M. H. Sr. President s'absenta del Saló de Sessions i el substitueix l'I. Sr. Vice-president Primer.*)

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, Il·lustre senyor Diputat.

L'esmena a la totalitat número 3, dedueix aquesta Presidència que el Grup corresponent la dona per defensada.

Com que suposo que no hi ha torn en contra, sotmetriem a votació aquestes dues esmenes i passariem tot seguit a l'esmena número 2. Esmenes 1 i 3 a la totalitat.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquestes dues esmenes, primera i tercera de la totalitat, han estat rebutjades per 28 vots a favor, 47 en contra i cap abstenció.

Correspon ara la defensa de l'esmena número 2, del Grup Socialista, amb text alternatiu. Té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Francesc Casares.

El Sr. CASARES : Senyor President, senyores i senyors diputats, em correspon defensar ara aquesta esmena a la totalitat amb text alternatiu a la Llei de Successió Intestada. Haig d'explicar, no solament el perquè, sinó el contingut del nostre text alternatiu, perquè tingui una clara justificació el fet d'haver-lo presentat. Bàsicament, nosaltres hem construït un projecte de llei que té semblances, sí, però diferències molt fonamentals en relació amb el Projecte de Llei del Govern, i que té, en conseqüència, una coherència pròpia, una arquitectura pròpia, i això és el que justifica el text alternatiu.

El nostre text implica la introducció d'una sèrie de drets successoris que poden correspondre a situacions que el Projecte de Llei no contempla. Aquestes variants, ja ho he dit, tenen entitat suficient com per obligar a la formulació d'una sistemàtica en la Llei que aconsella la seva presentació en un text diferent. I perquè, a partir d'aquest text, si s'acceptés, seria més fàcil, seria més operatiu procedir a la seva millora a través d'esmenes adients. Però vull assenyalar també aquí dues coses : per una banda, que gran part de les esmenes, simplement tècniques, que es contenen en el nostre projecte de llei alternatiu i a l'articulat, han estat incorporades ja a través del Dictamen a la Comissió en el Projecte de Llei i que, per tant, ara ja figuren en el text que reproduïx el *Butlletí* del Parlament. La segona cosa que vull manifestar és que, al marge de les discrepàncies que motiven i que justifiquen que es pugui parlar d'un projecte o d'una proposta diferent, hi ha també una sèrie de coincidències amb el text del Projecte, i que es refereixen a una sèrie de punts dels quals, com a mínim, voldria deixar constància.

En primer lloc, nosaltres acceptariem i acceptem en la nostra proposició la tècnica de la llei especial, tot recordant que, des del nostre punt de vista, hauria estat molt millor aprovar primer una llei-marc o de bases de la reforma total del dret civil català i entrar després a la promulgació de lleis especials; això, ho he explicat ja aquest matí i, per tant, sobra tota altra explicació suplementària.

En segon lloc, el principi de la incompatibilitat entre la successió testada i la intestada, però, haig de dir que nosaltres estem convençuts que a curt termini caldrà tornar a considerar aquest principi i modificar-lo, seguint molts criteris doctrinals

molt solvents, que, avui, ja proclamen aquesta necessitat i que, en definitiva, es tracta de la solució que va adoptar la Llei del Parlament de la República.

Acceptem, també, en tercer lloc, que es mantingui la necessitat de la institució d'un hereu o hereus, en el sentit que és una institució necessària. Evidentment que això no impliqui una concentració del patrimoni en una sola mà, però també, amb això, adquiriríem el compromís que caldria revisar-ho en un futur pròxim.

També coincidim amb l'acceptació del sistema de successió per ordres i per graus, i també amb la matisació del principi de la representació absoluta que fins ara regia i amb el qual estem d'acord, per descomptat. Però, haig de subratllar que en el que possiblement és l'aportació més important del Projecte de Llei, i que consisteix a millorar la posició del consort vidu, en això, evidentment, també hi estem d'acord; ja saben vostès que aquesta aportació consisteix a passar-lo del tercer lloc que ocupava actualment, després dels fills i ascendents, al segon lloc. Estem d'acord també, amb les millores, encara que insuficients des del nostre punt de vista, que s'adjudiquen al consort viu. Però, ja ho he dit, el que justifica aquest text alternatiu són les discrepàncies. I en què consisteixen aquestes discrepàncies? No dispo, evidentment, de temps per explicar amb detall totes aquestes peculiaritats que nosaltres introduïm en aquest Projecte de Llei, però sí que vull assenyalar-ne les més destacades.

La primera. La primera rau en la nostra voluntat d'atorgar al marit o a la muller vidus, quan el seu difunt consort ha mort sense testament —i aquest serà sempre el supòsit, no ho podem oblidar, es tracta de la Llei de Successió Intestada, que hem de contemplar, sense necessitat de dir-ho ja més—, d'atorgar-li més drets, més drets i més rics en contingut sobre el patrimoni del seu consort difunt. És una posició diferenciada. El Projecte de Llei reconeix al consort difunt, quan concorren fills o descendents, un dret d'usdefruit de tota l'herència, és a dir, el dret a percebre els fruits del patrimoni; patrimoni que haurà quedat propietat dels fills o descendents. Això ja és una millora en relació amb el sistema actual; ho hem reconegut. El sistema actual només reconeix el dret a l'usdefruit sobre la meitat de l'herència. Però, per a nosaltres això no és suficient, i, per tant, nosaltres proposem de reconèixer-li un dret d'opció, de triar entre, o bé aquest usdefruit, o una quota amb propietat igual a la dels fills i descendents, en el seu cas. És a dir, que en aquestes circumstàncies el vidu o la vídua podrien optar entre, o bé aquell usdefruit, o bé ser tractats, exactament, com un fill més. A nosaltres ens sembla que això és absolutament raonable, i això és el que entén i el que acceptaria tothom. Haig d'afegir, no obstant això, que no creiem que amb això n'hi hagués prou; a nosaltres ens sembla necessari, a més a més, reconèixer-li la propietat de l'habitatge conjugal; no ja l'usdefruit, sinó la propietat de l'habitatge.

Hem de pensar que hi ha un sector força extens de la societat, ja ho he dit també abans en l'altra intervenció, que està demanant que el consort sobrevivent sigui el primer cridat en cas de successió intestada. Això ens obliga a pensar que cal reforçar, evidentment, d'una forma prudent, però substantiva, la posició del consort vidu, quan concorre amb fills o descendents.

Segona discrepància : aquesta constitueix, segurament, l'a-

portació més innovadora, més original i més diferenciada del nostre projecte respecte al del Govern. Es tracta de contemplar, dintre de la Llei de Successió Intestada una situació que avui és una realitat social davant la qual s'ha produït un canvi de mentalitat molt important. Es tracta del que nosaltres, seguint la doctrina més estesa, denominem «situació de parella estable». Ens referim a aquelles parelles que no s'han casat, però que viuen com si ho fossin, i ho subratllo, això, ho subratllo : com si ho fossin. En la nostra proposta definim aquesta situació, que seria reconeguda com a tal, quan hi hagi convivència marital just abans de la mort, d'un dels dos, dels dos que formen la parella, nosaltres els anomenem «company» o «companya», i excloem altres denominacions, per raons que, en tot cas, explicaré més endavant, i que aquesta convivència s'hagi mantingut continuadament durant els tres últims anys a la mort d'un d'ells, o bé, encara que hagi estat durant un període més curt, sempre que de la seva unió hagi nascut algun fill durant la seva convivència. I quins drets voldríem reconèixer a aquestes persones? Bé, deixin-me dir, d'entrada, que nosaltres, en cap cas, pretenem una equiparació absoluta amb les parelles casades. L'altre dia es publicà, em penso que era ahir, un article de l'Honorable Conseller de Justícia en què es parlava de la poca o escassa acceptació que té aquest problema en la nostra societat. Jo haig de precisar que hi havia una confusió : allí es feia constar que només un 1,4%, si no ho recordo malament, era favorable a l'equiparació de la parella estable amb el matrimoni; però és que no es tracta d'una equiparació exacta, es tracta d'una cosa diferent, es tracta d'una aproximació. Això és el que nosaltres pretenem.

El primer dret que nosaltres creiem de justícia, reconèixer el company o companya sobrevivent —i voldríem que això succeís, tant si hi ha hagut testament com quan no n'hi ha hagut, i tant si hi ha fills d'aquesta unió com si no n'hi ha— és l'usdefruit del seu habitatge. Es tracta, naturalment, de l'habitatge que fos propietat del company difunt, i fixin-se, doncs, ho he dit abans, que nosaltres establim una gradació entre el consort vidu, que en aquest cas adquiriria la propietat, i el company o companya, que simplement n'adquiriria l'usdefruit.

Un altre dret que considerem també de justícia reconèixer-li, i aquest, naturalment, és el principal : és el de cridar-lo a succeir el seu company difunt si no hi ha fills o descendents del company que ha mort, el quals, tant si són comuns com si no ho fossin, serien sempre cridats en primer lloc. Aquí, evidentment, els seus drets queden, aquí sí, absolutament equiparats als del consort matrimonial, i no veiem cap motiu perquè no sigui així.

Per altra banda, creiem que, en qualsevol cas, cal reconèixer-los un dret que també té reconegut el vidu o la vídua que hagués estat casat : és el tema del parament de l'habitatge, les robes, el mobiliari, els altres objectes, salvats els objectes especials de valor històric, etcètera, i també, en aquest punt, equiparar-lo, absolutament, al consort. I, finalment, creiem que seria necessari reconèixer-li, fins i tot en el cas que hi hagi testament, ja ho he dit, el benefici anomenat «de l'any de plor», aquesta curiosa denominació tradicional, però que tampoc veiem cap inconvenient a mantenir, i que consisteix en el dret a habitar tot l'habitatge en què hagi conviscut el difunt i ésser alimentat a càrrec del patrimoni del premort.

Amb tot això, amb aquest quadre que he dibuixat, quedaria,

al nostre entendre, adequadament protegida aquesta situació, que avui ja no pot ser ignorada.

I un cop feta aquesta explicació, em cal dir algunes paraules a propòsit dels motius que justifiquen aquesta innovació, una innovació que alguns han qualificat d'audàcia, i que, per motius que fins ara a nosaltres no ens han convençut, no es vol acceptar. Quins arguments s'utilitzen per oposar-se a aquesta proposta? N'hi ha uns que avui ja no s'acostumen a formular d'una manera oberta i explícita, però que nosaltres pensem, desgraciadament, que es troben subjacents en les reaccions d'alguns, d'alguns. Es tracta de la convicció que aquestes situacions són, diguem-ho així, immorals o il·lícites. Bé, si la moral és una convenció de la conducta humana dintre, evidentment, també de l'acceptació d'uns principis mínims, cal reconèixer que el nostre codi moral avui no rebutja aquestes situacions; cal mirar només al voltant de les nostres situacions personals, d'amistat, familiars, etcètera.

Molt menys encara es pot considerar que la situació pugui ser considerada il·lícita, de cap manera; per tant, des del moment en què el mateix Codi Penal, en la reforma de l'any 78 ha esborrat els delictes d'adulteri i amistançament, la qualificació d'«il·lícita» no pot ser contemplada des de cap punt de vista.

Des d'un punt de vista estrictament civil, aquesta situació no és ja, avui, tan sols causa d'indignitat. Finalment, fins i tot ha començat a ser presa en consideració pel nostre dret vigent en una disposició al final de la Llei del Divorci que contempla, en alguns casos per afavorir-la i en els altres per restringir-la, la situació de convivència en aquestes condicions. Però l'argument més freqüent que s'utilitza per oposar-se a aquest reconeixement és el que es basa en la voluntat de la Constitució de protegir la institució de la família. La família està protegida per la Constitució —article 39.1. Però el que hem de preguntar immediatament és : quin és el concepte de família que la Constitució protegeix? Doncs bé, de cap manera es pot identificar aquesta institució protegida amb la família —i ho subratllo ara— necessàriament basada en una parella casada. És a dir, en la institució del matrimoni; això, no ho diu la Constitució.

I de la mateixa manera que la Constitució ha volgut equiparar i donar el mateix tractament als fills matrimonials i als extramatrimonials, i així ho acceptem tots, és a dir, ha considerat que allò que és essencial de la filiació era la seva característica natural i no pas la circumstància formal d'un determinat vincle registrat entre els pares naturals, igualment aquest nucli familiar ha d'ésser concebut —en tot cas, no hi ha cap inconvenient perquè així ho sigui dins la Constitució— com un nucli o parella que es basa en l'afecte mutu, en la voluntat de convivència permanent, fins i tot en la mútua i recíproca fidelitat i, en definitiva, en un projecte de vida en comú. I, això, es vulgui o no, agradi o no, se'n sigui o no partidari, és la família dels nostres dies.

Per tant, no solament no pot dir-se que reconèixer i donar efectes jurídics a aquesta situació va en contra de la Constitució, sinó que, ben altrament, de no fer-ho, ens estem oblidant de l'esperit de la mateixa Constitució, que proclama com a valors superiors el de la justícia i el de la igualtat. Situacions, si no iguals —em refereixo a la parella estable, al matrimoni—, però, com a mínim, semblants, han de tenir tractament, si no igual, com a mínim semblant.

Moltes vegades, més enllà fins i tot de tota l'argumentació rigorosa, i des de determinats sectors, s'argumenta que l'entrada de la parella no casada en l'àmbit del dret només pot fer-se en perjudici de la institució matrimonial; però això no és veritat. Podria dir que, encara que fos així, la justícia té les seves exigències, i la llum, la llum de la justícia, va il·luminant noves superfícies de la realitat social mantingudes molt de temps en la penombra, i compartir un tractament just o injust no ha de ser mai entès com un menysteniment d'aquell que abans tenia aquell tractament en exclusiva. Però deixin-me dir que són molts els que creuen que això no ha de produir aquests efectes, és a dir, anar en perjudici de la institució matrimonial, i que fins i tot creuen que pot produir efectes contraris; és a dir, fins i tot pot reforçar la institució del matrimoni com un pas últim al que poden tendir, si volen, les parelles estables un cop tinguin el convenciment que no estan tractades com una situació marginal dintre de l'esfera del dret, però, en tot cas, el que sí que està clar és que la defensa del matrimoni no pot fer-se en detriment d'altres interessos igualment dignes de protecció.

Hi ha una frase d'un professor eminent de dret civil, que els voldria citar textualment. És una frase potser massa altisonant per a la sensibilitat de molts de nosaltres, però que jo crec que expressa una idea exacta. És la següent: «Oposar-se al reconeixement de drets en favor de la parella estable, en nom de la tutela deguda al matrimoni i a la família que es funda sobre el matrimoni, seria incorrecte i, a part d'això, seria un error greu.» I afegeix: «La història demostra que els ídols que exigeixen sacrificis humans no tarden a ser abandonats. Convé, doncs, deixar d'una vegada de sacrificar el company o la companya a l'altar de la família legítima.» Sigui el que vulgui de tot això, i ens soni com ens soni, el cert avui és que totes aquestes situacions són freqüents en tots els sectors socials, acceptades socialment, i és també un fet evident que la seva falta de regulació només fa que produir perjudicis per a la part més dèbil de la parella. Deixin-me dir ara també que, si hi hagués temps, m'agradaria, i crec que ho podria fer, amb elements estadístics valuosos a la mà, les afirmacions que es dedueixen d'algunes manifestacions recents, entre altres la de l'Honorable Conseller de Justícia d'ahir o d'abans-d'ahir.

Els nivells d'acceptació, que això és una cosa, i els nivells de realitat, que és una altra, de la situació de parella estable són avui, ens agradi o no, no solament molt alts, sinó cada vegada creixents. Per consegüent, el dret ha d'interessar-se pel problema i sense necessitat de construir un estatut de la unió lliure com una mena de matrimoni de segona categoria. Senyor Albiol, vostè en Comissió contínuament ens oposava aquest argument: «ja el farem, aquest estatut, no rebutgem en principi contemplar aquesta situació, però s'ha de fer un estatut»; doncs, justament, és el contrari: no s'ha de fer un estatut de la parella estable que el reguli com un matrimoni de segona categoria; el que s'ha de fer és, en cada institució en la qual de regular-la o no regular-la hi pugui haver un perjudici, entrar i veure amb tota prudència i amb tot realisme quin tractament se li ha de donar. I no s'hi guanya res ocultant els problemes; això ho podria dir i ho va dir Napoleó en aquella cèlebre frase: «Els concubins passen de la llei», mirin com ara és una expressió a la moda: «passen de la llei». «La llei», deia ell, «doncs es desinteressa d'ells». Avui, que vivim en un estat de dret, un estat social i democràtic de dret, cal assegurar a tothom que

la Llei s'interessa pels seus problemes; aquesta frase ja no es pot pronunciar. S'ha dit, i nosaltres ho subscriuim, que negar al company o companya tota mena de drets de successió és cruel i és inhumà. Per tot això, i perquè hi ha una gloriosa tradició d'esperit de modernitat, una certa dosi d'audàcia i de valentia que ha estat sempre, i sobretot en el passat, una de les característiques d'aquest Parlament, nosaltres demanem que sigui considerada aquesta institució en la Llei que ara anem a aprovar, per tal que sigui una realitat allò que es diu en el preàmbul de la Llei que vam aprovar en la primera legislatura, unes paraules que tots varem aplaudir, quan dèiem: «Volem que en el dret civil català siguin respectats els valors morals i socials catalans cristallitzats en els principis de moderació, benignitat i humanitat.» Aquells que no ho vulguin fer per justícia, que ho facin en atenció als valors de moderació, benignitat i humanitat, que han caracteritzat un clar sentit ètic i progressiu del dret català. Això ho varem votar tots nosaltres; ens toca ara treure'n les conseqüències i aplicar-ho.

I em queda només, molt breument ara, assenyalar tres altres aspectes diferencials. Un d'ells és la supressió de tota discriminació sobre fills no matrimonials, que encara en queden en el seu Projecte de Llei. Per això, nosaltres proposem que no es privi els fills no matrimonials de poder transmetre a favor dels seus pares o avis —evidentment quan no correspongui qualsevol altra crida— pel fet que aquests no els haguessin donat continuadament el tracte familiar de descendents. Aquest és un requisit que es troba sovint, es demana en alguns casos per poder heretar, si es tracta de fills no matrimonials, que pares o avis els hagin reconegut com a tals, els hagin donat el tracte propi de descendents. Si aquesta fos una circumstància en la qual estiguéssim tots d'acord, en el sentit que fos impeditiva a l'hora de rebre la successió d'un descendent, no veiem cap motiu perquè, en tot cas, això no s'hagués d'establir absolutament per a tots els pares o ascendents, encara que ho siguin amb el caràcter de pares matrimonials.

Malauradament, això que en diem, per entendre'ns, «pares desnaturalitzats» —que per aquí va la cosa— no és una característica sempre aliena a la paternitat produïda dins d'un matrimoni; tampoc, doncs, en aquest punt, no voldríem que el nostre dret pogués presentar-se com a sospitos d'un tractament inconstitucional. No em puc estendre ara en detalls sobre un altre aspecte que anomeno només molt per sobre: es tracta de donar la màxima valoració també a l'adopció plena, amb la màxima desvinculació del fill adoptiu respecte a la seva família d'origen. Si alguna cosa va en un sentit modern d'adopció, és aquest. El fill adoptiu entra com si fos un fill de la mateixa sang, i aquest és el tractament que cal donar-li. Insisteixo en el sentit que té l'expressió que he utilitzat: la «màxima desvinculació», amb la qual cosa entenem i acceptem que hi ha d'haver situacions excepcionals en les quals el fill adoptiu conserva uns certs drets a rebre i a transmetre en successió béns propis des de la seva família natural i cap a la seva família natural, però, en cap cas, en l'extensió que resulta del Projecte de Llei. (*Remor de veus.*)

I finalment, ara sí que finalment, l'última d'aquestes referències...

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER: Perdoni, senyor Diputat. Prego silenci, si us plau.

Continuï, gràcies.

El Sr. CASARES : Moltes gràcies, senyor President. L'última d'aquestes referències es refereix a on ha de situar-se la frontera on acaba la cadena de parents amb dret a succeir; la vella discussió, cada vegada actualitzada, i on es produeix un avanç continuat. Es tracta del que s'anomena la línia col·lateral, la dels oncles, nebots, cosins, etcètera. El nostre criteri és que cal limitar la crida d'aquests parents estrictament fins al tercer grau, és a dir, en la majoria dels casos fins als oncles i nebots, però no fins al quart, és a dir, fins als cosins, que caldria excloure. Això sí, nosaltres proposem una excepció que ens sembla també raonable. Es crearien els parents de tercer grau, o, més ben dit, els parents de quart grau en els casos que hi hagués hagut convivència en els últims temps i en determinades circumstàncies. Això, evidentment, ajudaria a determinar situacions, de tots prou conegudes, que fan que sigui necessari estendre els beneficis de la successió a aquelles persones lligades amb un parentiu distant, sí, però que expressen una voluntat de servei i d'afecte a aquella persona de la qual poden arribar a rebre un benefici successori.

Per tot això, senyores i senyors diputats, perquè les innovacions i discrepàncies introduïdes necessiten un encaix de conjunt, i perquè les modificacions o millores que calgui introduir-hi no siguin un motiu de distorsió, demanem un vot favorable a l'esmena que proposa aquest text alternatiu.

Moltes gràcies.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, Il·lustre senyor Diputat. Per a un torn en contra, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Alfred Albiol.

El Sr. ALBIOL : Moltes gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, ja s'han fet algunes consideracions sobre el particular en tractar l'esmena a la totalitat de retorn al Govern, que, al nostre entendre, és la que reflecteix la real posició del Grup Socialista, juntament amb algunes de les esmenes puntuals presentades a aquest text del Projecte. I és que, en realitat, cal remarcar i insistir que fonamentalment són moltes més les concordances que no pas les discrepàncies entre el Projecte del Govern i el text alternatiu. I això per si sol ja hauria de fer decaure l'esmena (*remor de veus*), aquesta esmena a la totalitat amb text alternatiu, perquè aquesta possibilitat parlamentària només té un autèntic sentit quan el text alternatiu respon a punts de vista divergents molt més profunds, i aquest, al nostre entendre, senyor Casares, no és el cas.

En matèria de successió intestada, les modificacions que proposa el text alternatiu són poques i puntuals, com reconeix la mateixa exposició de motius. Gira entorn de quatre idees, que examinarem tot seguit i en particular, però, ja abans, cal esmentar que el grau de discrepància és diferent en cada cas, com apuntarem ara mateix i ho detallarem en tractar de les esmenes singulars als diferents articles del Projecte, en què es tornen a reproduir els criteris avançats en el text alternatiu.

La primera de les idees esgrimides per justificar el text alternatiu fa referència a la millora de la posició del cònjuge vidu, i és cert que el text alternatiu millora la posició del cònjuge vidu respecte a la situació legal anterior, però no estem d'acord que la millori respecte del Projecte de Llei. En efecte, tant el Projecte com el text alternatiu avancen la posició del consort, amb la crida successòria, al segon grau i, fins i tot, en concurrència amb el primer.

Efectivament, però discrepem en la manera de fer-ho. El

Projecte atribueix al consort la condició d'usufructuari universal en cas de concurrència amb els descendents. El text alternatiu configura, en favor del consort, una opció entre concórrer a l'herència com un fill, un fill més, evidentment, o restar com a usufructuari universal. Més endavant, en contestar les esmenes puntuals, explicarem les raons per les quals entenem millor la nostra solució que la que se'ns presenta de contrari. Ara només hem d'insistir que, quan el consort opti per l'usdefruit, la seva situació serà idèntica en la perspectiva del Projecte i en la perspectiva del text alternatiu, i això no justifica, al nostre entendre, la sol·licitud d'esmena a la totalitat.

D'altra banda, la concurrència en la successió del cònjuge com un fill més planteja greus problemes de tipus tècnic : barreja de titularitats entre els fills i cònjuge, manca o debilitació de l'automatisme en la successió intestada, en fer-ho dependre de la decisió o opció d'un dels beneficiaris. Per això entenem que no és procedent acceptar aquest criteri com a vàlid suport d'un text alternatiu, sens perjudici de tractar novament la qüestió més endavant. La mateixa cosa podríem afirmar sobre la reforma d'aquelles quatre idees que en l'Exposició de Motius del text alternatiu es presenten com a legitimadores de l'esmena a la totalitat.

Es tracta —recordem-ho— de la introducció del company o de la companya com a subjecte beneficiari de la successió intestada. Una primera aproximació al tema, que no dubto a qualificar com a superficial, podria semblar que aquesta esmena sí que justifica l'esmena a la totalitat i el text alternatiu, però una anàlisi en profunditat ens revela la inconsistència d'aquesta argumentació.

Evidentment, des d'alguna perspectiva, la regulació de la parella estable pot legitimar tot un projecte de llei regulador, en extensió i profunditat, del fenomen, però entenem que en cap cas legitima un text alternatiu a una llei que és —i així s'anomena— de successió intestada.

D'altra part, com es posarà en relleu en discutir les esmenes concretes, la nostra oposició no és, per descomptat, a la parella no matrimonial estable, i molt menys al company o companya, en definitiva, persona que la compon, sinó que s'atribueixin uns efectes successoris —però només successoris— a aquesta realitat social. En aquest sentit, sí que la nostra discrepància és radical, ja que en cap cas podem admetre que aquesta figura jurídica, efectivament regulada en el dret històric i en el dret comparat, entri en la nostra legislació civil —i perdonin l'expressió— d'amagatotis, per una porta falsa, com seria una llei de successió intestada, de la qual cosa sí que no hi ha cap precedent ni en el temps ni en l'espai, i no és, senyor Casares, com vostè deia, per qüestions de codis morals ni per il·lícits penals, sinó que el que no volem és que entri per aquesta porta falsa, i aquest és un dels arguments que el nostre Grup té per dir que no a la introducció del que vostè pretén.

És evident que la successió intestada es fonamenta en vincles jurídics, i no s'hi pot introduir en la regulació cap beneficiari sense que això comporti l'atribució d'un *status* de filiació, de parentiu o de matrimoni, i sense que es determini si entre el company i la companya que formen una parella estable hi ha relació jurídica de parentiu o familiar. No se'ls pot atribuir, al nostre entendre, almenys en l'àmbit de la successió intestada, ni els mateixos drets que al cònjuge o consort, unit al causant per vincles jurídics de matrimoni, ni drets de qualsevol altre

classe; la determinació del règim jurídic general de la parella estable, en tot cas, s'ha de fer en un altre marc; i amb la formaliat, importància i solemnitat que una decisió d'aquesta naturalesa comporta.

D'altra banda, l'admissió de la figura del company en la successió intestada implica una sèrie d'inconvenients i dificultats que exposaré amb major deteniment en contestar el grup d'esmenes que tenen aquesta figura com a protagonista. En la regulació dels efectes successoris intestats en el cas d'adopció plena la tercera de les idees que ara examinem — la situació és semblant. No hi ha gairebé discrepància de fons entre el Projecte i el text alternatiu. Se'ns ofereix — és veritat — una sistemàtica diferent i una ordenació nova que, d'alguna manera, ha quedat consensuada al llarg de la discussió parlamentària en Ponència; però des d'un punt de vista material, la regulació és molt similar. Tant un text com l'altre preclamen, amb major o menor rotunditat i correcció tècnica, el principi que el fill adoptiu es desvincula de la família d'origen i, per naturalesa, simultàniament que passa a integrar-se en la família d'adopció i tant un com l'altre admeten restriccions a aquest principi.

Algunes excepcions a l'adopció, per part del consort, d'un fill per naturalesa de l'altre — són admeses en les dues posicions que en aquest moment estan enfrontades. El Projecte, però, que proclama el principi amb major rotunditat i caràcter recíproc, contempla també unes altres excepcions; i a les quals ens referirem al seu moment, en discutir les esmenes puntuals, que patirien la finesa jurídica que han de tenir les lleis civils en el seu àl·lany i obligació d'incorporar les matisacions que calgui, de cercar les solucions més idònies per resoldre amb criteris de justícia la major part de problemes i casos de la vida real. Això és el que, al nostre entendre, fa el Projecte, la qual cosa no fa el text alternatiu, i que justifica l'oposició a l'esmena.

Finalment, la darrera de les quatre idees de pretesa discrepància entre el Projecte i el text alternatiu es refereix a la limitació en el grau de parentiu per succeir en la línia col·lateral. És cert que hi ha diferència de criteri, ja que el Projecte accepta el quart grau, mentre que el text alternatiu només l'accepta quan hi ha convivència; però considerem que aquesta diferència no és gran ni justifica una esmena a la totalitat amb text alternatiu.

També, en el seu lloc escaient, raonarem els avantatges de la nostra tesi, però ja des d'ara apuntarem que el nostre criteri es troba més ajustat a la realitat social que el del text que introdueix una distinció de tracte entre el tercer i el quart grau, i sense justificació real, i que, en donar rellevància al fet de la convivència, complica notablement un fenomen com és el de la successió intestada, per al qual és bo el major grau possible i d'automatisme.

En conclusió, doncs, cap de les quatre idees exposades com a motivació del text alternatiu, al nostre entendre, tenen la suficient rellevància per justificar una esmena a la totalitat, sense perjudici del seu valor singular; a debatre en cada cas i en cada moment en concret.

Per tot això, el nostre Grup parlamentari s'oposa a l'esmena a la totalitat amb text alternatiu presentada pel Grup Socialista. Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyores i diputades i senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER. Moltes gràcies, l'Il·lustre senyor Diputat. Algun grup desitja posicionar-se?

(Pausa.) Té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor... (El Sr. Puig i Fiolà demana per parlar.) Un moment, un moment. El Grup Mixt? (Pausa.) El Grup d'Esquerra? (Pausa.) El Grup... Té la paraula, per ordre de menor a major, si m'ho permet l'Il·lustre senyor Diputat, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Mañes Vives, en representació del Grup parlamentari del Partit Socialista Unificat.

El Sr. VIVES : Moltes gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, el nostre Grup parlamentari donarà suport al text alternatiu presentat pel Diputat senyor Casares, perquè sentenem aïllats, que aquests quatre temes, als quals ara feia esment el Diputat senyor Albiol, són millor regulats des de les nostres concepcions del que han de ser cadascun d'ells, en el text alternatiu, que en el text del Projecte de Llei.

Des de la nostra òptica, el text alternatiu millora la posició del cònjuge vidu, introdueix un tema important, el tema del company i la companya, malgrat que amb limitacions, amb talls, però, evidentment, l'introdueix, i això era bo; limita el grau de parentiu per succeir desvinculant el fill adoptiu dels seus orígens i l'equipara amb la resta de fills. Quatre elements que hem semblen realment importants.

I és cert, com deia ara el Diputat del Grup parlamentari de Convergència i Unió, que en alguns d'aquests temes hi ha hagut aproximacions, concretament en el primer, a l'interior de la Ponència i la Comissió, i això ens porta a nosaltres de nou al que era l'origen de la nostra esmena a la totalitat; és a dir, si ha estat possible atansar posicions en un d'aquests temes, per què no ha estat possible atansar-les en la resta de temes pendents i diferencials entre el text alternatiu i el text del Projecte?

Ides de la nostra òptica, això ha estat així per la forma de tractament d'aquests textos, per la manca de voluntat d'avançar per la via de la ponència conjunta. Perquè, miri, senyor Albiol, el que no val quan un vol oposar-se a un text alternatiu, és sortir a la tribuna i dir: « Aquest tema, sí, però... », i quedar en « tema, sí, però », i m'estic referint al tema de la introducció i de contemplar les relacions company-companya, parella estable, al marge del matrimoni. No val dir « sí, però »; és a dir, no és val dir: « Aquest tema, nosaltres el volem contemplar, però és que, realment, introduir-lo d'aquesta manera és introduir-lo d'amagatots ». Miri, el problema és que, si vostès votessin a favor d'aquest tema, és possible que l'introduíssim d'amagatots, però, és clar, el preocupant és que, si vostès voten « no » a aquesta qüestió, com ha anunciat, no l'introduïm ni d'amagatots, i, per tant, no entrem a discutir-lo, i quan un grup parlamentari responsablement — i, a més a més, té la majoria absoluta —, i, amb totes les garanties del món, i amb molta prudència, i amb totes les garanties del món, i amb molta tranquil·litat, i essent molt conscients del que anem a regular, és acceptar les opinions d'altres grups parlamentaris, dient: « Avancem per ponència conjunta, fiquem en comú allò que tinguem » — que segurament serà molt — « en relació amb aquesta qüestió », precisament per la limitació de camp en el qual podem avançar, i, a partir d'aquí, regulem-ho. El que no's hi val és dir: « Sí, ja ho farem, el marc és un altre, no es pot introduir aquí », i d'aquesta reflexió treure la conclusió que el que es fa és, naturalment, no introduir-lo ni

d'amagatotis. Si s'introdueix aquí per via de successió intestada, és perquè vostès han volgut, perquè vostès han portat a aquesta Cambra una llei, un projecte de llei de successió intestada, i no han portat el que havien d'haver portat, que és la proposta de creació de ponència conjunta per discutir la globalitat del text de la Compilació i en quins temes convenia o no convenia d'avançar i en quins temes era convenient deixar-ho com està.

En conseqüència, si el text alternatiu és millor que el text del Projecte de Llei, i a partir de la dinàmica que vostès han introduït, del mètode de treball, hem d'escollir entre text contra text, nosaltres ens quedem amb el text alternatiu, que ens agrada molt més que no pas el text del Projecte de Llei, i és per això, senyor President, que anunciem el nostre vot favorable a l'esmena del Grup Socialista.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies. Ara sí, el representant del Grup Popular, el senyor Pujol, té la paraula.

El Sr. PUJOL I FOLCRÀ : Senyor President, senyores i senyors diputats, des d'un punt de vista tècnic, el text articulat alternatiu, des del nostre punt de vista, no és gaire millor que el del Projecte.

No en va un cinquanta per cent dels seus articles són còpia més o menys literal d'aquell; és una presumpció. Jo no sé si l'esmena amb text alternatiu és una còpia del Projecte o és que el Projecte és una còpia de l'esmena al text alternatiu. Ho dic així perquè entenc que, cronològicament, potser és així.

A això hem d'afegir l'agreujant que introdueix elements que per a nosaltres el fan inacceptable. Em refereixo, principalment, però no únicament, a la institucionalització de la figura del company, que assoleix carta de naturalesa legal, i també al fet de tancar en tercer grau la possibilitat d'heretar en l'ordre col·lateral.

El Partit Socialista, segons es desprèn de l'Exposició de Motius, s'ha fet intèrpret de les necessitats de la societat catalana d'avui, i aquest coneixement li permet deixar de banda, entre moltes altres coses, crec jo, allò que considera «absurdes especulacions» sobre la probable voluntat presumpta del causant, així com ignorar la mateixa *ratio* de la institució de la indignitat successòria, fortament arrelada en el nostre dret civil.

Nosaltres, que no sabem amb certesa infal·lible què és allò que convé a la societat catalana d'avui, ens permetem discrepar de les tesis socialistes i assumir la defensa d'uns valors molt diferents, perquè creiem que són positius i perfectament vàlids per a Catalunya.

Pel que fa al company i al reconeixement dels seus drets a la successió, vull dir en primer lloc que, per raons ideològiques òbvies, no ens sembla admissible. Segons l'article 53 de la Constitució espanyola, el principi de protecció a la família, consagrat en l'article 39, haurà d'informar la legislació positiva. És polèmica entre els autors si aquesta protecció a la família —reconeixem que és polèmic— es refereix només a la família matrimonial o si el concepte de família emprat per la Constitució s'ha d'estendre a les situacions de mera convivència.

Salvant el principi constitucional d'absoluta equiparació entre fills matrimonials i extramatrimonials, que ningú discuteix, pensem que els poders públics han de tenir molt present, a l'hora de legislar, la presència de certs principis i criteris re-

ctors de caràcter ètic, i estan obligats per la Constitució a promoure i primar les institucions en les quals tals principis prenen cos i es manifesten, com ara la família matrimonial, punt de màxima convergència delsponents constitucionals i model més d'acord amb la moral social actual.

Vull citar, per abonar aquesta opinió, un magnífic treball, publicat a la *Harvard Law Review*, d'abril del 1980, titulat «La Constitució i la família», on s'afirma : «Hi ha certs valors que són bàsics en qualsevol societat moderna, i han d'ésser protegits per l'Estat a través de la llei.» Però, fins i tot fent abstracció de la nostra filosofia conservadora, que té un dels seus postulats fonamentals en la defensa de la família matrimonial, hi ha raons d'ordre pràctic i d'estricta justícia que permeten discutir la viabilitat de la proposta socialista.

La certificació de la qualitat de «company» es pretén resoldre fixant un termini mínim de convivència que plantejarà seriosos problemes provatoris, o que plantejarà seriosos problemes provatoris, i que esdevé discriminatori en relació amb altres companys que hagin conviscut anteriorment amb el causant durant períodes de temps molt més llargs.

Segona qüestió : s'agreuja si pensem que en el cas d'un segon company, que en un lapse de convivència de només nou mesos, pel fet de tenir un fill pot privar de tota participació en l'herència el primer, que tal vegada hagi compartit mitja vida amb el premort.

I, finalment, no cal insistir, em sembla, sobre la intrínseca conflictivitat de l'article 24 del text alternatiu, donat que la menys o més precària estabilitat de les situacions de fet que es poden englobar en la convivència *more uxorio*, serà constant font de litigis entorn de les circumstàncies de separació o de convivència marital amb tercer, recollides en aquest esmentat article 24 del text alternatiu.

La successió és matèria massa delicada per a regular-la en funció de criteris inestables i de difícil fixació. Cridar persones que conviven amb el causant sense cap tipus de compromís ens sembla més una reminiscència nostàlgica dels anys seixanta que no una proposta seriosa de futur per construir una Catalunya millor.

Pel que fa als drets dels parents col·laterals, nosaltres partim del principi d'eixamplar al màxim les possibilitats que l'herència beneficiï la família abans que dissoldre-la en mans de l'Estat.

Coherents amb el nostre ideari, hem proposat en l'esmena número 17 reconèixer els drets dels parents col·laterals fins al sisè grau, si bé entenem que hi ha d'haver una excepció o una demostració, que és que hi hagi convivència amb el causant, la qual cosa és evidentment contraposat amb els punts de vista socialistes.

El nostre tarannà no permet sacrificar els cosins en benefici d'una Generalitat que no deixa de ser Estat.

El text alternatiu socialista deixa ben clar també en aquests punts que en l'escala de valors del PSC encara pesa més l'Estat que les persones, tant en la seva dimensió individual com familiar. Quina altra explicació pot tenir, sinó, limitar el mecanisme de la intestada al tercer grau col·lateral?

Valorem els esforços desplegats per millorar la condició del cònjuge vidu com l'atribució en propietat de l'habitatge, encara que hi trobem a faltar una condició sobre el seu origen i no volem incórrer, per un altre cantó, en alguna altra forma de reserva, que ja vàrem dir la nostra opinió, en tractar de la su-

pressió de les reserves legals.

La possibilitat d'optar entre l'usdefruit de tota l'herència o una quota, part igual a la dels fills, ens sembla també una aportació positiva.

Però, fent balanç del text en el seu conjunt, he de manifestar que el Grup Popular votarà desfavorablement el text alternatiu socialista.

Moltes gràcies, senyor President; senyores i senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies. Correspon ja sotmetre a votació aquesta esmena a la totalitat amb text de retorn, del Grup parlamentari Socialista.

Vots a favor d'aquesta esmena a la totalitat, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 21 vots a favor, 56 en contra i cap abstenció.

Correspon ara sotmetre a votació l'article primer, ja que no té esmenes.

Article primer. Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Abstencions?

Vots en contra?

El text del Dictamen de l'article primer ha estat aprovat per unanimitat dels presents.

Passem ja a l'article segon. La primera esmena és l'esmena quarta, que presenta el Grup parlamentari Popular. Per a defensar-la, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Simó Pujol.

El Sr. PUJOL FOLCRÀ : Senyor President, jo entenc que les esmenes 4, 42 i 44, atès com ha quedat la Llei de Reforma de les Reserves Legals, han decaigut.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : D'acord. Passem ja a l'esmena número 5, del Grup parlamentari Socialista.

El Sr. CASARES : Senyor President, amb tots els respectes, nosaltres considerem que aquestes esmenes no han decaigut. En aquests moments encara no sabem quina és la voluntat de la Cambra pel que fa a mantenir o no mantenir les reserves en la Llei de Successió Intestada. Si bé és veritat que fa pocs moments acabem d'aprovar una Llei en què es mantenen les reserves, una llei posterior pot derogar la llei anterior. Per consegüent, tècnicament, procedeix la votació d'aquestes esmenes; altra cosa és que considerem que entre tots hem donat els arguments necessaris i adients i renunciem a la seva defensa, que és el que jo faig en aquest moment.

Moltes gràcies.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies. L'Il·lustre Diputat senyor Alfred Albiol vol fer un torn en contra?

El Sr. ALBIOL : Sí, senyor President, des de l'escó mateix. Jo suposo que el senyor Casares, vostè, en fer la defensa de l'esmena número 5, a la vegada també feia la de la 43, que té una connexió amb aquesta esmena número 5.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Efectivament.

El Sr. ALBIOL : Senyor President, donem per reproduïdes totes les argumentacions que hem fet, bé, en el debat de la Llei de Reserves, però sí que voldríem dir —si m'ho permet—, en mig minut, que tenim interès a assenyalar que el Grup Socialista, que manté les esmenes, accepta el criteri de troncalitat en la successió dels impúbels que més aviat, senyor Casares, és un corollari a l'inversa de les reserves, i especialment de la re-

serva binupcial i que, d'altra banda, a part d'aquesta excepció que li faig, pel nostre Grup no té gaire sentit en un ordenament jurídic que es suprimissin radicalment totes les reserves i totes les reversiones legals.

Moltes gràcies, senyor President; senyores i senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies. Correspon ara l'esmena número 6, del Grup parlamentari Socialista, de modificació. Per a defensar-la, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Francesc Casares.

El Sr. CASARES : Senyor President, senyores i senyors diputats, en ser cridat ara a la defensa d'aquesta esmena número 6, que és una esmena a l'article segon, si no m'equivoco, del text del Projecte de Llei, vull fer constar que, si ens és permès, introduïríem a partir d'ara una tècnica parlamentària que ajudaria, encara que de bell antuvi semblés el contrari, a simplificar el debat.

Resulta que al llarg de tot el Projecte de Llei hi ha una sèrie d'articles en els quals s'insereixen determinades esmenes per motius diferents. Aleshores, nosaltres pensem que seria més coherent que d'una vegada es defensessin totes les esmenes que es refereixen a la mateixa matèria, encara que aquestes esmenes s'apliquessin a articles diferents, amb la qual cosa, arribat el moment de votar-les, les donaríem per defensades i això es podria fer en cada un dels temes.

Si el senyor President no hi té inconvenient, per tant, jo anuncio des d'ara que defensaria una sèrie d'esmenes, que totes fan referència a la matèria que m'obliga tractar l'esmena número 6, que és el tema de la parella estable, company o companya, en els drets successoris, i que serien les següents...

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Si li sembla, estant-hi d'acord aquesta Presidència, aniríem agrupant les esmenes en funció de la temàtica específica als diferents aspectes que proposa la Llei. Per tant, si no s'indica el contrari, s'ordenaria en aquest sentit, tot i que les votacions procedirien d'acord amb l'ordenació establerta en la publicació corresponent.

Moltes gràcies, senyor Casares. Ara pot anunciar les esmenes que desitja defensar.

El Sr. CASARES : Les esmenes que defensaria serien les corresponents als números 6, 9, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 45, 47, 49 i 50.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies.

El Sr. CASARES : L'esmena número 6, com he dit abans, s'insereix en l'article 2 del Projecte de Llei. L'article 2 estableix d'entrada un règim general de la successió intestada, establint el sistema de la crida com a hereus del difunt d'aquelles persones amb els vincles que s'enumeren en l'article, en aquest article.

És el moment, doncs, en què si, efectivament, no a través d'un text alternatiu, però sí esmena per esmena, hi ha voluntat, efectivament, d'introduir aquestes millores, aquestes correccions, és ara, i per primera vegada la llei es presta a aquesta avinentesa d'introduir en el lloc que correspon la crida al company o companya de parella estable.

I deixin-me, ja que l'acumulació d'aquestes esmenes permet una laxitud en el temps, que tracti de contestar una de les rèpliques que el senyor Albiol ha formulat a la nostra voluntat de tractar de donar un acolliment jurídic en els que viuen com si estiguessin casats —tot i no estant-ho—, que ell ha qualificat

d'intenció d'introduir d'amagatotis aquesta institució. Bé, jo no sé quin abast dóna a aquesta expressió. Jo, evidentment, l'entenc únicament en la seva dimensió jurídica i interpreto que vostè trobava dificultats que una institució d'aquest tipus tingués acolliment en un text legal quan no ha estat contemplada d'una manera frontal —per dir-ho així—, vostè ho ha dit amb tota la solemnitat que requereix —jo no sé de més solemnitat que un debat en una Cambra amb plena sobirania per legislar—, i en dir això a mi em sembla que oblidava, senyor Albiol, una cosa bàsica i fonamental, i és que la institució de la convivència com si es tractés d'un matrimoni, tot i no essent-ho, és a dir, la convivència en forma marital ja existeix, ja té carta de naturalesa en l'ordenament jurídic. I tant, si la té! El que passa que la té per negar drets a cadascun dels companys, no per a reconèixer-los-els, però això no treu que la institució és reconeguda i, si no, diguem vostè si això no és així, en funció del que estableix la mateixa Compilació de Dret Civil Català en l'article 152, quan diu, per exemple, que: «el consort sobrevivent perd el dret a la quarta vidual per viure maritalment amb una altra persona»; quan l'article 25 de la Compilació diu també que: «no es té el dret als beneficis establerts de l'any de plor, de l'habitatge conjugal i aliments, per tant, quan: «el consort supervivent se separa judicialment o es torna a casar o viu maritalment de fet amb una altra persona»; o bé l'article 250 de la mateixa Compilació, quan estableix, en relació amb el dret d'usdefruit del vidu o de la vídua sobre l'herència del seu consort difunt, diu: «no tindrà dret a aquest usdefruit el vidu o la vídua que estigui separat del cònjuge difunt i el perdrà si contrau nou matrimoni o si passés a viure maritalment de fet amb una altra persona». I, escolti, és el mateix Projecte de Llei que vostès han presentat. En l'article 11 número 4 s'estableix clarament: «No té dret a gaudir d'aquest usdefruit el vidu o la vídua que es trobin en alguns dels supòsits fixats per l'article 14 d'aquesta Llei, i el perd si contrau nou matrimoni o si passa a viure maritalment de fet amb una altra persona.»

És que contínuament ho tenen en consideració, aquesta constitució com aquesta, la tenen contínuament en consideració. I vostès, això, no s'ho han inventat, veritablement, perquè això està al Codi Civil, i el Codi Civil ja s'ocupa de fer perdre drets a aquelles persones que han optat per aquest sistema de convivència, que és el cas d'aquell que té dret a una pensió i el perd per aquest motiu; que és el cas, per exemple, de l'article 320 del Codi Civil, quan diu qui es pot emancipar, o el jutge pot donar autorització per emancipar els fills majors de setze anys quan aquell que exerceix la pàtria potestat contrau noves nupcies o conviu maritalment amb persona distinta de l'altre progenitor... I així contínuament: la Llei del divorci, en les seves disposicions addicionals ho contempla, i el Codi Penal ho contempla com una situació de vegades d'agreujament, de vegades d'atenuament, en determinades formes delictives... De manera que això es voler donar una excusa, això és voler donar una excusa.

Nosaltres, l'únic que pretenem és que si el dret ha tingut la suficient sensibilitat per admetre que hi ha situacions d'aquestes, encara que en determinats casos les utilitza i només les utilitza per treure els drets, de la mateixa manera, no hi ha cap inconvenient que, si ho creiem oportú —i, si no ho creiem oportú, diguin-ho clarament: «no ho creiem oportú»—, es

tingui en consideració per reconèixer-los beneficis. Aquest és el problema. Per tant, i ara em dirigeixo al senyor Pujol, quan ens diu: «i com provaran vostès aquestes situacions?» Doncs, evidentment, les provaran per tots els mitjans que en dret correspon provar les coses: de vegades es podrà provar i de vegades no es podrà provar, i aquí no passa res. Només faltaria que perquè hi haguessin dificultats de prova el dret no pogués contemplar determinades situacions, i, com he dit abans, el dret no s'ha estat d'intentar —diguem-ho així— castigar aquells que han optat per aquest sistema de convivència pel simple fet que això seria difícil de provar. Per tant, aquestes són dues argumentacions que a mi, personalment, no em valen.

Dit això, aleshores jo tractaré d'explicar aquestes esmenes, que, situades dins del Projecte de Llei, donarien la configuració de fins on i en quina forma nosaltres voldríem donar acolliment a aquesta situació. Per tant, en l'esmena que tenim assenyalada com a número 6, modificariem l'article 2, en el sentit d'introduir, a continuació de «els seus parents», com a cridats amb dret a succeir, «el seu consort o company supervivent, dintre dels límits que estableix la Llei».

En l'esmena número 9, que m'he compromès també a defensar ara, en aquest moment, seria la que correspondria a l'article 10. L'article 10 tracta de la successió del descendent i és allí on cal fer la reserva dels drets del company.

L'esmena següent, la 23, correspondria després de l'article 11, quan ja s'ha tractat en una Secció Segona de la successió del cònjuge, caldria obrir una Secció Segona bis, que és la numeració provisional que li donariem, per a regular la successió en favor del company sobrevivent.

I les esmenes 24, 25, 26 i 27 formen un conjunt, formen un bloc, per dir-ho així, en el qual hi ha la regulació del contingut d'aquests drets successoris. Quin és aquest contingut que ja he enumerat per sobre en la meua intervenció per defensar l'esmena a la totalitat amb text alternatiu? Doncs bé, això se situaria en uns articles 15 bis, 15 ter, 15 quarto i 15 quinto, en els quals es determinaria que els efectes previstos en aquestes lleis s'estendrien al company o companya, i que nosaltres definim com, exactament, aquelles persones que han conviscut maritalment amb el causant com a mínim durant els tres anys immediatament anteriors a la seva mort, o, quan existint la relació de convivència en el moment de la mort del causant, havia nascut un fill d'aquella o n'havien adoptat un de forma plena durant la dita relació.

És evident que, posats a voler acceptar aquesta novetat, es pot discutir, evidentment, si aquesta convivència s'ha d'assenyalar amb un, amb dos, amb tres, amb quatre o cinc anys. Això és una opció que, evidentment, s'ha de fer en funció d'uns criteris de tipus social, d'investigació de quin és el punt on adquireix maduresa —perquè també, de vegades, adquireixen maduresa aquestes situacions—, i cal dir que en les legislacions que han acceptat aquesta institució això varia, evidentment, però normalment se situa al voltant de tres anys el període de convivència que legitima ja per qualificar una parella d'aquest tipus com una parella estable. Evidentment que el fet del naixement d'un fill d'aquesta unió, per si sol, ja, amb independència del període de convivència, ja ens porta a acceptar la regulació d'aquesta institució.

A continuació, en un altre article, s'establiria que, en defecte

de fills i descendents del causant, el company o companya supervivent el succeeix en tots els seus béns i drets, sempre que no sigui cridat el cònjuge vidu en els casos previstos per aquesta Llei. És una mostra, penso jo, de la voluntat d'establir aquestes novetats amb la necessària prudència. Veritablement, hi hauria pocs casos en què caldria cridar en primer lloc els cònjuges, els consorts matrimonials, perquè justament haurien perdut ja, com a conseqüència de la convivència establerta en forma lliure, en forma no matrimonial, el seu dret a succeir, però per si n'hi pogués haver —com possiblement es podria pensar en algun cas molt excepcional—, aquí es manté la necessitat que es conservi la prioritat de la successió en els consorts matrimonials.

I, en un altre article, s'establiria que el company o companya supervivent no tindrà dret a succeir el causant quan es trobi separat d'ell o quan contregui matrimoni o passi a viure maritalment amb una altra persona. És la voluntat de tractar la institució d'un manera semblant a com es tracta la institució del matrimoni.

Aquestes serien les quatre esmenes, diríem, que donarien contingut de drets a la successió.

L'esmena número 28, que és una esmena que fa referència a l'article 16, és aquella que necessita cridar el company en ocasió de la successió en la línia ascendent. En aquests casos, doncs, també cal fer l'excepció del company.

A l'esmena número 30, que fa referència a l'article 18, s'estableix en ocasió de la successió en la línia collateral. També en aquest cas es fa l'excepció relativa al company. Com veuen vostès, es tracta simplement d'un conjunt d'articles que donen coherència a l'esquema que s'ha dibuixat prèviament.

L'esmena 45, que ve a continuació de l'article 29, que és l'últim de tot l'articulat de la part numerada de la Llei, ens introdueix unes disposicions addicionals. En total són sis disposicions addicionals. La primera d'elles, el que fa és reconèixer al company el primer dels drets que fora del règim estrictament successori es reconeixen també com a derivats del matrimoni als consorts, és a dir, en aquest cas seria el reconeixement al dret al parament i, per tant, amb modificació de l'article corresponent de la Compilació.

Ens queden l'esmena 47, que estaria en la mateixa línia, és a dir, que caldria també reconèixer al company o companya els beneficis denominats de l'any de plor, amb modificació, per tant, de l'article corresponent de la Compilació; l'esmena 49, que correspondria a una Disposició Addicional Cinquena, on estén el tractament de la indignitat successòria al company o companya en un aspecte, només, en un aspecte paral·lel al que correspondria també al consort, i, finalment, l'esmena número 50, que seria la que pretendria la introducció de la Sisena de les disposicions addicionals, que estén el tractament de la indignitat successòria al company o companya també en un altre aspecte.

Amb això, senyores i senyors diputats, jo, l'únic que faig és, ara, únicament, tractar de precisar que, efectivament, si hi ha voluntat d'acceptar d'alguna forma el plantejament que hem formulat, en el sentit de prendre en consideració aquesta situació que avui està demanant de ser contemplada i que una de les vies d'accés a l'ordenament jurídic seria el de la successió intestada, dic, doncs, que aquestes esmenes donen base suficient perquè una per una puguin ser contemplades i puguin ser

acceptades. Amb això, senyor President, jo em penso que he donat compliment al propòsit de resumir tot al més possible quin és el contingut de la nostra proposta, i queden defensades totes les esmenes que he enumerat al començament.

Moltes gràcies.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, senyor Diputat. Per a un torn en contra, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Alfred Albiol.

El Sr. ALBIOL : Moltes gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, totes aquestes esmenes tenen en comú la pretensió d'introduir en el Projecte de Llei de Successió Intestada la figura del company o la companya, en definitiva, del que també se'n diu i se'n denomina parella estable.

En alguns casos —i això ho ha explicat bé el senyor Casares— l'esmena consisteix només a afegir l'expressió «o company» a continuació de l'expressió «consort». Es tracta, doncs, d'esmenes que en podríem dir de coherència, en el sentit que si s'acceptés la figura del company les esmenes procedirien, i, si no s'accepta, decauen de manera automàtica. És el cas de les esmenes 6 i 9 —encara que també aquesta està en coherència amb el grup de la posició jurídica del cònjuge—, i a la pràctica de les que es proposen modificar el text de la Compilació en el mateix sentit, com són la 45, la 47, la 49 i la 50. Ja no ens referirem més a aquestes esmenes, que, en definitiva, han de córrer la sort de la figura de qui depenen.

Resten per contestar, aleshores, les esmenes 23 a 27, que, en síntesi, aquest grup essencial d'esmenes pretén incorporar al Projecte una nova secció, esmena 23; definir què s'entén per «company», esmena 24; atribuir-li un dret d'usdefruit de l'habitatge de convivència, esmena 25; cridar-lo a succeir en defecte de fills o descendents, si no és cridat el cònjuge, esmena 26, i establir els supòsits en què no heretaria, esmena 27. No entrarem, però, amb detall, en el contingut d'aquesta regulació. Amb alguns dels extrems podríem fàcilment estar d'acord, perquè, com jo li he dit abans, senyor Casares, la nostra objecció és prèvia, i es basa en diferents motius, els quals anem tot seguit a assenyalar.

Sense prejudicar de moment si la parella no matrimonial estable ha d'incorporar-se a l'ordenament jurídic català, el que sembla clar és que no hi pot ingressar pel que, com dèiem abans, nosaltres anomenem la «porta falsa». En efecte, es pot discutir, i molt, sobre aquesta juridificació de la que podríem anomenar parella no jurídica, però el que sembla clar és que el problema s'ha d'abordar frontalment i no com de passada en regular la successió intestada.

Senyor Casares, o és que el cas de la successió intestada és l'únic o tan sols el més important problema de la parella estable? I abans de morir un dels seus integrants, què en fem? Quin règim jurídic, ni que sigui només patrimonial, li atribuíem? I què succeeix en el cas d'una successió voluntària, que no tingui per destinatari el company o la companya? Si s'ha de regular la figura —anava a dir «la institució», però crec que als mateixos afectats per la situació no els agradaria—, fem-ho, però directament en la seva amplitud total, probablement fins i tot transcendint el marc de la proposta socialista, però no com per la porta falsa en ocasió de la Llei de Successió Intestada.

Però fem una passa més —perquè no vegi, senyor Casares, que li redueixo els arguments— : resulta que cap dels ordenaments jurídics dels països culturalment més pròxims a nos-

altres resol el problema en l'àmbit de la successió intestada. Citem només els països de més pes demogràfic : ni França, ni Anglaterra, ni Itàlia, ni la República Federal Alemanya no concedeixen un dret successori intestat al company o companya. Dins la successió intestada es limiten a considerar el consort supervivent. I això, per què? Que potser no hi ha matrimonis de fet en aquests països? Que potser llurs legisladors no hi donen una resposta positiva? No és pas això. En tots aquests països el matrimoni de fet és una realitat social considerada legalment, però aquí no ho és.

Per fer-ho així hi ha raons de pes. Es poden atribuir determinats efectes a una modalitat de parella estable, com és el matrimoni de fet; però a efectes successoris intestats, no s'atribueixen més que al matrimoni concret en la forma prevista per l'ordenament jurídic de què es tracti. No creiem nosaltres que ens haguem d'apartar d'aquesta línia.

Des d'una altra perspectiva més sociològica, ens podem preguntar seriosament si l'atribució d'efectes successoris intestats a la parella estable es correspon amb la naturalesa d'aquesta relació, sobretot quan —com és el cas que ens ocupa— es constitueix voluntàriament i no per causa d'impossibilitat de contreure matrimoni en forma.

No es tracta de pensar en una parella concreta que, mitjançant —i això vostè ho sap— la successió voluntària, podrà resoldre, sens dubte, el seu problema concret, sinó del conjunt de persones de les quals, amb tota seguretat, es pot afirmar que volen relacionar-se sense cap mena de vinculació jurídica entre elles.

Entrem ara en la voluntat dels interessats. La parella estable, en tant que, voluntàriament, decideix mantenir-se al marge del matrimoni, no és subjecta als seus efectes. Naturalment s'hi poden formular observacions. La primera intenta esbrinar si realment les parelles estables volen mantenir-se al marge de tots els efectes jurídics del matrimoni, i no només de la seva forma de celebració, o d'alguns dels seus efectes, però no pas de tots.

Un estudi recent, dut a terme pel ministeri federal alemany per a la joventut, la família i la salut, assenyalava que el 75% de les parelles estables defugen el matrimoni per evitar la vinculació jurídica que en resulta, especialment la de caràcter econòmic, que es manté tot i l'eventual divorci de la parella. La successió intestada no és un cas de vinculació dels cònjuges, però de l'estudi es desprèn també que els interessats consideren les prestacions econòmiques que es produeixen entre ells com a producte de l'altruisme i no pas del dret. No obstant això, és opinable que una enquesta sobre el tema concret de la successió intestada del company o companya no hi doni una resposta globalment positiva. És prudent partir d'una hipòtesi positiva i analitzar altres raons que permetin una solució limitada al cas del matrimoni. Ambdues observacions matisen la importància de l'argument de la voluntat d'exclusió, perquè obliguen a aprofundir en la qüestió acudint també a altres arguments.

S'ha d'assenyalar també l'enorme dificultat pràctica, quan no hi ha l'afiliació per naturalesa o per adopció, de determinar quan es donen els pressupòsits per acceptar l'existència d'una parella estable. Com s'acredita la convivència, com la maritalitat..., Durant tres anys, com preveu la proposta o les esmenes socialistes?

La seguretat jurídica : vincular el benefici successori del

vidu al fet del matrimoni té una òbvia justificació de seguretat jurídica. Es pretén d'evitar conflictes sobre la procedència o no del dret vidual. El legislador ha de ser sempre conscient dels costos de la seva decisió. Ha de comparar-los amb els beneficis resultants, i també amb la rendibilitat social i econòmica de decisions alternatives. El dret successori fàcilment pot ser un ordenament litigiós, perquè els demandants arriben únicament al cost del procés. La convivència marital de fet és difícil de provar, i els parents del causant que concorren en la seva successió amb el company del primer poden tenir importants incentius per pledejar-hi en contra —sobretot si, a més a més, no són parents seus—, si l'habitatge sobre el qual el causant tindrà l'usdefruit, o tindria l'usdefruit, és de cert valor, o és l'únic bé important de la successió. Abans de sacrificar la seguretat jurídica s'ha de tenir en compte el cost de l'alternativa, que consisteix a limitar el benefici al matrimoni *de iure*.

En el cas del matrimoni de fet, voluntàriament establert però mantingut com a tal, l'alternativa és indubtablement barata perquè no és gaire més que una condició potestativa : contreure matrimoni o testar, fer testament. Entre els costos que suposa per a l'Administració de justícia i per a la societat el més que probable increment de litigis, i els que impliquen per als afectats que no volen casar-se, no hi ha un equilibri raonable. Aquests no cal ni que renunciïn als seus principis ni que es casin, només han de fer testament i prou, ja ho tenen solucionat. Tot legislador ha d'estar disposat a sacrificar la seguretat, però només a costa d'una cosa que valgui la pena, i no pas a canvi de res; únicament quan no es pugui realment contreure matrimoni, ni fer testament, estaria eventualment justificat el sacrifici exigint.

En un darrer terme, encara que no el menys important, aquesta innovació legislativa respecte a tots els ordenaments de l'Estat espanyol representaria seriosos problemes que no han escapat a la perspicàcia de les senyores i els senyors diputats. No és ben segur que aquest fet ens preocupi amb caràcter general, al revés : el dret català ha presumit sempre d'anar per davant d'altres ordenaments, sobretot del civil i del fiscal. Em sembla que aquesta és una qüestió gens negligible, i, mentre que per al dret fiscal el company o la companya siguin uns estranys, no té autèntic sentit preocupar-se excessivament pel reconeixement dels seus eventuais drets en la successió intestada. I aquí, senyor Casares, li haig de dir que el seu Grup parlamentari, al meu entendre, incorre en una incongruència, perquè, miri, el *Boletín Oficial de las Cortes Generales*, Congreso de los Diputados, de data 19 de gener de 1987, que regula el Projecte de Llei sobre successions i donacions, en el seu capítol cinquè, quan parla de la base liquidable, l'article 20 diu el següent : «Base liquidable. En las adquisiciones *mortis causa*, incluidas las de los beneficiarios de pólizas de seguro, la base liquidable se obtendrá aplicando en la base imponible la reducción que corresponda de las incluidas en los grupos siguientes», i sap què diu el segon grup de «los siguientes»? : «adquisiciones por descendientes y adoptados mayores de veintiún años cónyuges». És a dir, que aquesta Llei que ha fet el Partit Socialista Obrer Espanyol, i que l'ha presentada a les Corts de Madrid, està premiant el consort. Per què? Perquè li diu que, en el cas que sigui ell hereu, li fa una condonació de dos milions de pessetes amb la seva base imposable.

Aleshores, el que no entenem, senyor Casares, és que o aquí

estem fent un progressisme i a Madrid es fa un regressisme... com s'entén això? Potser aleshores, en el seu moment, el que passa és que procedimentalment no és oportú, però pot ser que, en el moment que es discuteixi a les Corts —i tingui-ho en compte encara perquè encara no s'ha discutit—, si vostè pogués fer la defensa tal com l'ha feta aquí, potser convenceria els seus companys a l'objecte que modifiquessin això, perquè tingui en compte que els seus companys, a la parella estable, al company o a la companya, l'estan considerant com un estrany; i considerar-lo com un estrany significa que estaran a l'últim esglaó de l'escala que aplica els tipus impositius, per tant que pagaran el màxim. Aleshores, vostè ho vol introduir en una llei civil, que no és la pròpia, de la successió intestada, i en canvi aquí, que possiblement ho podrien introduir, aquí no ho fan, al contrari, donen un premi al marit o a la muller casats per matrimoni civil o religiós.

En conclusió, doncs, no es tracta —com de vegades s'insinua— de no voler reconèixer la realitat de la parella estable, sinó de no atribuir-li, en una llei de successió intestada, uns drets successoris que el dret no té per què donar-los, que a la millor ells tampoc volen rebre i que, en tot cas, el fisc —com li he demostrat— tindria cura de fer il·lusoris.

Per tots aquests motius, el nostre Grup votarà en contra de tota aquesta agrupació d'esmenes.

Moltes gràcies, senyor President. Moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, Il·lustre senyor Diputat. Correspon ara la defensa de l'esmena número 7, del Grup parlamentari Socialista. Per fer-ho, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Casares.

El Sr. CASARES : Molt Honorable senyor President, senyores i senyors diputats. Senyor President, d'acord amb el que hem anunciat anteriorment, en aquest cas defensariem totes aquelles esmenes que fan referència a la nostra particular posició respecte als drets que hauria de tenir el consort en cas de successió intestada, que, òbviament, són diferents dels del Projecte. Això afecta també diversos articles i es tracta, concretament, de les següents esmenes, que són les que defensaria a continuació : la número 7, que és la que em correspon ara, la 10, l'11, la 12, la 13, la 14, la 15, la 16, la 17 i la 46.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, senyor Diputat.

El Sr. CASARES : Abans de tractar d'una forma particular cada una d'aquestes esmenes, voldria fer una manifestació que, de fet, correspon a totes les esmenes que nosaltres tenim presentades, en la mesura que busquen establir unes determinades innovacions en el nostre àmbit de competència en matèria de dret civil. En el nostre!, senyor Albiol, en el que ens correspon en l'àmbit de l'autonomia de Catalunya. És això el que nosaltres fem i hem de fer. Després veurem si efectivament es produeix o no una coincidència amb altres ordenaments jurídics de l'Estat espanyol, o amb altres ordenaments jurídics de països de la resta del món. Veurem què succeeix. Però és això el que ens ha de preocupar. I, per tant, no em valen aquests arguments que vostè desenvolupa dient : «bé, com que el tractament fiscal que s'estableix per a les situacions, tal com aquí quedarien previstes, no està adequat, per tant, no podem fer-ho». Doncs no és així, perquè mai ha estat així; i, per tant, siguem seriosos amb aquesta forma de procedir, perquè no

podem començar, ni s'ha començat mai modificant un tractament fiscal per una matèria que no té un assentament en el dret positiu. Si nosaltres arribéssim a establir aquestes innovacions, en la matèria que sigui, dintre del dret successori, evidentment que seria just que es produís després una adequació en el tractament fiscal, i es produiria o no es produiria, no ho sabem, però, en tot cas, hi hauria una discrepància que, per aconseguir una legislació del tot coherent, algun dia s'hauria d'arreglar. Si no es fa començant pel dret substantiu i, per tant, per les normes de dret civil, evidentment no cal esperar res.

Jo el que em suposo, senyor Albiol, és que el que vostè busca són excuses per dir que, efectivament, creu que això no és just i convenient i, per tant, diu, ho ha dit ja : «no passa res», però no ens vingui a explicar aquí que les normes de dret fiscal que s'estan fent no corresponen. És clar que no corresponen! Doncs, ja correspondran algun dia. I si vostè diu que aquí, en el Parlament de Catalunya, ens hem distingit sempre per avançar-nos a les legislacions de la resta del món, doncs, miri!, escolti!, ara té l'ocasió de fer-ho, no em citi el que passa a França, Alemanya, Itàlia o a qualsevol d'aquests països, perquè realment del que es tracta —i això ho reconec— és de distingir-nos d'ells, de donar un pas endavant, i un pas que han donat, per cert, altres països, com és la Gran Bretanya, com és alguns estats dels Estats Units de Nord-Amèrica, com és Austràlia, com és Nova Zelanda, com és Portugal, com és Mèxic, com són molts països d'Amèrica llatina. Per tant, no és que no hi hagi precedents i, en tot cas, hi hagi precedents o no hi hagi precedents...

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Silenci, si us plau! Silenci.

El Sr. CASARES : Res ens impedeix a nosaltres de donar aquest pas, si és que creiem que és oportú i que la societat catalana ho demana. Si vostès creuen que no és així, doncs, amb aquest argument n'hi ha prou.

Això, dic, és vàlid per a totes les innovacions que nosaltres volem establir en matèria successòria i, per tant, també, respecte a aquestes esmenes, que fan referència totes elles a la posició que adjudiquem al consort dintre de la successió intestada.

Què pretén l'esmena número 7? Doncs, a l'esmena número 7 s'aplica el tercer paràgraf de l'article 2, que és el que estem debatent, i proposa la supressió d'aquest paràgraf, perquè és el que estableix el dret del consort, amb un contingut insuficient, que és només el de l'usdefruit, i, per tant, això caldrà regular-ho més endavant, i per això proposem la supressió.

L'esmena número 10 s'aplicaria a l'article 11 : allí s'estableix el dret bàsic, i l'opció, que és la que després regularíem —és l'opció a la qual m'he referit abans—, de poder escollir entre l'usdefruit de l'herència o una quota exactament igual a la dels fills.

L'esmena número 11 s'aplicaria a l'article 11 i, concretament, al seu paràgraf primer. Aquesta sí, senyor Albiol, que és una esmena subsidiària a l'anterior, de millora del text del Projecte i que, realment, aquí l'únic que es proposa és la supressió d'una condició que retringeix massa el dret d'usdefruit; aleshores és una esmena de millora. Jo penso que vostès poden trobar aquí l'ocasió de perfeccionar el context de la seva pròpia Llei i, en aquest cas, si l'usdefruit no el pot obtenir el consort difunt, doncs, això haurà deixat de ser només una cosa que s'a-

plica al consort supervivent i si... en la forma que està establert, el que es tracta és d'evitar que es pugui eludir fàcilment la llei deixant-lo en una posició insuficient i que el perjudiqui.

L'esmena número 12 s'aplica a l'article 11 —també és una altra esmena subsidiària: vostès veuran si aquesta es pot acceptar.

L'esmena número 13 s'aplica a l'article 12, i aquí proposem nosaltres la supressió d'aquest article a fi que es puguin acceptar les altres esmenes que proposem a la Llei i que tot el text tingui una coherència.

A les esmenes 14, 15 i 16, que formen un bloc, nosaltres hi proposem el contingut d'aquests drets successoris, concretament, hi hauria un article en què s'establiria que el consort supervivent del causant, quan concorre amb els fills i descendents d'aquell, adquireix el dret a la propietat d'una quota igual a la dels fills, o de la seva estirp, si optés en els termes previstos en l'article 12 ter d'aquesta Llei. Bé, em penso que ho he justificat: crec que seria molt raonable que es pogués estendre al consort la possibilitat de tenir el mateix tractament que té un fill, i això es completa amb les esmenes 15 i 16, que fan precisions sobre el dret d'opció, precisions més aviat d'abast tècnic, i la que significaria la introducció d'un altre article, 12 quarto, que reconeix al consort la propietat, i no simplement l'usdefruit, com fa el Projecte de Llei, de l'habitatge conjugal.

L'esmena 17, a l'article 13, és una esmena que només pretén donar a l'article una redacció més precisa, sobretot perquè quedi ben entès que quan el consort és cridat a la successió, ho és amb tots els seus béns, i, per tant, és una redacció que ens sembla més clara.

L'esmena número 46 està ja en la línia d'introduir unes disposicions addicionals: en aquest cas seria la Disposició Addicional Segona, per la qual es modifica l'article 24 de la Compilació del Dret Civil Català, relativa a l'any de plor, de manera que resulti compatible amb el sistema de drets que nosaltres, en el nostre projecte, li atribuïm.

I amb això, senyor President, queden defensades totes les esmenes que he enumerat abans.

Moltes gràcies.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER: Moltes gràcies, Il·lustre senyor Diputat. Correspon ara el corresponent torn en contra que farà l'Il·lustre Diputat senyor Alfred Albiol.

El Sr. ALBIOL: Gràcies, senyor President. Senyor Casares, vostè s'ha dedicat més a contradir l'últim argument que li he donat jo en la meua intervenció anterior, que sembla que no li ha agradat, però jo ja li he dit: escolti, no volem entrar en aquest tema per una porta falsa, gravi-s'ho bé, perquè aquest és el moll de l'os, ni n'hi ha cap més; no volem entrar per la porta falsa o, com he dit abans —i m'he excusat per l'expressió—, d'amagatotis.

Anem a entrar en un tema que en podríem dir la posició jurídica dels cònjuges o consorts. Aquí, senyor Casares, ja ho sap vostè, que no estem massa allunyats; almenys, en una de les parts, hi coincidim plenament. Totes aquestes esmenes tenen per fonament el diferent criteri exposat i mantingut pel Grup parlamentari Socialista entorn a quina hauria de ser la posició jurídica del cònjuge en la successió intestada.

El Grup Socialista confereix al cònjuge una opció entre el dret de propietat d'una quota igual a la dels fills o el dret d'usdefruit de tota l'herència. Fonamentalment, i d'una manera

positiva, aquesta proposta del Grup Socialista s'articula amb les esmenes 14 i 15, que s'amplien a l'esmena 16, atribuint al cònjuge la propietat de l'habitatge conjugal. Totes les altres esmenes són pràcticament exigències de coherència a d'altres preceptes del Projecte que, més o menys, ja em penso que vostè ho ha dit, senyor Casares.

És aquesta una qüestió àrdua. En definitiva, jo sóc molt aficionat al dret comparat, i l'hi tornaré a citar. El dret comparat ofereix no l'opció que preconitza el Grup Socialista, però sí els dos extrems per separat d'aquesta, és a dir un o l'altre. L'atribució d'una quota en propietat és la solució del paràgraf 1.931 del BGB, és a dir, el codi alemany, que ha inspirat també l'article 581 del *Codice* civil italià, amb la seva reforma de l'any 1975... això, per una banda; l'atribució de l'usdefruit és la solució moderna, encara que amb precedents —o procedents, millor dit— romans i històrics de l'article 767 del *Code* civil francès. Entre aquestes dues opcions, el projecte del Govern s'inclina per la solució que ha regit fins ara el fenomen successori a Catalunya, i dels resultats del qual no tenim una queixa especial, és a dir, s'inclina per l'usdefruit vidual, que s'adiu millor, d'altra part, amb les formes jurídiques testamentàries, quan no es fa hereu el consort, i d'heretaments més habituals.

Es podia també haver admès l'altra possibilitat. El que no sembla procedent és conferir un dret d'opció que, sens dubte, portaria a la pràctica greus inconvenients, inseguretats i incerteses. Tampoc sembla oportuna la quota viril, que fa dependre l'atribució successòria d'un fet aleatori, com és el nombre de fills, i, en tot cas, sembla que fóra millor, repeteixo, en tot cas, una quota fixa.

Tampoc sembla encertada la fórmula tècnica emprada per resoldre l'opció que en l'esmena 15 es concreta en un any, amb possibilitats d'ampliació si s'exercita el dret de deliberar, i atribuint residualment el dret d'usdefruit, que és el que fa el projecte del Govern —d'una manera, però, ja directa.

Per tots aquests motius no podem acceptar aquestes esmenes 14 i 15. I tampoc, d'altra banda, sembla acceptable l'esmena 16: algú podria qualificar-la, l'esmena, d'ingènua, atesa la seva vocació general i el fet que, en molts supòsits, pot succeir que el causant no sigui el propietari de l'habitatge conjugal; d'altra part, el fet que no l'afectin les llegendes suposa una predestracció del patrimoni del difunt que s'avé malament amb els principis del nostre dret successori. En realitat, ens trobem aquí davant d'una qüestió que és preferentment de regulació dels efectes patrimonials d'un matrimoni, encara que, sigui dit de pas, en règim de separació de béns, que es dissol per mort d'un d'ells. Si el consort premort és propietari de l'habitatge conjugal, és lògica la preocupació per la situació en què pot restar el supervivent. Quan hi ha successió voluntària, el problema se centra a determinar quins drets té aquest consort supervivent, tant si hereta l'habitatge, en el qual cas el seu dret pot col·lidir amb el dels legitimaris, com si no l'hereta, en el qual cas no tindrà més drets que els que la Llei li vulgui donar en regular la successió voluntària, la legítima o el règim econòmic patrimonial, però mai una llei de successió intestada. I si el consort que ha premort no ha atorgat testament, la qüestió resta resolta perquè, o bé tindrà el dret d'usdefruit sobre l'habitatge, o l'heretarà en cas d'absència de fills o descendents. Per tot això, creiem que ni aquest és el lloc ni la forma de procedir a aquesta regulació i per aquest motiu tampoc podem acceptar

l'esmena. L'esmena 7 tendeix a la supressió del paràgraf tercer de l'article segon, que, per primera vegada, esmenta el dret d'usdefruit del consort : entenem que s'ha de mantenir perquè de bell antuvi es tingui clara la qüestió.

Les esmenes 10, 11 i 12 pretenen esmenar el paràgraf primer de l'article 11 del projecte, en coherència amb la seva posició, és a dir, mantenir l'usdefruit només si hi optés en els termes de la seva proposta : en no acceptar aquesta proposta, tampoc podem admetre aquestes esmenes. Però l'esmena 11, concretament, planteja un altre tema que cal afrontar, que és la supressió de l'incís «a qui el consort difunt no hagués atorgat cap disposició per causa de mort» algú ha dit que això és un pas enrere respecte a l'article 23 de la Llei de 1936, però no és exacte, i, en canvi, és la mateixa redacció de la Compilació que durant els més de vint-i-cinc anys de vigència no ha presentat cap dificultat en aquest punt.

Si el causant ha fet una atribució patrimonial al seu consort per causa de mort, sembla que no té sentit l'atribució de l'usdefruit, sobretot existint fills. I, si l'atribució patrimonial és precisament per impedir aquest usdefruit, ja tindrà el jutge facultats per evitar un possible frau de llei, a part que, de testar, de voler testar, ja podria deixar el consort sense usdefruit ni cap altra atribució.

L'esmena 13 és també coherent amb les posicions respectivament mantingudes. És un inconvenient, al nostre entendre, que en una resolució judicial —declaració abintestat— es confereixi una opció; en canvi, és perfectament possible i convenient —això ho digué una conclusió del Segon Congrés Jurídic Català— que totes les atribucions, en cas de successió intestada, constin amb les corresponents declaracions judicials.

L'esmena 17 és també de coherència : l'article 13 hauria de ser esmenat si es parteix que el cònjuge no hereta només en defecte de fills i descendents, sinó que hereta en concurrència amb ells, però com que el Projecte parteix de fer que el cònjuge només hereta en defecte de descendents, per això tampoc es pot acceptar aquesta esmena.

Cal fer també, en aquest grup d'esmenes, una referència a l'esmena 46, del Grup Socialista, que es proposa modificar l'article 24 de la Compilació en el sentit de substituir l'expressió «si no és usufructuari universal de l'herència del premort» per «que l'herència testada del premort no ha rebut cap atribució». L'esmena, òbviament, porta causa del criteri mantingut pel Grup Socialista sobre la posició jurídica del cònjuge, i ja només des d'aquest punt de vista, per coherència, no la podem acceptar. Però hi ha d'altres raons tècniques per no fer-ho : en efecte, en el text del Projecte queda clar que en cas de successió intestada, com que el cònjuge és, en tot cas, usufructuari universal, no té any de plor, que resta limitat a la successió voluntària. En aquest punt, sembla haver-hi coincidència amb la proposta socialista : a partir d'ara, no tindrà lloc l'aplicació de la institució de l'any de plor en cas de successió intestada. Però què succeirà en cas de successió testamentària? D'acord amb el text del Projecte, el supervivent gaudirà de l'any de plor, sempre que no se li atribueixi l'usdefruit universal; d'acord amb el text de l'esmena socialista, fóra suficient que el consort supervivent hagués rebut alguna atribució testamentària perquè no pogués gaudir dels beneficis de la institució. Per això tampoc li podem acceptar aquesta esmena.

Per totes aquestes raons, el nostre Grup parlamentari votarà

en contra de totes les esmenes defensades pel senyor Casares i agrupades dintre d'aquest bloc de la posició jurídica del cònjuge.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, Il·lustre senyor Diputat. Correspon ara la defensa de l'esmena número 8 del Grup parlamentari Popular, corresponent a l'article segon.

El Sr. PUJOL I FOLCRÀ : No, senyor President, aquesta esmena és al Capítol Segon, abans de la Primera Secció, o sigui, ara el que s'ha de fer és votar...

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Sí, perquè és d'addició d'un nou article... Bé, doncs, sotmetrem a votació, en primer lloc, l'esmena número 5, ja que l'esmena número 4 ha estat decaiguda, com així s'ha fet saber a aquesta Presidència. Esmena número 5, del Grup Socialista. Vots a favor, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 18 vots a favor, 43 en contra i 5 abstencions.

Esmena número 6, també del Grup parlamentari Socialista.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 18 vots a favor, 43 en contra i 5 abstencions.

Esmena número 6, també del Grup parlamentari Socialista.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 18 vots a favor, 48 en contra i 3 abstencions.

Esmena número 7, del Grup Socialista.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 18 vots a favor, 51 en contra i cap abstenció.

Correspon votar ara el text del Dictamen corresponent als articles 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9.

Els diputats que estiguin a favor d'aquest conjunt d'articles... (*Remor de veus.*) Perdó, es demana votació separada.

Article segon.

Vots a favor, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

L'article segon ha estat aprovat per 52 vots a favor, 18 en contra i cap abstenció.

Ara sí, els articles 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

Els articles 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9 han estat aprovats per unanimitat dels presents.

Correspon ara la votació... Crec que ha decaigut l'esmena número 9, que es refereix a l'esmena número 6 (*Remor de veus.*) (*L'I. Sr. Pujol i Folcrà s'aixeca per parlar.*)

El Sr. PUJOL I FOLCRÀ (*de l'escó estant*) : Senyor President, ara s'ha de passar a l'esmena número 8; ara entrem al

Capítol Segon.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Sí. Com que hi havia una esmena pendent, té raó l'Il·lustre senyor Diputat, que és l'esmena 8, corresponent a l'article 9 bis, prèviament a l'article 10, correspon la defensa d'aquesta esmena. Té la paraula l'Il·lustre Diputat.

El Sr. PUJOL I FOLCRÀ : Senyor President, senyores i senyors diputats, el Capítol Segon té el títol «De l'ordre de succeir», i el que succeeix aquí és que hi ha sis seccions, de les quals una no té res a veure amb l'ordre de succeir.

Si nosaltres sabéssim segur que se'ns aprovés l'esmena número 33, a la qual nosaltres demanem que la Secció Sisena passi a ser Capítol Tercer, nosaltres retirariem aquesta esmena; però com que no en tenim la seguretat, sinó que més aviat suposem que no se'ns acceptarà, ens veiem obligats a defensar l'esmena número 8.

Efectivament, sis seccions d'un capítol, en les quals, tots, fins i tot la Generalitat, són títols per succeir i, en canvi, en la cinquena ens trobem que ens parla de l'adopció. Nosaltres, com que suposem que el Projecte continuarà així, demanem que hi hagi un article, el 9 bis, o sigui, un article entre el Capítol Segon i la Secció Primera, el qual ens aclareixi quin és l'ordre de succeir, atès que dintre del Capítol Segon no es veu clarament que totes les seccions responguin únicament i exclusivament a l'ordre de succeir.

Així, nosaltres, d'aquesta manera, diem que l'herència es defereix per l'ordre següent : primer, als descendents; segon, al consort supervivent; tercer, als descendents més propers, als germans, als altres col·laterals, i als col·laterals de cinquè i de sisè grau, que nosaltres ja defensarem al seu moment, i, per últim, a la Generalitat de Catalunya.

Gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies. Per a un torn en contra, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Albiol.

El Sr. ALBIOL : Si m'ho permet, senyor President, des de l'escó mateix. El Grup Popular, amb aquesta esmena número 8, pretén introduir el que nosaltres entenem que és un article-index. Aleshores, com que entenem, d'altra banda, que ja està prou clar dintre del text articulat, hi estem en contra. Però és que hi ha una altra cosa que és més fonamental, però, com el senyor Pujol ha dit i ha anunciat, ja es debatrà en el seu moment oportú, que és el tema dels graus col·laterals, perquè ells aquí afegeixen fins a un sisè grau i el text del Projecte es para en el quart grau.

Per tant, doncs, l'argumentació, ja la donarem en el seu moment oportú, i anuncio ara que votarem en contra d'aquesta esmena número 8.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, Il·lustre senyor Diputat. Esmena que sotmetem a la consideració dels il·lustres senyors diputats.

Diputats que estiguin a favor d'aquesta esmena, es posin drets, si us plau.

Diputats que hi estiguin en contra?

Diputats que desitgin abstenir-se?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 5 vots a favor, 69 en contra i cap abstenció.

Correspon ara anar a la votació del text de l'articulat de l'arti-

cle 10, atès que creu aquesta presidència que l'esmena número 9 ha decaigut.

Per tant, vots a favor del text del Dictamen de l'article 10, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen corresponent a l'article 10 ha estat aprovat per 60 vots a favor, 19 en contra i cap abstenció.

Correspon votar ara les esmenes 10, 11 i 12, del Grup parlamentari Socialista, corresponents a l'article 11.

Vots a favor d'aquestes esmenes, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

Les esmenes 10, 11 i 12, del Grup parlamentari Socialista, han estat rebutjades per 19 vots a favor, 60 en contra i cap abstenció.

Text del Dictamen de l'article 11.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen corresponent a l'article 11 ha estat aprovat per 60 vots a favor, 19 en contra i cap abstenció.

Esmena número 13, del Grup Socialista.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

L'esmena número 13 ha estat rebutjada per 19 vots a favor, 60 en contra i cap abstenció.

Text del Dictamen de l'article 12.

Vots a favor, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen corresponent a l'article 12 ha estat aprovat per 60 vots a favor, 19 en contra i cap abstenció.

Correspon la votació de les esmenes 14, 15 i 16, que corresponen a l'addició de nous articles.

Vots a favor d'aquestes esmenes, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquestes tres esmenes, 14, 15 i 16, han estat rebutjades per 19 vots a favor, 61 en contra i cap abstenció.

Correspon ara l'esmena número 17, a l'article 13, del Grup parlamentari Socialista.

Vots a favor, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena número 17 ha estat rebutjada per 19 vots a favor, 56 en contra i 5 abstencions.

Text del Dictamen de l'article 13.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen de l'article 13 ha estat aprovat per unanimitat dels presents.

Correspon ara la defensa de l'esmena número 18, del Grup parlamentari Popular, corresponent a l'article 14. Per fer-ho, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Simó Pujol.

El Sr. PUJOL I FOLCRÀ : Senyor President, senyores i senyors diputats, dintre de la sistemàtica que emprarem en la de-

fensa d'aquestes esmenes, defenso l'esmena número 22, i dono per retirada l'esmena número 18.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies.

El Sr. PUJOL I FOLCRÀ : El text del Projecte permet que es continuïn les accions en cas que, a la mort, hi hagués una demanda de nul·litat, de separació o de divorci.

Respecte a la nul·litat, és correcte, d'acord amb l'article 74 del Codi Civil; ara bé, respecte a la separació o divorci, aquest postulat és, des de qualsevol punt de vista, insostenible, i demostrarem per què.

Primer, des d'un punt de vista jurídic material, perquè una de les causes de dissolució del matrimoni és la mort, d'acord amb l'article 85 del Codi Civil, i, a més, encara que no ho digués el Codi Civil, és una realitat que ningú pot negar.

En segon lloc, des d'un punt de vista processal planteja un ventall de problemes de difícil o d'impossible solució. Ens trobem que un procediment simple com és aquest, la Disposició Addicional Cinquena de la Llei 30/81, del 7 de juliol, que és la Llei del Divorci, el procediment incidental, amb modificacions, està preparat per discutir si es dona o no es dona lloc a la separació o al divorci. Està preparat per tractar de la custòdia dels fills, està preparat per parlar del domicili conjugal, etcètera, i d'aquesta manera el convertim en un procediment on es discuteixen els drets preferents de successió a la persona morta. És un procediment preparat perquè no tinguin entrada els tercers, per exemple. És un procediment en què està coneixent un jutge que és de dret de família, i podem arribar, seguint per aquest camí, a una sentència incongruent, com podria ser condemnar al mort a tornar a viure junt per no apreciar la causa de separació de l'article 82 del Codi Civil.

A més d'aquests punts de vista jurídic material i processal, hi ha un tercer punt de vista que no desenvolupo perquè, una vegada mort, diguin el que diguin les lleis, no existeix cap tipus de vincle.

I un quart punt de possible inconstitucionalitat, d'acord amb l'article 149.8 de la Constitució. D'acord amb aquest article, això representa anar contra l'article 88 del Codi Civil, que diu : «La acción de divorcio se extingue por la muerte de cualquiera de los contrayentes.» A més, l'article 15 d'aquest Projecte de Llei fa excepció al fet que hagi existit reconciliació entre els cònjuges. Si hi ha reconciliació, no hi ha procediment de separació ni de divorci, d'acord amb l'article 84 del Codi Civil.

Nosaltres, amb aquesta esmena, afegim : «sense perjudici dels drets del cònjuge de bona fe», perquè ens sembla que queda així afermat l'article 79 del Codi Civil.

És per tota aquesta explicació que demanem el vot favorable a la nostra esmena.

Gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies. Per a un torn en contra, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Albiol.

El Sr. ALBIOL (*de l'escó estant*) : Senyor President, si em permetés fer el torn en contra després de l'exposició... Senyor President, si em permetés fer el torn en contra després de l'exposició de les esmenes del Grup Socialista?

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : D'acord; com que corresponen a la mateixa temàtica, tal com s'ha indicat al principi, doncs, correspondria ara la defensa de l'esmena número 19, del Grup parlamentari Socialista.

El Sr. CASARES : Senyor President, senyores i senyors diputats. Defensaria les esmenes 19, 20 i 21, senyor President, que es refereixen totes al mateix tema.

Article 14 d'aquest projecte. Estem dintre del tema de la successió del consort, quan s'hereten marit i muller. Hem establert el cas general, la regla general en el cas que mori el causant sense fills ni descendents, el succeeix el consort supervivent.

I ara ve l'article 14. L'article 14 estableix els casos en què no hi ha dret a succeir entre ells. I, bé, està plantejada la qüestió en l'apartat primer : «a) Si en morir el causant es troba en estat de separació per sentència ferma.» És un cas clar, no hi ha cap objecció, però l'apartat b)... Aquí, hem de confessar que no veiem quins són els motius d'una redacció tan estranya com la que s'ha fet. Diu : «Si està separat de fet», és a dir, casos en què no tindrà dret a succeir, «si està», un dels dos consorts, respecte de l'altre, «separat de fet», i ara ve la frase enigmàtica : «amb trencament de la unitat familiar, per consentiment mutu expressat formalment o per alguna de les causes que permeten la separació judicial o el divorci.» Sembla que es vulgui dir que, tant en un cas com en un altre, és a dir, si aquesta separació és resultat de consentiment mutu, que a més ha d'estar expressada formalment, o per una de les causes que permeten la separació judicial o el divorci, hi ha d'haver trencament de la unitat familiar. La pregunta que ens fem, i que creiem que no té resposta, francament —si no és que hi hagi aquí alguna finalitat no explícita—, és en quins casos hi podria haver separació basada en un consentiment mutu, expressat formalment, o en quins casos hi podria haver separació per alguna de les causes que permeten la separació judicial o el divorci, i no hi hagués trencament de la unitat familiar. Francament, com que això no ho entenem, nosaltres hem presentat tres esmenes, que són la 19, la 20 i la 21, oferint unes redaccions que poguessin donar sortida a aquesta incoherència, i que deixessin, diguem, el text de l'article 14 entenedor, comprensible i coherent.

Moltes gràcies.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies. Ara sí, per a un torn en contra, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Albiol.

El Sr. ALBIOL : Gràcies, senyor President. Les esmenes 19, 20, 21 i 22. Totes aquestes esmenes tenen en comú tractar de la relació entre la separació de fet i la successió intestada, però ho fan des de perspectives diferents, que per això cal examinar per separat.

És a dir, en l'esmena 18 ja no hi entrarem, perquè ha estat retirada pel Grup Popular. Jo, senyor Casares, intentaré complaure'l en el que demanava, de fer-li intel·ligible el redactat del text del Projecte presentat. Les esmenes 19 i 20, del Grup Socialista, poden ser contestades conjuntament, perquè, en el fons, en són una de sola, que consisteix en la supressió del requisit del trencament de la unitat familiar.

La primera, amb tot, suprimeix l'explicitació de la separació per mutu consentiment, formalment expressat, segurament per entendre que, en aquest cas, ens trobem ja davant d'una causa que permet la separació judicial o el divorci. Nosaltres entenem, però, que és millor l'explicitació del mutu consentiment, sobretot atesa la redacció dels articles 81 i 82 del Codi Civil, dels quals pot desprendre's que són coses diferents el consentiment per separar-se i les causes de separació.

El problema es contrau aleshores en el trencament de la unitat familiar. El concepte s'ha extret de la Llei de la Generalitat republicana, que el configurava en l'article 25, segon, i entenem que és —i valgui la redundància— més entenedor que el de «cese efectivo de la convivencia» que utilitza el Codi Civil i que, després, es veu obligat a matisar en l'article 87.

Si s'acceptés l'esmena, o bé ens veuríem obligats a incorporar un article semblant a aquest darrer —dient que, excepcionalment, hi pot haver convivència havent-se trencat la unitat familiar, o que hi pot haver unitat familiar sense convivència temporal—, o bé incorreríem en solucions que podrien ser injustes. Per això els hem de rebutjar aquestes esmenes 19 i 20.

Pel que respecta a l'esmena 21, no pot tampoc ser acceptada, perquè reposa sobre una base que no compartim, encara que, senyor Casares, tinc la impressió que, en el fons, estem d'acord. «Formalment expressat», no vol dir que el mutu consentiment s'hagi de revestir d'una forma especial o solemne, com per exemple una escriptura o un acta notarial. Si s'hagués volgut dir així, ja s'hauria fet. Només vol dir que el mutu consentiment ha de tenir una expressió formal perquè no es pugui argumentar que existia un consentiment implícit o material sense transcendència exterior. Creiem que en això estem d'acord i, si és així, resulta més tècnica la formulació del Projecte, per la qual cosa li rebutgem l'esmena.

I, pel que fa referència a l'esmena 22, del Grup Popular, que en realitat tenia una certa coordinació amb l'esmena 18 que vostès ja han retirat, bé, és coherent, aquesta esmena 22, amb la 18, en el criteri que vostès tenen sobre els efectes automàtics de la separació de fet. En canvi, des de l'òptica del Projecte, resulta obligat conferir la possibilitat que el procés de divorci pugui continuar, a efectes successoris, després de la mort d'un dels consorts, per tal d'esbrinar si hi concorrien o no els supòsits per mantenir o negar al consort supervivent el dret a succeir abintestat.

D'altra banda, el criteri que manté el Projecte era també el que consagrava l'article 26 de la Llei de la Generalitat republicana de l'any 1946. Tampoc estem, doncs, d'acord amb l'esmena aquesta 22, i, per tant, la rebutgem.

Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, Illustre senyor Diputat.

Correspon ara sotmetre a votació les esmenes 19, 20 i 21 de l'article 14, esmenes corresponents al Grup parlamentari Socialista.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

(Pausa llarga.)

Abstencions?

Les esmenes 19, 20 i 21 han estat rebutjades per 17 vots a favor, 51 en contra i cap abstenció.

Correspon ara l'esmena número... Perdó, el text del Dictamen de l'article 14.

Vots a favor, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen de l'article 14 ha estat aprovat per 52 vots a favor, 3 en contra i 15 abstencions.

Article 15. Esmena número 22.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 6 vots a favor, 48 en contra i 15 abstencions.

Votarem ara tota la resta d'esmenes corresponents a aquest article. N'hi ha alguna que ha decaigut, però les podem votar totes conjuntament : 23, 24, 25, 26 i 27.

Vots a favor, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquest conjunt d'esmenes ha estat rebutjat per 17 vots a favor, 49 en contra i 2 abstencions.

Article 15 del text del Dictamen.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen de l'article 15 ha estat aprovat per 62 vots a favor, 6 en contra i cap abstenció.

L'esmena número 28, corresponent a l'article 16, aquesta Presidència estima que pot haver decaigut. Es refereix, també, al tema del company. Però si el Diputat té dubtes, no té cap inconvenient a sotmetre-la a votació. (Pausa.) No té dubtes. Per tant, passem a la votació de l'article 16, text del Dictamen.

Vots a favor, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen de l'article 16 ha estat aprovat per 54 vots a favor, 18 en contra i cap abstenció.

Correspon ara la defensa de l'esmena número 29, del Grup parlamentari Socialista. Per fer-ho té la paraula l'Illustre Diputat senyor Casares.

El Sr. CASARES : Senyor President, senyores i senyors Diputats, defensaria, senyor President, l'esmena 29, la 35 i la 48.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies.

El Sr. CASARES : Es refereixen a un tema que ja hem esbossat anteriorment, que és el que es refereix a la introducció d'un requisit, que és el tracte familiar, per tal que determinades persones puguin tenir dret a succeir.

L'esmena 29 és una esmena que correspon a l'article 17, i l'article 17, dintre de la secció que regula la successió en la línia directa ascendent, estableix que la successió dels fills no matrimonials, morts sense descendència, els ascendents només succeeixen si han donat a aquells el tracte familiar de descendents d'una manera continuada.

Aquest és un requisit que no veiem per què s'exigeix en casos de fills no matrimonials i no en casos de fills matrimonials. Llavors, aquesta condició, de donar-los el tractament o el tracte familiar de descendents, el que els és propi, doncs, podria ser que estiguéssim d'acord que fos un requisit exigible, perquè produís efectes, la transmissió patrimonial que consisteix en una herència... Podria ser. Nosaltres pensem que si, com ha argumentat aquí el senyor Albiol, les lleis successòries han de ser al més automàtiques possible, o el senyor Pujol, aleshores, doncs, no ho condicionem. No ho condicionem : establim simplement uns mecanismes que funcionin amb tota objectivitat; però és que, si s'hi vol introduir, el que no es pot fer és discriminar els fills i la filiació extramatrimonial de la filiació matrimonial, perquè això ho prohibeix la Constitució,

perquè això és una discriminació, i, per tant, això és risc gravíssim, i és una fragilitat d'aquesta Llei que nosaltres voldríem que no existís.

El mateix problema és el que significa aquest fenomen en l'article 22, i per això hi hem presentat l'esmena 35, i el mateix sentit té l'esmena número 48, que l'únic que faria seria —per dir-ho així— aprofitar aquesta Llei per treure el mateix defecte que té l'article 126 de la Compilació de Dret Civil de Catalunya, i això constituïria una disposició addicional quarta.

Per tant, senyor Albiol, quedo molt atent a saber per què vostès insisteixen a crear-se aquest risc innecessari, innecessari des del punt de vista de la constitucionalitat, i absolutament improcedent des del punt de vista de l'acceptació que té aquest problema en la realitat social.

Si efectivament hem de treure drets a aquell que es comporta, per dir-ho en la forma literària habitual, com a pare o avi desnaturalitzat, doncs, això que sigui i valgui per a tothom.

Espero la seva explicació. Moltes gràcies.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies. En la línia del que se'ns ha dit al començament, correspondria en tot cas, si procedeix, l'esmena 34, del Grup Popular, que fos defensada, perquè es tracta del mateix tema, el tracte familiar, que aquí s'ha estat defensant. Si l'Illustre Diputat senyor Simó Pujol ho desitja, podria fer el torn a favor corresponent a aquesta esmena 34.

El Sr. PUJOL I FOLCRÀ : Senyor President, senyores i senyors diputats, el Govern de la Generalitat amb aquest Projecte vol mantenir, per consonància o per coherència amb l'article 126.2 de la Reforma de la Compilació del març del 84, el text de l'article corresponent a l'esmena 34 que hem presentat.

No obstant això, i de manera molt breu, simplement dir que el tracte familiar té una valoració molt difícil —tornem a estar en el tema de les valoracions o de les proves—, però és que, a més, en aquest cas creiem que, a més de difícil, és una valoració totalment arcaica.

Nosaltres creiem que es pot arribar a situacions injustes, ja que es pot negar el tracte per un acte injust en el qual no té ni possibilitat d'intervenir l'adoptat i, en canvi, per aquest perjudici se li nega el dret a succeir. Entenem que aquesta és una forma injusta i nosaltres per això hem presentat aquesta esmena, amb la qual voldríem l'eliminació del concepte mantingut en aquest article.

Gràcies, senyor President.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, il·lustre senyor Diputat. Per a un torn en contra, ara sí, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Albiol.

El Sr. ALBIOL : Gràcies, senyor President. Totes aquestes esmenes, tant les socialistes com la defensada últimament pel Grup Popular, coincideixen amb la pretensió de suprimir l'exigència del tracte familiar de descendents, perquè un ascendent superior, els pares, pugui heretar dels seus descendents quan aquests són fills no matrimonials o adoptius d'un fill de l'ascendent de què es tracta. En paraules senzilles, si l'avi d'un fill no matrimonial o adoptiu d'un fill seu l'hereta intestadament, en tot cas?, o només quan en vida li ha donat tracte familiar de descendent?

El Grup Popular limita l'esmena al cas del fill adoptiu, que és l'esmena 34, mentre que el Grup Socialista presenta una esmena idèntica, la número 35, ambdues a l'article 22, però

amplia la supressió a la filiació no matrimonial, esmena número 29, a l'article 17, i al camp de les llegendes, esmena 48, modificant l'article 126 de la Compilació.

Les dues posicions són coherents. Sens dubte, el Grup Popular entén que en el cas dels ascendents en l'adopció plena no és exigible el tracte familiar, que, no obstant, ho continua essent en el cas de la filiació no matrimonial. Però, per a nosaltres, aquesta diferenciació conté un element de discriminació que no podem admetre, perquè podria donar a entendre —no ho afirmem, però podria donar aquesta impressió— que s'admet una família no nuclear en cas d'adopció i no en cas d'afiliació no matrimonial.

Les esmenes socialistes obvien aquesta dificultat, però no resulten convenientes. Quan l'any 1984, senyor Casares —li torno a posar un període del qual vostè i jo vam ser testimonis—, es dona una nova redacció a l'article 126 de la Compilació —i crec recordar que en aquest punt hi hagué unanimitat a la Cambra—, no es fa per motius de constitucionalització, sinó perquè es considera la solució més adient. Han passat molts anys i no sembla haver-hi cap raó per canviar de criteri.

Som conscients, som conscients, senyor Pujol, que l'acreditament d'aquest donat tracte familiar pot resultar difícil a la pràctica, però creiem que és una solució molt més justa que la contrària, encara que aquesta pugui resultar més senzilla. Imaginem —i aquí, a veure si ho podem entendre bé— el cas d'un avi que, descontent que un fill seu hagi tingut un fill no matrimonial o n'hagi adoptat un, no vol saber res d'aquest, que en podríem dir «nét» —entre cometes— en circumstàncies normals. És just que pugui arribar a heretar-los de manera intestada? Tinguem present que l'exigència de tracte familiar no juga a la inversa i que la situació és molt difícil que es doni : ha de morir primer el fill de l'avi i després el fill no matrimonial o adoptiu d'aquell abans que l'avi. Però, en qualsevol cas, ens sembla una solució més justa per mantenir el text del Projecte. I, senyor Casares, vostè, veladament o no veladament, ens ha fet una petita acusació com si aquest tema, per la discriminació que al seu entendre comporta, fos inconstitucional. Però, escolti, quan vostès prediquen, respecte del grau dels col·laterals, la convivència amb el quart grau, és que no hi ha un element també discriminador? Ho veurem després, en tot cas.

I, en fi, per salvaguardar el seu pensament, senyor Casares, li puc dir, i aquí ho he portat, que se'n recorda que, quan vam fer la modificació de la Compilació, tots els grups parlamentaris de la Cambra vam demanar al Consell Consultiu Dictamen? Doncs, per a la seva tranquil·litat li puc dir que, en les conclusions que fa el Consell Consultiu del Dictamen, en cap moment surt aquest article 126, paràgraf 2, com a inconstitucional.

Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyores diputades, senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, il·lustre senyor Diputat. Posem ja a la consideració dels senyors diputats aquesta esmena número 29, del Grup parlamentari Socialista.

Vots a favor d'aquesta esmena, que es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 19 vots a favor, 52 en contra i cap abstenció.

Text del Dictamen de l'article 17.

Vots a favor, que es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen de l'article 17 ha estat aprovat per 49 vots a favor, 19 en contra i 3 abstencions.

Passem ja al text del Dictamen de l'article 18, ja que l'esmena número 30 també hauria decaigut, que correspon també al tema del company.

Text del Dictamen de l'article 18.

Vots a favor, que es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen de l'article 18 ha estat aprovat per 51 vots a favor, cap en contra i 19 abstencions.

Correspon votar el text del Dictamen de l'article 19, que no té cap esmena.

Vots a favor, que es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen de l'article 19 ha estat aprovat per unanimitat dels presents.

Correspon ara a la defensa de l'esmena número 31, del Grup parlamentari Socialista. Per fer-ho, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Casares.

El Sr. CASARES : Senyor President, senyores i senyors diputats, defensaré les esmenes 31, 40 i 41, que es refereixen a la mateixa matèria, en relació amb la successió dels col·laterals.

L'esmena 31, a l'article 20 del Projecte, pretén modificar la crida de la línia col·lateral de tal manera que, com ja he expressat abans, en lloc de cridar en defecte de germans i de fills de germans els altres parents de grau més pròxim en la línia col·lateral fins al quart grau, s'estableixi que quedarà limitada fins al tercer grau, o bé fins al quart, sempre que acreditin haver conviscut amb el causant els dos anys immediatament anteriors a la seva mort.

Bé, quant a la limitació del tercer grau, aquest és un plantejament que jo crec que s'inscriu en un procés històric, veritablement : en el transcurs dels segles, la cadena de parents cridats a succeir s'ha anat escurçant progressivament, i això no és per casualitat, això és per raó de les mutacions que es produeixen en les relacions de convivència social, i tots sabem que avui, doncs, la família no té una constitució extensa, té una constitució cada vegada més limitada; s'ha dit a bastament que la família patriarcal ha quedat substituïda per la família nuclear, i, per tant, ja no té raó de ser estendre d'una manera excessiva l'ordre de crides dels parents.

En aquests moments, ens sembla que arribar fins al tercer grau és suficient, però, això sí, nosaltres voldríem contemplar la situació d'aquelles relacions de convivència entre parents de quart grau, en aquest cas cosins, i això sol produir-se en la realitat social, que una persona, arribada a una certa edat, conviu o es posa a conviure amb una altra parenta seva o parent seu, doncs, amb una relació de cosins, s'afavoreixen mútuament, s'ajuden i, per tant, en aquesta, que és una situació basada precisament en la reconstrucció de l'antiga família, aquí sí que hi ha justificació, aleshores es pot produir aquesta crida.

Per tant, aquí no hi ha cap discriminació, perquè tothom —i tant de bo fos així—, arribada aquesta situació, es posés en

forma de conviure, d'ajudar en els últims anys de la vida aquelles persones amb les quals té uns lligams de parentiu, i si això es produís, doncs, tothom està en la seva possibilitat de fer-ho; no hi ha cap discriminació, senyor Albiol, en això no hi ha cap discriminació. Per tant, creiem que això és una justificació suficient del perquè d'aquesta esmena número 31, a l'article 20.

El mateix tema, o paral·lel, és el que correspon a l'esmena 40, que en aquest cas s'aplicaria a l'apartat primer de l'article 29, quan tracta de la successió de l'impúber, que, per coherència, caldria també modificar i establir que els parents que donen lloc a aquesta mena de reserva troncal també queden limitats en aquest grau.

El mateix és el problema... L'esmena 41 és una esmena que estableix també els parents que succeeixen en aquest tipus de béns subjectes a aquesta mena de reserva troncal i, per tant, seria coherent aprovar també aquesta esmena, sempre, és clar, que es partís del principi de limitar la crida del grau col·lateral en el tercer, amb l'excepció que he esmentat abans de la convivència.

Moltes gràcies.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, Il·lustre senyor Diputat. Correspon ara a la defensa de l'esmena 32, del Grup Popular, en relació amb el mateix tema.

El Sr. PUJOL I FOLCRÀ : Senyor President, senyores i senyors diputats, es refereix també als graus col·laterals, i defensant una tesi totalment oposada a la que ha defensat el representant del Partit Socialista, ja que nosaltres entenem que s'hauria d'arribar fins al sisè grau i després la Generalitat; és a dir, nosaltres fem un grau més en la línia de successió.

Nosaltres ho fem, simplement, per una coherència política. La nostra filosofia conservadora de manera clara ens fa dir i diem que ens estimem i que preferim més que heretin els fills dels cosins germans abans que l'Estat i, màxim, quan en aquest cas ja posem una excepció o un condicionant, que existís convivència amb el causant.

És per això que nosaltres demanem l'addició d'aquest nou article, abans d'entrar a la secció cinquena, que tracta de la successió de l'adopció.

Gràcies, senyor President; senyores i senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, Il·lustre senyor Diputat. Per a un torn en contra, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Albiol.

El Sr. ALBIOL : Moltes gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, aquí ens trobem que el text del Projecte rep esmenes de signe oposat.

El Grup Popular vol estendre la crida intestada fins al sisè grau amb convivència, esmena 8, de principi i efecte sistemàtic, la 32, mentre que el Grup Socialista restringeix la crida pura i simple al tercer grau, admetent-la per al quart grau només quan hi hagi convivència —esmena 31, a l'article 20, i esmenes 40 i 41, a l'apartat primer de l'article 29, per coherència, que ha escapat al Grup Popular. Entre aquestes dues posicions, la del Projecte ocupa un lloc centrat o eclèctic, que entenem que és el més oportú.

És cert que la història de les crides en la successió intestada és una història de reducció dels graus de col·laterals cridats en la mesura que a poc a poc les grans famílies troncales es van reduint a la família nuclear. El dret romà, formalment vigent a

Catalunya durant molt de temps, en l'aplicació de les Novel·les 118 i 129, cridava els col·laterals en darrer terme sense limitació de grau, i el gran jurisconsult català del segle XVII, Jaume Càncer, deia que era *glossa communiter recepta* que els col·laterals succeïen fins al grau desè. La Llei de Mostrencos, de 16 de maig de 1935, i la seva aplicabilitat a Catalunya, per una desafortunada jurisprudència del Tribunal Suprem, suposà l'aplicació a Catalunya del Codi Civil, però una reforma de l'any 1929 limitava la successió al quart grau de parentiu. La Llei de la Generalitat Republicana de l'any 36 es trobà davant d'aquesta situació, i optà per mantenir la crida fins al quart grau i estendre-la fins al sisè només si existia convivència amb el causant. El projecte va ser atacat per l'esquerra i per la dreta de la Cambra; la Unió Socialista, després de manifestar-se contrària a la totalitat del projecte, deia: «nosaltres som contraris del dret de successió perquè en som del dret de propietat». En el vot particular a l'article 14, que regulava la qüestió, prescindien absolutament de tots els col·laterals i només admetien la crida als descendents, al consort i a la Generalitat. D'altra banda, la Lliga censurava la llei perquè deien que s'apartava massa de l'esperit de la legislació catalana i restringia en excés la successió dels col·laterals.

Avui ens trobem amb una situació similar quant a posicions, i el projecte és atacat pels qui volen restringir la crida dels col·laterals i pels qui la volen allargar. Enfront d'aquests dos criteris, la solució del Projecte és, al nostre entendre, la més prudent i millor: es manté el quart grau sobre la base, fonamentalment, d'una raó de constatació social del que sembla ser més just i respondre més bé a l'interès general. En efecte, considerem el quart grau, el límit d'una segona línia o cercle familiar immediatament superposat a la família nuclear estricta. Recordem que el quart grau abasta fins —i només fins— als cosins germans, i creiem que aquesta és una realitat de la nostra societat, una fita en el marc de les relacions familiars. Portar més enllà la successió intestada suposa ultrapassar sense justificació aquesta línia, i per això no podem acceptar les esmenes del Grup Popular. Restringir-la fins al tercer grau, com pretenen les esmenes del Grup Socialista, tampoc té gaire sentit, al nostre criteri. El dret comparat només ens ofereix el precedent d'una llei danesa, en aquest sentit, i, a més, és que es pot justificar, seriosament, que hi ha una major relació familiar que justifiqui la successió intestada entre oncle i nebot, que són parents de tercer grau, que entre dos cosins germans, que ho són de quart grau?, sobretot quan, científicament i per experiència, es pot constatar que la pertinença a un mateix nivell generacional més aviat confirma que no pas debilita els llaços familiars.

D'altra banda, el requisit de la convivència no resol el problema i en planteja d'altres que no es poden menystenir. No es pot presentar com a solució el problema quan el fet de la convivència suposa una major possibilitat que actuï la voluntat del causant atorgant una disposició testamentària a favor de la persona que hi conviu, si efectivament vol que sigui la seva successora. I, si no ho vol, no tindria sentit la crida per ministeri de la llei. I presenta inconvenients pràctics si tenim present que les declaracions d'hereu abintestat, autèntic títol de la successió intestada, i equivalent, per tant, al testament, es fan —i al nostre entendre, el senyor Casares convé que així continuï succeint— amb un cert automatisme, que podria restar en perill, si calgués, com pretenen les esmenes d'un i altre grup,

acreditar un fet real i no documentat com és la convivència.

Per tots aquests motius, nosaltres rebutgem tant les esmenes del Grup Popular com les del Grup Socialista que han estat objecte de defensa.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER: Moltes gràcies, Il·lustre senyor Diputat. Correspon sotmetre a votació, per tant, ... (Pausa.)

Perdonin, senyors diputats, aquesta Presidència està demanant als senyors secretaris que tinguin l'amabilitat de mirar si hi ha quòrum. Per això aquesta Presidència està fent aquesta petita suspensió.

(Pausa.)

Aquesta Presidència suspèn un minut la sessió i demana al senyor uixer que toqui el timbre, si us plau.

(La sessió se suspèn a tres quarts de nou del vespre i vuit minuts i es reprèn a tres quarts de nou i nou minuts.)

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER: Bé, es reprèn la sessió.

Sotmetem a votació, en primer lloc, l'esmena 31, del Grup parlamentari Socialista.

Vots a favor d'aquesta esmena, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 12 vots a favor, 57 en contra i cap abstenció.

Text del Dictamen de l'article 20.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen de l'article 20 ha estat aprovat per 55 vots a favor, 10 en contra i 6 abstencions.

Correspon ara sotmetre a votació les esmenes 32 i 33, del Grup Popular, corresponents a nous articles. (Pausa.) Perdonin, la 33, és veritat, no està defensada. Per tant, correspon la defensa de l'esmena 33, que agruparà, suposo, amb la 39.

El Sr. PUJOL I FOLCRÀ: No, senyor President, jo crec que el que s'ha de fer és votar l'esmena 32.

(Pausa.)

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER: Bé, com que són articles nous es pot votar la 32 o defensar la 33 i votar-les conjuntament després. Per tant, aquesta Presidència li agrairia que la defensés i, després, aquesta Presidència ja decidirà l'ordre de votació.

Moltes gràcies.

El Sr. PUJOL I FOLCRÀ: Senyor President, molt bé, però, l'esmena número 32 és l'última, en tot cas, que correspondria a la Secció Quarta, i amb la 33 entrem ja a la Secció Cinquena. (Rialles.) Llavors jo entenc que el que la Presidència...

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER: És igual, faci, faci... Miri, li faré una observació, Il·lustre senyor Diputat. Tot al llarg d'aquesta Llei s'han anat agrupant esmenes, que no és el procediment normal de debatre en aquesta Cambra. Aleshores, entengui que si són articles nous bé es poden defensar conjuntament i votar igual perquè ho hem estat fent al llarg de tota aquesta sessió.

El Sr. PUJOL I FOLCRÀ: Senyor President, senyores i senyors diputats, l'esmena 33 és l'exclusió de la Secció Cinquena, del Capítol Segon, i passar-lo al Capítol Tercer. Per

què? Únicament i exclusivament perquè l'adopció no és una forma de succeir. En tot cas, és una modificació, una especialitat, un matís de la regulació de l'ordre de succeir, però ningú succeeix ningú únicament i exclusivament per adopció. L'adopció porta que s'és fill, que es pot ser germà o es pot ser nebot, etcètera. Per consegüent, l'adopció no és el títol de succeir, sinó que equipara el fill adoptiu amb el natural o biològic. Per consegüent, és per l'article 11 d'aquest Projecte que els equipara i pel que tenen dret a succeir. Els articles 21 al 26 no donen el dret a succeir sinó que són, tal com he dit, especialitats. Se succeeix perquè un descendent, ascendent o col·lateral és, precisament, el que està regulat en les altres seccions d'aquest mateix Capítol, i no per la forma en què ha accedit a aquesta relació o parentiu, que pot ser natural o pot ser per adopció.

No hem aconseguit explicar-ho ni en Ponència ni en Comissió, i suposo que ara ja és tard, però perquè no falti un últim crit a l'última oportunitat, fem constar a la Cambra l'aberració tècnica que estem fent, i que molts no entendran que confonguem un grau de parentiu amb la forma en què s'ha accedit a aquest parentiu. Com que a Ponència i a Comissió no s'ha argumentat el perquè d'aquesta posició, esperem que el representant de la majoria no es limiti a contradir-nos i ens en doni una justificació.

Gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, Il·lustre senyor Diputat. Per al torn en contra, el senyor Albiol té la paraula.

El Sr. ALBIOL : Gràcies, senyor President. Senyor Pujol, en Comissió no se li va donar una argumentació perquè vostè, d'entrada, va agrupar totes les esmenes i va dir que les donava per defensades, sense entrar en la qüestió. Aleshores, per un principi d'economia processal, jo que li havia de fer el torn en contra, li vaig dir també que les donava per defensades, simplement.

Aleshores, jo vaig intentar... —a veure si li puc fer veure. En realitat, l'esmena 33 va lligada amb l'esmena 39, hi va lligada perquè és un canvi, és un canvi de passar de la Secció del 3 al 4. Consisteix només a atribuir caràcter de capítol al tractament de la successió en el cas d'adopció plena, amb la qual cosa el Capítol Tercer, que tracta de la successió de l'impúber, aleshores, fent un corriment, passaria a ser el Capítol 4. No podem deixar de reconèixer que concorren arguments amb justificació de la tesi del Grup Popular, principalment atesa la forma en què ha quedat regulada la successió en cas d'adopció plena, incorporant en un mateix grup d'articles normes relatives a la successió en la línia descendent amb l'ascendent i amb la col·lateral, amb el factor comú de referir-se a supòsits d'adopció. Això no obstant, entenem que és millor la sistematització del Projecte tal com queda, perquè, en definitiva, la successió, en cas d'adopció plena, és una successió que es troba dintre dels diferents ordres de succeir que dona títol al Capítol 2, i no té, al nostre entendre, la característica de singularitat de la successió de l'impúber, única a què s'atribueix entitat per formar un capítol separat.

Per aquesta raó, no li acceptem l'esmena, senyor Pujol.

Moltes gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies,

Il·lustre senyor Diputat. Ara, votarem en primer lloc l'esmena 32, del Grup Popular.

Vots a favor, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

L'esmena 32 ha estat rebutjada per 3 vots a favor, 72 en contra i cap abstenció.

Correspon ara l'esmena 33, del mateix Grup.

Vots a favor, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena també ha estat rebutjada per 3 vots a favor, 72 en contra i cap abstenció.

Text del Dictamen de l'article 21.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen de l'article 21 ha estat aprovat per 68 vots a favor, cap en contra i 3 abstencions.

Correspon la votació de les esmenes, si no hi tenen inconvenient, 34 i 35, dels Grup Popular i Socialista, ja que la temàtica és idèntica.

Vots a favor d'aquestes dues esmenes, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

Les esmenes 34 i 35 han estat rebutjades per 18 vots a favor, 55 en contra i cap abstenció.

Text del Dictamen de l'article 22.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen de l'article 22 ha estat aprovat per 55 vots a favor i 18 en contra.

Correspon ara la defensa de l'esmena 36, del Grup Socialista, corresponent a l'article 23.

El Sr. CASARES : Senyor President, senyores i senyors diputats, defensaré les esmenes 36, 37 i 38. L'esmena 36 correspon a l'article 25, i l'article 25 tracta de la successió en el cas d'adopció plena, i estableix que «si una persona és adoptada plenament per una altra, amb la qual l'adoptat té, en el moment de l'adopció, un dret eventual a succeir-li abintestat, conserva el dret de successió intestada», etcètera. És a dir, és un cas d'aquells en els quals es conserven determinats vincles de la família natural, que coexisteixen amb els vincles propis de la família d'adopció.

La nostra posició quant a aquest aspecte ja ha estat anunciada; hi poden haver certes excepcions que són acceptables i són raonables, altres no. Per tant, aquesta, a nosaltres ens sembla que hauria de suprimir-se, per això l'esmena a l'article 25, que és l'esmena 36, és una esmena de supressió de tot el text de l'article, la qual cosa ens porta per coherència que en l'esmena 37 —que serà a l'article 24—, nosaltres proposem una modificació en el sentit que he indicat abans, i aquí també introduïm el tractament que cal donar al company, encara que en aquest aspecte l'esmena, evidentment, en el que fa referència al company, doncs, s'hauria de donar per decaiguda, perquè ha estat votada ja sobrerament.

I, finalment, l'esmena 38, que faria referència a l'article 25,

és, de fet, el mateix problema que acabo d'explicar, però en relació amb el fill adoptat en forma plena, que s'estableix que no té dret a la successió intestada dels seus parents d'origen, llevat —hauríem de dir, en aquest cas, també— que un consort —en aquest cas també el company— l'adopti en forma plena, per naturalesa de l'altre consort. I, en aquest cas, es conservaria, sí, el dret a succeir abintestat la seva família per consanguinitat. És a dir, nosaltres, una vegada més, considerem que en alguns casos hi ha d'haver la coexistència de la crida, tant en la família natural com en la família d'adopció, però només continguda i concretada en els dos casos que he comentat.

Moltes gràcies.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Per a un torn en contra, té la paraula el senyor Albiol.

El Sr. ALBIOL : Senyor President, senyores i senyors diputats, aquesta esmena pretén —la 36— la supressió d'un article del Projecte, el 23, més per raons de tècnica legislativa —almenys així ho creiem— que per raons de fons. En efecte, l'article, essencialment consisteix a formular un principi : l'adopció plena impedeix la successió entre l'adoptat i els seus parents d'origen, i consignar unes excepcions. Doncs, bé, aquest principi i aquestes excepcions són admeses pel Grup Socialista, que no esmena ni el paràgraf segon de l'article 18, ni l'article 26, i que encara que esmena els articles 24 i 25, amb la seva esmena número 38, a l'article 25 del Projecte consagra el mateix principi de ruptura de relació successòria entre adoptat i parents d'origen.

En realitat, l'única diferència fonamental consisteix que el Grup Socialista, per fidelitat al seu text alternatiu, no formula tan rigorosament aquest principi d'enteniment, sobretot en forma recíproca de successió entre adoptat i família d'origen, i, d'altra banda, que no regula expressament els supòsits contemplats a l'article 25 del Projecte, perquè l'esmena 38 que el motiva va per un altre camí, que és de justícia configurar, com a excepció al principi de trencament amb la família d'origen; situacions que en el text socialista no presenten una solució clara i que en el Projecte es troben regulades conforme als criteris més moderns del dret comparat.

Deturem-nos-hi una mica. El supòsit, de fet, és el d'una adopció dins del marc d'una família per naturalesa. Per exemple, el cas, no infreqüent, que un oncle adopti un nebot. Sembla que aquesta situació no ha de comportar l'aplicació ineludible del principi de trencament de les relacions entre l'adoptat i la seva família per naturalesa, encara que les modifiqui. Aquí, l'adoptat pot arribar a heretar els seus pares per naturalesa si no hi ha altres descendents, i els pares per naturalesa poden arribar a heretar en absència de pares adoptius i els seus ascendents.

Creiem que aquesta és una solució més justa del que és contemplat, que no pas la que es deriva de l'esmena socialista, que, en substituir l'article 25 del Projecte per un altre de contingut diferent, no recull els supòsits de fet allí contemplats; mentre que el contingut de l'article que proposa l'esmena es troba, llevat de la referència al company, en els articles 23 i 24 del Projecte.

Per aquestes raons, votarem en contra.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, Il·lustre senyor Diputat.

Correspon ara la votació d'aquesta esmena. Esmena 36.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

L'esmena 36 ha estat rebutjada per 15 vots a favor, 55 en contra i 2 abstencions.

Text del Dictamen de l'article 23.

Vots a favor, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen ha estat aprovat per 55 vots a favor, 15 en contra i cap abstenció.

Esmena 37.

Vots a favor de l'article 24... *(Pausa.)*

Repeteixo la votació : el text del Dictamen de l'article 23 ha estat aprovat per 55 vots a favor, 15 en contra i 2 abstencions.

Correspon ara sotmetre a votació l'esmena número 37, del Grup Socialista.

Vots a favor, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

L'esmena 37 ha estat rebutjada per 15 vots a favor, 57 en contra i cap abstenció.

Text del Dictamen de l'article 24.

Vots a favor, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen de l'article 24 ha estat aprovat per 57 vots a favor, cap en contra i 15 abstencions.

Correspon ara la votació de l'esmena 38, del Grup Socialista, corresponent a l'article 25.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

L'esmena 38 ha estat rebutjada per 15 vots a favor, 57 en contra i cap abstenció.

Text del Dictamen de l'article 25.

Vots a favor, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen de l'article 15 ha estat aprovat per 57 vots a favor, cap en contra i 15 abstencions.

Correspon la defensa de l'esmena 39, del Grup Popular. Per fer-ho, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Simón Pujol. *(Remor de veus.)*

Sotmetrem els articles 26, 27 i 28. D'acord.

Article 26, text del Dictamen. Prèviament a la defensa d'aquesta esmena.

Vots a favor, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen de l'article 26 ha estat aprovat per unanimitat.

Ara sí, l'esmena 39, del Grup Popular.

El Sr. PUJOL I FOLCRÀ : Senyor President, senyores i senyors diputats, l'esmena 39 hauria prosperat si la Secció Cinquena del Capítol Segon hagués estat capítol tercer o capítol quart. Tota vegada que no ha estat així, aquesta esmena decau, però jo vull manifestar aquí que entenem una tècnica legislativa molt més coherent l'esmena a la totalitat del Grup Socialis-

ta, en què tots els articles que estan a la Secció Cinquena de l'adopció els van intercalant en les quatre seccions primeres del Capítol Segon, i així, en cada una d'aquestes seccions es van veient les especialitats de l'adopció.

Únicament i exclusivament per fer aquesta manifestació, per tornar a dir que és una llàstima que aquest Projecte tingui aquest defecte gravíssim, i per manifestar que aquesta esmena ha decaigut.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Per a un torn en contra? (*Remor de veus.*) Ah!, perdó. Perdoni, aquesta Presidència estava comprovant una esmena transaccional que s'ha presentat i no havia sentit l'Illustre Diputat. Per tant, correspon la votació dels articles 27 i 28.

Vots a favor dels articles 27 i 28, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

Els articles 27 i 28 han estat aprovats per unanimitat dels presents.

Correspon ara les esmenes corresponents a l'article 29. Esmenes 40 i 41.

Vots a favor, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquestes dues esmenes han estat rebutjades per 15 vots a favor, 57 en contra i cap abstenció.

Article 29. Text del Dictamen.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

El text del Dictamen de l'article 29 ha estat aprovat per 57 vots a favor, 15 en contra i cap abstenció. (*Pausa.*)

Repeteix : article 29, ha estat aprovat per 57 vots a favor, 13 en contra i 2 abstencions.

Restava encara una esmena que s'havia d'haver votat anteriorment, que és l'esmena 43, que també correspon a l'article 29. Com que ha estat votat l'article 29, hauria de... correspondria votar-la; però creu, aquesta Presidència, que hauria decaigut; per tant, ha decaigut. (*Rialles.*)

Esmenes que cal votar en aquest moment són la 45, 46 i 47, que són... 48, 49 i 50, corresponents a les Disposicions Addicionals.

Diputats que estiguin a favor d'aquest grup d'esmenes, es posin drets, si us plau.

Diputats que hi estiguin en contra?

Abstencions?

Les esmenes 45, 46, 47, 48, 49 i 50 han estat rebutjades per 15 vots a favor, 57 en contra i cap abstenció.

Correspon ara la votació, la defensa de l'esmena 51, del Grup parlamentari Socialista.

El Sr. CASARES : Gràcies, senyor President. Defensaria l'esmena 51 i la 55, perquè, de fet, guarden entre elles una coherència. Estem ja en les disposicions transitòries i el que nosaltres pretenem aquí, pura i simplement, és que, amb motiu que la Disposició Final estigui col·locada a l'últim lloc, de la Disposició Transitòria, proposem la seva supressió de tot el text de la disposició i, en canvi, en l'esmena 51 demanem que aquesta Disposició Transitòria es posi justament en aquest lloc amb el text de la Disposició Transitòria del Projecte. És a dir, per tant, es tracta de simplement reordenar aquesta Disposició

Transitòria. Res més.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies. Per a un torn en contra?

El Sr. ALBIOL : Des de l'escó mateix, senyor President, si m'ho permet.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Naturalment.

El Sr. ALBIOL : Les esmenes 51 i 55 del Grup Socialista pretenen invertir l'ordre entre les Disposicions Transitòria i Final. Es tracta, doncs, d'una qüestió tècnica de molt poca transcendència. Hi ha criteris per a tots els gustos, i podríem trobar exemples en la mateixa legislació d'aquest Parlament d'un sistema o d'un altre, això no obstant, entenem millor el criteri del Projecte, que s'ajusta al del Codi Civil, al de la Compilació de l'any 1960 i, el que és més important, a la Llei 13/1984, de 20 de març, d'aquest Parlament, quan, per primera vegada, es va legislar en matèria de dret civil, per això, doncs, no acceptem aquestes esmenes que proposa el Grup Socialista.

Moltes gràcies.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies. Aquesta esmena 51, votació.

Vots a favor d'aquesta esmena, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 11 vots a favor, 54 en contra i 4 abstencions.

Correspon ara la defensa de les esmenes de la Disposició Final. Esmena 52, del Grup Socialista. Per defensar-la té la paraula l'Illustre Diputat.

El Sr. CASARES : President, són tres esmenes... (*Remor de veus.*)

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Perdoni, perdoni, Illustre senyor Diputat. M'indiquen que no hi havia el quòrum corresponent i, per tant, aquesta Presidència té l'obligació d'indicar-ho. (*Pausa.*) Sí, sí que hi és, són 69, perdonin, la indicació no és correcta, hi havia quòrum. (*Remor de veus.*) Disculpin Illustres senyors diputats, reprengui, senyor Diputat, i disculpi la interrupció.

El Sr. CASARES : Gràcies, senyor President.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Silenci, si us plau.

El Sr. CASARES : Són tres esmenes que consisteixen en el següent. Nosaltres creiem que calen dues disposicions finals, per tant, l'esmena número 52 té per finalitat —que consti en plural «disposicions finals»— derogar els articles de la Compilació del Dret Civil de Catalunya, en la seva redacció actual, d'acord amb els plantejaments que nosaltres hem intentat introduir. I, finalment, l'esmena 54 pretén que aquesta Llei entri en vigor l'endemà de la seva publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* per les mateixes raons que he expressat abans. Si serveix de precedent, la Llei de Successió Intestada de la Generalitat Republicana ho va establir així, creiem que això té una lògica i, molt més, en aquests casos en què les successions per causa de mort poden produir-se per fets absolutament imprevistos, sobtats i, per tant, no hi ha per què, si aquesta llei és beneficiosa per a algú, no fer que pugui beneficiar-lo.

Moltes gràcies.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, Illustre senyor Diputat. Per a un torn en contra d'aquestes es-

menes, té la paraula el senyor Albiol.

El Sr. ALBIOL (*de l'escó estant*) : Gràcies, senyor President. L'esmena 52 del Grup Socialista pretén pluralitzar el títol de les disposicions finals per afegir-ne una altra a l'única que hi ha del Projecte. És clar, aleshores, doncs resulta obligat utilitzar el plural, però en no admetre nosaltres l'esmena número 54, doncs tampoc li podem admetre la 52.

Respecte a l'esmena 54 dono per reproduïts els arguments que hem donat aquesta tarda quan una mateixa esmena, fil per randa, s'ha plantejat a la Llei de Reserves Legals.

Quant a la 53, planteja només un problema tècnic de redacció. Per descomptat no podem admetre que sigui primera si no admetem la segona; d'altra part, sembla millor l'expressió : «resten derogats» que «es deroguen» perquè, en aquest cas, la derogació no és tant un acte formal de deixar voluntàriament sense efecte uns articles, sinó la constatació de la realitat material que l'elaboració d'aquesta Llei suposa i implica la derogació dels preceptes que s'esmenten, però no només d'ells, sinó de qualssevol altres que se li imposin. I per això tampoc podem admetre la supressió d'aquest incís com pretén l'esmena. Finalment, no creiem necessari l'afegit «en la seva redacció actual», perquè ja s'entén i perquè a partir d'ara els articles en qüestió no és que tinguin una redacció diferent, sinó que queden absolutament buits de contingut. Per tant, doncs, nosaltres votarem en contra d'aquestes esmenes.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, Il·lustre senyor Diputat. Esmenes que posem a la consideració dels senyors diputats : 52, 53 i 54.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquestes esmenes han estat rebutjades per 15 vots a favor, 54 en contra i 2 abstencions.

Disposició Final.

Vots a favor, es posin drets, si us plau.

Vots en contra?

Abstencions?

La Disposició Final ha estat aprovada per 58 vots a favor, cap en contra i 13 abstencions.

Correspon de votar l'esmena 55, del Grup Socialista.

Vots a favor d'aquesta esmena, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 15 vots a favor, 54 en contra i 2 abstencions.

Text de la Disposició Transitòria.

Vots a favor, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

La Disposició Transitòria ha estat aprovada per unanimitat dels presents.

Resten ara, tan sols, les esmenes corresponents a l'Exposició de Motius del Grup parlamentari Socialista. Per defensar-les té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Casares, amb el benentès que aquesta Presidència té a mans una esmena transaccional de l'esmena 57, que si desitja que la llegim ara o després de la defensa, el senyor Diputat té la paraula. (*Pausa.*)

Aleshores, la senyora Secretària tindrà l'amabilitat, primer,

si els grups no hi tenen inconvenient, la tramitació d'aquesta esmena transaccional. (*Pausa.*) No havent-hi inconvenient, es dona lectura.

La Sra. SECRETARIA TERCERA : Transacció a l'esmena número 57 : «La tècnica emprada ha estat la de presentar un Projecte de Llei especial seguint una bella tradició catalana interrompuda per la Guerra Civil. Cal remarcar que la Llei té com a base un treball preparat per l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya i que ha estat degudament informat per la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat.»

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : No havent-hi inconvenients, es tramitarà després de la defensa, es votarà després de la defensa, i corresponent torn en contra de les esmenes que tot seguit defensarà l'Il·lustre Diputat, senyor Casares. Esmena 56.

El Sr. CASARES : Senyor President...

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Silenci, si us plau.

El Sr. CASARES : Nosaltres teníem presentades un conjunt d'esmenes a l'Exposició de Motius, la 56, la 57, la 58, 59, 60, 61 i 62, que tenien per finalitat tractar, mitjançant una sèrie de supressions de l'Exposició de Motius, adequar-la a allò que hauria pogut ser aquesta Llei si haguessin prosperat, si no totes, una gran part de les nostres esmenes.

Arribats a aquesta situació, evidentment, aquesta Exposició de Motius en cap cas podria correspondre a la Llei que nosaltres hauríem desitjat. Així i tot, davant d'una proposta d'una esmena transaccional, únic mitjà a través del qual es fa possible que l'Exposició de Motius o Preàmbul de la Llei esborri del seu redactat unes mencions que no es consideren adients, nosaltres hem donat la facilitat perquè es pogués tramitar aquesta esmena transaccional. Una esmena transaccional que, en el segon apartat de l'Exposició de Motius, permet que no es parli ja del Simposi de Dret Civil de Catalunya com un dels antecedents vàlids per justificar aquesta Llei. Em penso que ha estat una mesura entenimentada i que, com a mínim, permetrà que aquesta Exposició de Motius no tingui un punt de vulnerabilitat del qual, realment, no en sortiria ningú ben parat. De totes maneres, nosaltres, per les raons que he dit abans, anunciem que votarem en contra de tot el Preàmbul. Moltes gràcies.

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies. Per a un torn en contra, el senyor Albiol. (*Remor de veus.*)

Ah!, han estat retirades, perdoni. Bé, aleshores correspon, si estan retirades les esmenes, no hi ha torn en contra, correspon ja votar l'esmena transaccional a la número 57.

Vots a favor de l'esmena transaccional, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta esmena transaccional número 57 ha estat aprovada per 54 vots a favor, cap en contra i 7 abstencions.

Correspon ara votar el Preàmbul de la Llei, el títol i els títols.

Vots a favor, es posin drets.

Vots en contra?

Abstencions?

El Preàmbul de la Llei, el títol i els títols han estat aprovats per 56 vots a favor, 2 en contra i 13 abstencions.

Suspendrem la sessió que reprendrem demà a dos quarts de deu del matí.

Se suspèn la sessió.

(*Són dos quarts de deu del vespre.*)

MANUAL PARLAMENTARI

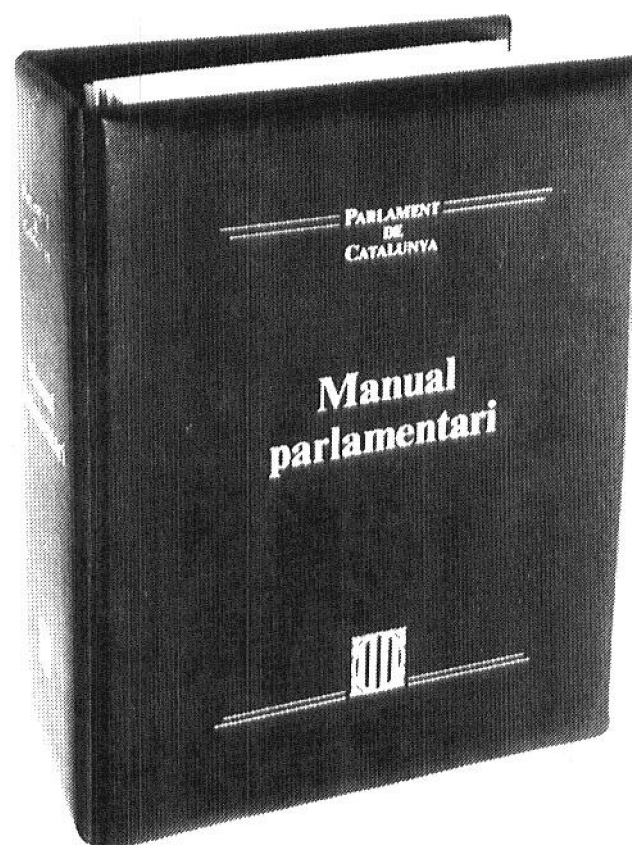
Publicacions del Parlament de Catalunya
21,5 x 17 cm

Col·lecció de fulls intercanviables i actualitzables amb les referències de consulta més freqüent per al treball parlamentari.

Cada full porta en lloc destacat l'índex de la secció, la subsecció i l'apartat a què pertany i, si escau, un número de foli, de manera que no hi hagi dubtes quant a la seva col·locació.

L'obra consta de :

- a) Arxivador de plàstic termosoldat estampat en or i amb anelles, amb capacitat per a 500 fulls.
- b) Separadors de seccions de cartolina plastificada.
- c) Blocs de fulls corresponents a una secció o una subsecció tancats en bosses de plàstic soldades.

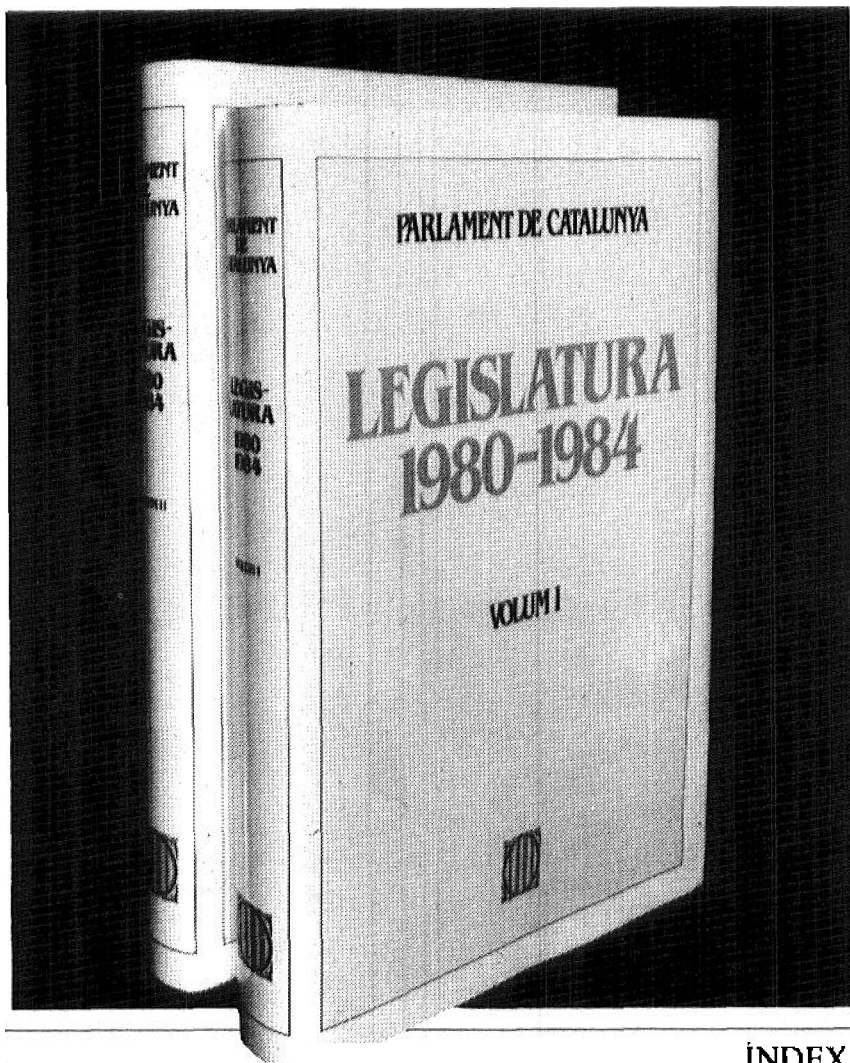
SECCIONS

- A. Normes bàsiques
 - A.1 Constitució Espanyola
 - A.2 Estatut d'Autonomia de Catalunya
 - A.3 Llei de Desenvolupament Bàsic de l'Estatut
 - A.4 Normes d'Autonomia Reglamentària del Parlament
 - A.5 Llei Orgàniques de l'Estat
- B. Els Diputats i els Grups parlamentaris
 - B.1 Resultats Electorals
 - B.2 Diputats de la Legislatura Actual
 - B.3 Grups Parlamentaris
- C. Els òrgans de la Cambra
 - C.1 El Ple del Parlament
 - C.2 El President i la Mesa del Parlament
 - C.3 Junta de Portaveus
 - C.4 Diputació Permanent
 - C.5 Comissions Parlamentàries
 - C.5/1 Comissions permanents legislatives
 - C.5/2 Comissions permanents no legislatives
 - C.5/3 Comissions de legislatura
 - C.5/4 Comissions creades per llei
 - C.5/5 Comissions d'investigació
- D. Règim i govern interior i serveis del Parlament
 - D.1 Estatuts de Règim i Govern Interior
 - D.2 Normes Complementàries de Règim Interior
 - D.3 Horaris Generals i Calendari Parlamentari
 - D.4 Organigrama dels Serveis del Parlament
 - D.5 Gabinet de Presidència
 - D.6 Oficialia Major del Parlament
 - D.7 Serveis Generals
 - D.8 Servei d'Oïdoria de Comptes i Caixa
- E. El treball parlamentari
 - E.1 Resum de Dades del Treball Parlamentari
 - E.2 Índex de Tramitacions
 - E.3 Referència dels Textos Aprovats en Anteriors Legislatures
- F. Directori institucional
 - F.1 Generalitat de Catalunya
 - F.2 Administració de l'Estat a Catalunya
 - F.3 Principals Serveis d'Administració Local de Catalunya
 - F.4 Altres Institucions de Catalunya
 - F.5 Institucions i Administració Central de l'Estat
 - F.6 Parlaments i Govern Autònoms
 - F.7 Organismes Internacionals

PREUS

	PTA
— Obra completa, amb els 457 fulls editats fins ara	1.500
— Arxivador	200
— Joc de separadors	60
— Blocs de fulls disponibles:	
A.1 Constitució Espanyola (i Índex analític)	220
A.2 Estatut d'Autonomia (i Índex analític)	100
A.3 Llei de Desenvolupament Bàsic (Conté:	
A.3/1 Llei del Parlament, el President i el Consell Executiu de la Generalitat (i Índex analític)	
A.3/2 Llei del Consell Consultiu de la Generalitat (i Índex analític)	
A.3/3 Llei del Síndic de Greuges (i Índex analític)	
A.3/4 Llei de la Sindicatura de Comptes (i Índex analític)	
A.3/5 Llei de Finances Públiques de Catalunya (i Índex analític)	
A.3/6 Llei de Normalització Lingüística a Catalunya (i Índex analític)	280
A.4 Normes d'Autonomia Reglamentària del Parlament (Conté:	
A.4/1 Reglament del Parlament de Catalunya	
A.4/2 Apèndix del Reglament del Parlament	
A.4/2.1 Normes interpretatives o supletòries dels articles del Reglament del Parlament	
A.4/2.2 Normes supletòries dels preceptes del Reglament del Parlament	
A.4/3 Índex analític del Reglament del Parlament i de l'Apèndix del Reglament)	150
A.5 Llei Orgàniques de l'Estat (Conté:	
A.5/1 Ley Orgánica 2/1979, de 3 de octubre, del Tribunal Constitucional, i Índex analític)	75
B.2 Diputats de la Legislatura Actual (Edició 01.12.84)	420
B.2 1.ª actualització (01.03.86)	45
C. Els òrgans de la Cambra	75

LEGISLATURA 1980 - 1984

Publicacions del Parlament de Catalunya
Barcelona, 1986.

2 volums.

1.006 pàgines.

ISBN 84-505-4739-3, obra completa

Preu : 3.500 PTA

Obra que resumeix el treball i el funcionament del Parlament en la legislatura 1980-1984. Conté les dades biogràfiques i parlamentàries dels diputats, la composició i el treball dels òrgans de la Cambra, el text de les lleis, les resolucions i les mocions aprovades, amb la referència detallada de llur tramitació i de totes les altres tramitacions : interpellacions, preguntes, etc.

Aquesta obra ha estat concebuda justament per poder estalviar, en la major part dels casos, la consulta a les col·leccions del *Butlletí Oficial* i del *Diari de Sessions*. Només caldrà recórrer-hi quan es voldrà conèixer el contingut concret d'un document de tràmit o d'una intervenció parlamentària.

L'obra conté, al final, un índex analític que classifica per conceptes, ordenats alfabèticament, totes les tramitacions i les actuacions parlamentàries amb la referència a l'epígraf de l'obra on poden ser localitzades.

ÍNDEX DE SECCIONS

I. ELS DIPUTATS I ELS GRUPS

- a) Resultats electorals
- b) Els Diputats de la primera legislatura
- c) Els Grups parlamentaris

II. ELS ÒRGANS DE LA CAMBRA

- a) El Ple del Parlament
 - a.1) Dades generals
 - a.2) Treball del Ple per sessions
- b) El President i la Mesa del Parlament
 - b.1) El President del Parlament
 - b.2) La Mesa del Parlament
- c) La Junta de Portaveus
- d) La Diputació Permanent
- e) Les Comissions parlamentàries
 - e.1) Dades generals
 - e.2) Comissions provisionals
 - e.3) Comissions permanents legislatives
 - e.4) Comissions permanents no legislatives
 - e.5) Comissions de legislatura
 - e.6) Comissions creades per Llei
 - e.7) Comissions d'investigació

III. L'AUTONOMIA DEL PARLAMENT

- a) Autonomia reglamentària
 - a.1) Normes provisionals
 - a.2) El Reglament
 - a.3) Modificacions al Reglament
 - a.4) Acords interpretatius i normes supletòries del Reglament
- b) Autonomia administrativa
- c) Autonomia pressupostària
 - c.1) Pressupostos
 - c.2) Diputats interventors
 - c.3) Liquidació dels Pressupostos

IV. LA FUNCIÓ LEGISLATIVA

- a) Dades generals
- b) Lleis aprovades
- c) Projectes i Proposicions de Llei retirats, decaiguts o rebutjats

V. LA FUNCIÓ D'IMPULS DE L'ACCIÓ POLÍTICA I DE CONTROL DEL GOVERN

- a) Elecció de President de la Generalitat
- b) Mocions de censura i qüestions de confiança
- c) Resolucions
 - c.1) Dades generals
 - c.2) Resolucions aprovades
- d) Mocions
 - d.1) Dades generals
 - d.2) Mocions aprovades
- e) Interpellacions
- f) Preguntes
- g) Tramitacions retirades, decaigudes o rebutjades

VI. ALTRES FUNCIONS

- a) Funció electiva
- b) Iniciatives davant les Corts Generals i el Govern de l'Estat
- c) Actuacions davant el Tribunal Constitucional

VII. ALTRES ACTIVITATS I RÈGIM INTERIOR

- a) Altres activitats del Parlament
- b) Règim interior del Parlament

VIII. ÍNDEX ANALÍTIC

CONDICIONS PER A LA SUBSCRIPCIÓ

- 1.— La subscripció és anual, per anys naturals. El període de subscripció fineix, doncs, el 31 de desembre de cada any. Les altes produïdes durant el curs de l'any es comptaran, als efectes de cobrament, des de la primera setmana de cada trimestre natural, sigui quina sigui la data de subscripció dins aquest trimestre.
- 2.— La tramesa regular dels exemplars de subscripció començarà en rebre's l'import corresponent i la butlleta de subscripció degudament emplenada.
- 3.— El subscriptor que no renovi la subscripció abans del venciment serà donat de baixa; tan bon punt es rebrà l'import de la renovació es reprendrà la tramesa del Diari, però sense dret als exemplars no rebuts.
- 4.— L'Administració del Diari pot modificar en qualsevol moment el preu de subscripció, el qual tindrà efectes, per als subscriptors ja donats d'alta, a partir de la primera renovació de subscripció.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom

carrer núm.

telèfon població

districte postal

desitja subscriure's al { ☐ DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA
☐ { BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA i al
DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA
(subscripció conjunta)

d'acord amb les condicions impreses adjuntes, a partir del dia de de

fins al dia 31 de desembre de 198

Amb aquesta finalitat, i amb data de de 198 envia

per núm. la quantitat de pessetes
(gir/sec al portador)

..... de de 198

Signatura

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA, Palau del Parlament
Parc de la Ciutadella, 08003 Barcelona